

Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

ALS MAATSCHAPPELIJKE ONRUST DREIGT

EVALUATIE VAN HET OPTREDEN VAN DE AUTORITEITEN NAAR AANLEIDING VAN DE ARRESTATIE VAN BENNO L.

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

J.G.H. Bos

Drs. A.M.D. van Es

Prof. mr. dr. E.R. Muller

Den Haag, januari 2010

Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze evaluatie kunt u schriftelijk, telefonisch of per e-mail contact opnemen met de auteurs via:

COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement
Koninginnegracht 26
2514 AB Den Haag
Telefoon: 070-3122020

E-mail: cot@cot.nl

Internet: www.cot.nl

Inhoud

1	INLEIDING.....	4
1.1	AANLEIDING.....	4
1.2	OPDRACHT.....	4
1.3	WERKWIJZE.....	5
1.4	DANKZEGGING.....	6
2	DE GEBEURTENISSEN	7
2.1	INLEIDING	7
2.2	MAANDAG 8 JUNI – AANHOUDING EIGENAAR ZWEMSCHOOL	7
2.3	DONDERDAG 11 JUNI – IN BEWARING STELLING EIGENAAR ZWEMSCHOOL	7
2.4	VRIJDAG 12 JUNI – INFORMEREN BURGEMEESTERS EN EERSTE DRIEHOEKSOVERLEG	8
2.5	ZATERDAG 13 JUNI – UITGEBREIDE DRIEHOEK.....	11
2.6	ZATERDAG 13 JUNI – BIJENKOMST VOORLOPER REGIONAAL OPERATIONEEL TEAM.....	13
2.7	ZONDAG 14 JUNI – OPSCHALING NAAR GRIP 4	13
2.8	MAANDAG 15 JUNI – BEKENDMAKING GROOTSCHALIGE ONTUCHTZAAK	17
2.9	DINSDAG 16 JUNI – INFORMATIEBIJENKOMSTEN.....	22
2.10	WOENSDAG 17 JUNI – HANDHAVING GRIP 4.....	25
2.11	DONDERDAG 18 JUNI – EXTRA INFORMATIEAVOND IN DE BRABANTHALLEN.....	28
2.12	VRIJDAG 19 JUNI – PERSBERICHT OPENBAAR MINISTERIE	31
2.13	ZATERDAG 20 JUNI – BIJENKOMST REGIONAAL OPERATIONEEL TEAM	31
2.14	MAANDAG 22 JUNI – AFSCHALING NAAR GRIP 0	32
2.15	DINSDAG 23 JUNI – VERDERE INFORMERING VAN OUDERS	34
2.16	DONDERDAG 25 JUNI – AFSTEMMING GEDURENDE DE NAFASE	34
2.17	MAANDAG 6 JULI - VERGADERING BELEIDSOVERLEG ZWEMSCHOOL.....	35
2.18	DINSDAG 7 JULI – HULPVERLENINGSAANBOD ZEDENZAAK ZORGINSTELLINGEN	37
2.19	DONDERDAG 16 JULI – VERGADERING BELEIDSOVERLEG ZWEMSCHOOL.....	37
2.20	DINSDAG 21 JULI – INFORMATIE VOOR OUDERS	39
2.21	WOENSDAG 22 JULI – PERSBERICHT INZAKE BRIEF AAN OUDERS.....	39
3	DE AANPAK IN PERSPECTIEF VAN DE DOELSTELLINGEN.....	40
3.1	INLEIDING	40
3.2	OPSCHALING: ACHTERGRONDEN EN DOELSTELLINGEN	40
3.3	VOORKOMEN EN BEHEERSEN VAN MAATSCHAPPELIJKE ONRUST	43
3.4	ORGANISEREN VAN GROOTSCHALIGE HULPVERLENING	46
3.5	INFORMATIEVOORZIENING OUDERS/VERZORGERS EN MEDIAMANAGEMENT	48
4	HET FUNCTIONEREN VAN DE CRISISORGANISATIE	54
4.1	INLEIDING	54
4.2	DE GRIP-REGELING ALS INSTRUMENT	54
4.3	PROCEDUREEL VERLOOP OPSCHALING EN AFSCHALING	57
4.4	INFORMATIEVOORZIENING BINNEN DE CRISISORGANISATIE	59
4.5	ORGANISATIE EN VERLOOP VAN DE NAFASE.....	60
5	CONCLUSIES	61
	BIJLAGE 1 GEBRUIKTE DOCUMENTEN	65
	BIJLAGE 2 RESPONDENTEN	67
	BIJLAGE 3 VERSLAG INFORMATIEBIJENKOMST 1 'S-HERTOGENBOSCH	68
	BIJLAGE 4 VERSLAG INFORMATIEBIJENKOMST 2 'S-HERTOGENBOSCH	75
	BIJLAGE 5 GEZAMENLIJK PERSBERICHT 15 JUNI	81
	BIJLAGE 6 TEKST INFORMATIEBRIEF OUDERS D.D. 14 JUNI 2009	82

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op maandag 8 juni 2009 wordt Benno L. aangehouden op verdenking van ontucht met meerdere kinderen. De verdachte is als zwemleraar werkzaam in verschillende zwembaden in 's-Hertogenbosch en omliggende gemeenten. In de dagen na de aanhouding lijkt de omvang van de zedenzaak zeer groot te zijn. De burgemeester van 's-Hertogenbosch besluit op zondag 14 juni om, in verband met de noodzaak om grootschalig hulpverlening te organiseren en het mogelijk ontstaan van maatschappelijke onrust, op te schalen naar GRIP 4. De opschaling blijft tot maandag 22 juni van kracht. In die periode heeft naast het opsporingsonderzoek een veelheid aan activiteiten plaats gevonden, waaronder het informeren van de ouders van (mogelijke) slachtoffers, het organiseren van informatiebijeenkomsten en het organiseren van psychosociale hulpverlening.

1.2 Opdracht

Het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (hierna: COT) heeft de opdracht gekregen van de Veiligheidsregio Brabant-Noord om het optreden van de autoriteiten naar aanleiding van de arrestatie van Benno L. in technisch-organisatorische zin te evalueren. Binnen deze opdracht heeft het COT gekeken naar de wijze waarop de diverse betrokken organisaties hebben gefunctioneerd binnen de opgeschaalde crisisorganisatie. Het doel van deze evaluatie is het leren van lessen uit de wijze waarop deze crisis is aangepakt, met het oog op eventuele toekomstige (soortgelijke) crisissituaties. In dit onderzoek is specifiek gekeken naar de wijze waarop de autoriteiten invulling hebben gegeven aan het bereiken van de hieronder genoemde doelstellingen:

- het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust en het kanaliseren van de gevoelens van ouders/verzorgers van (mogelijke) slachtoffers;
- het informeren van de mogelijke slachtoffers over de beschikbare zorg en het organiseren van grootschalige psychosociale hulpverlening.

Verder heeft het COT specifiek gekeken naar het functioneren van de GRIP-regeling, de rollen van de verschillende crisisteams, het verloop van het proces Voorlichting en de informatievoorziening binnen de crisisorganisatie. Deze evaluatie gaat daarmee voornamelijk over processen, organisaties en systemen. Dit onderzoek richt zich niet op de vraag hoe slachtoffers en hun verwanten de inspanningen van de betrokken organisaties hebben ervaren. Hoewel zij nadrukkelijk de primaire doelgroepen zijn van de activiteiten die de autoriteiten hebben ontplooid, hebben wij de slachtoffers en hun verwanten niet betrokken in dit onderzoek. Dit omdat het onderzoek specifiek gericht is op de techniek en de organisatie van de aanpak. Ook hebben de Veiligheidsregio Brabant-Noord, als opdrachtgever, en het COT, als opdrachtnemer, de slachtoffers en hun verwanten niet willen belasten met dit onderzoek, mede omdat dit onderzoek geen antwoord geeft op de voor hen daadwerkelijk belangrijke vragen als 'hoe heeft dit kunnen gebeuren?' of 'wat is mijn kind overkomen?'. Dit onderzoek bevat daarmee geen diepteanalyse van de (massa)psychologische effecten van de gebeurtenissen.

Dit onderzoek richt zich niet op het beoordelen van het functioneren van de strafrechtelijke processen Opsporing en Vervolgning. Het verloop van deze processen is geen onderdeel van de analyse en conclusies.

Onderzoeksvragen

De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft de volgende onderzoeksvragen geformuleerd die de kern vormen van de evaluatie die door het COT is uitgevoerd:

- Is de gekozen aanpak van de crisis effectief geweest en zijn de gestelde doelen gerealiseerd (voorkomen en beheersbaar houden van maatschappelijke onrust)?
- Is de GRIP-regeling een adequaat instrument voor dit type crisis?
- Hoe zouden (de relaties tussen) de rollen van Regionaal Beleidsteam, Operationeel Leider en Regionaal Operationeel Team en actiecentra bij dit type crises moeten worden ingericht?
- Hoe is het proces Voorlichting verlopen tijdens deze crisis?
- Hoe kan de voorbereiding op de uitvoering van het proces Voorlichting in dit soort specifieke crises eventueel verbeterd worden met het oog op de eigen, soms schurende, belangen en verantwoordelijkheden van gemeenten, politie, Openbaar Ministerie en zorgverleners?
- Hoe is de informatievoorziening ten behoeve van de hulpverlening/crisisbeheersing verlopen tijdens deze crisis en hoe zou dit, met het oog op de toekomst, verbeterd (ingericht) kunnen worden?

De opdracht aan het COT heeft geresulteerd in het voorliggende evaluatierapport dat de volgende elementen bevat:

- een reconstructie van de (belangrijkste) gebeurtenissen;
- observaties over en analyse van het functioneren van crisisbeheersingsorganisatie;
- conclusies;
- aanbevelingen en lessen met betrekking tot de versterking van de (crisis)organisatie.

1.3 Werkwijze

Het COT heeft gebruik gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden. In de eerste plaats hebben wij de beschikking gekregen over diverse schriftelijke documenten. Deze documenten vormen de basis van de beschrijving van de gebeurtenissen. Bijlage 1 bevat een overzicht van de gebruikte documenten. De onderzoekers hebben de beschikking gekregen over alle, voor dit onderzoek relevante, documenten van betrokken organisaties.

In de tweede plaats zijn gesprekken gevoerd met 23 respondenten. In bijlage 2 staat een overzicht van de respondenten. De gesprekken met respondenten zijn benut om de beschrijving van de gebeurtenissen verder uit te werken.

Op basis van de bestudeerde documenten en gesprekken met betrokken functionarissen hebben wij de gebeurtenissen geanalyseerd. Deze analyse bevat twee onderdelen: een analyse van de aanpak van de crisis in het perspectief van de doelstellingen en een analyse van het functioneren van de crisisorganisatie.

Het onderzoek is begeleid door een begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie bestond uit mr. drs. I.A.M. Woestenberg (gemeentesecretaris 's-Hertogenbosch en voorzitter van de begeleidingscommissie), dr. H. Backx (directeur GGD), mr. G.W. van der Burg (hoofdofficier van Justitie), ing. P.B.M.J.W. de Vet MCDm (programma manager veiligheidsbureau) en A.L.J. van de Wetering MPA (Hoofd Divisie Centrale Recherche). De begeleidingscommissie heeft inhoudelijk commentaar geleverd op een tweetal conceptversies van de hoofdstukken 2, 3 en 4 van dit onderzoek.

Binnen het COT is een expertpanel samengesteld waarmee de onderzoekers van gedachten hebben gewisseld over conceptversies van het rapport. Het expertpanel bestond uit prof. dr. U. Rosenthal en drs. M. Zannoni.

1.4 Dankzegging

Wij hebben bij dit onderzoek baat gehad bij de goede medewerking die wij kregen van de betrokken organisaties en functionarissen. De respondenten willen wij op deze plaats danken voor de getoonde openheid en de bereidwillige medewerking.

Bijzondere dank zijn wij verschuldigd aan de mensen uit de verschillende organisaties die ons hebben geholpen bij het verkrijgen van toegang tot relevante bronnen en personen.

De begeleidingscommissie willen wij bedanken voor het leveren van inhoudelijk commentaar op het onderzoek.

2 De gebeurtenissen

2.1 Inleiding

Naar aanleiding van een (mogelijk) zeer omvangrijke zedenzaak in de gemeente 's-Hertogenbosch wordt er op zondag 14 juni 2009 formeel coördinatiealarm Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure (GRIP) 4 afgegeven binnen de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Hieronder presenteren we de reconstructie van de gebeurtenissen in de aanloop naar en gedurende de opschaling van de crisisorganisatie naar GRIP 4 in de Veiligheidsregio Brabant-Noord van zondag 14 juni tot maandag 22 juni 2009. De reconstructie van de gebeurtenissen is gebaseerd op de door betrokken partijen beschikbaar gestelde informatie en gesprekken met respondenten. De gebeurtenissen zijn zoveel mogelijk chronologisch beschreven. De nadruk van de reconstructie ligt op het functioneren van de crisisorganisatie in GRIP 4 en de multidisciplinaire samenwerking binnen de crisisorganisatie.

2.2 Maandag 8 juni – Aanhouding eigenaar zwemschool

Op maandag 8 juni 2009 wordt in de gemeente 's-Hertogenbosch de 59-jarige mannelijke eigenaar van een zwemschool aangehouden en in bewaring gesteld op verdenking van ontucht met meerdere kinderen. Op de computer van de zwemschoolhouder zijn beelden aangetroffen waarop te zien is dat hij ontuchtige handelingen pleegt met kinderen. De zwemschool waar de verdachte les geeft stelt onder meer gespecialiseerd te zijn in zwemonderwijs aan gehandicapte kinderen. De afdeling zeden van de politie Brabant-Noord start vandaag met een onderzoek naar seksueel misbruik door de eigenaar van de zwemschool.

2.3 Donderdag 11 juni – In bewaring stelling eigenaar zwemschool

De verdachte wordt donderdag 11 juni voorgeleid en in bewaring gesteld.

In de ochtend van 11 juni, rond 11.00 uur, heeft de HS-GHOR contact met Slachtofferhulp. De medewerker van Slachtofferhulp heeft contact gehad met een zedenrechercheur die haar heeft ingelicht over een (mogelijk) zeer omvangrijke zedenzaak in de gemeente 's-Hertogenbosch. Aangegeven is dat de politie de casus openbaar wil maken in het kader van het achterhalen van de identiteit van de slachtoffers. De medewerker van Slachtofferhulp legt de casus aan de HS-GHOR voor ter beoordeling of het PSHI (Psychosociale Hulpverlening bij Incidenten) proces moet worden opgestart. De HS-GHOR zal de casus voorleggen aan de PSHI coördinator.

De HS-GHOR treedt vervolgens in overleg met de PSHI coördinator. Besloten wordt een vooroverleg op te starten van het afstemmingsteam met Slachtofferhulp, maatschappelijk werk, politie, gemeente en een PSHI-medewerker. Er wordt besproken dat JGZ en Bureau jeugdzorg er eventueel later bij betrokken kunnen worden en dat Juvans de voorzitter dient te leveren. Vastgesteld wordt dat er pas een PSHI proces dient te worden opgestart als er sprake is van "maatschappelijke onrust". Ook wordt gesteld dat de politie niet met informatie over deze casus naar buiten moet treden voordat het vooroverleg heeft plaatsgevonden.

Uit het overleg tussen de HS-GHOR en een medewerker van Juvans volgt dat Juvans zich aansluit bij het advies tot het organiseren van een vooroverleg.

De HS-GHOR heeft vervolgens overleg met Slachtofferhulp. De HS-GHOR geeft aan dat een vooroverleg georganiseerd zal worden. Slachtofferhulp deelt het beeld dat op dat moment bestaat: het gaat om minimaal vijf slachtoffers. Er is een intern overleg geweest bij de zedenpolitie. Het hoofd communicatie bij de zedenpolitie heeft geadviseerd met de casus in de openbaarheid te treden. De HS-GHOR vraagt zich hierbij af wanneer de informatie naar buiten komt en geeft aan dat het vooroverleg hierop afgestemd dient te worden om zo een advies te kunnen geven over de vorm en inhoud van de informatie en de opvang van betrokkenen. De medewerker van Slachtofferhulp zal dit advies overbrengen.

De medewerker van Slachtofferhulp koppelt rond 15.45 uur terug aan de HS-GHOR. Men wil het eerste overleg op vrijdag laten plaatsvinden. Hierbij wordt genoemd dat er een gevaar bestaat dat de casus uitlekt. Er bestaat de wens om gebruik te maken van het advies volgend uit het vooroverleg. Ook meldt zij dat er een voorlichtingsavond zal worden georganiseerd.

De HS-GHOR heeft vervolgens contact met Juvans over de voortgang van het organiseren van het vooroverleg. De secretaris PSHI zal de casus gaan registreren in Incident Master.¹ De HS-GHOR bekijkt met de applicatiebeheerder op het GHOR-bureau of dit systeem voldoende beveiligd is.²

2.4 Vrijdag 12 juni – Informeren burgemeesters en eerste driehoeksoverleg

Op vrijdag 12 juni worden de burgemeesters van de gemeenten 's-Hertogenbosch, Heusden, Sint Michielsgestel en Vught geïnformeerd door de politie over het feit dat er een (mogelijk) grootschalige ontuchtzaak speelt binnen hun gemeenten, waar de gemeenten mogelijk bij betrokken worden. Die betrokkenheid volgt uit het feit dat de (mogelijke) slachtoffers in hun gemeenten woonachtig zijn. De burgemeesters krijgen te horen dat de verdachte is gearresteerd. De melding van de politie leidt tot activiteiten binnen de gemeente 's-Hertogenbosch.

Vooroverleg PSHI

Op vrijdag vindt om 12.00 uur op Bureau Slachtofferhulp het eerste overleg PSHI-proces met de HS-GHOR plaats. Dit overleg vindt plaats vanwege de ontvangen informatie over de omvangrijke zedenzaak spelend in minimaal drie gemeenten. Dit overleg vindt plaats omdat op donderdag 11 juni Slachtofferhulp door het Parket is geïnformeerd over de zedenzaak. In verband met de grootschaligheid van de zaak en het mogelijk ontstaan van maatschappelijke onrust heeft slachtofferhulp via de GGD-coördinator het PSHI-team bijeen laten komen. Op donderdag 11 juni is het PSHI-overleg voorbereid en een beoogd voorzitter van het PSHI-team ingeschakeld. Aanwezig bij dit overleg zijn onder andere de gemeente, Slachtofferhulp, maatschappelijk werk en de politie. In dit overleg wordt geconcludeerd dat de zaak grootschalig is, maar dat niet helder is wat precies de rol is voor gemeenten en maatschappelijke organisaties. Tijdens dit overleg geeft de gemeente aan dat het gewenst is dat de driehoek bijeenkomt. Ook wordt de mogelijkheid van een informatiebijeenkomst besproken. In verband met het bijeenkomen van de driehoek wordt de RGF geïnformeerd en geadviseerd om in overleg te treden met de burgemeester.

¹ Een webbased applicatie

² Met het oog op het mogelijk uitlekken van informatie.

Driehoeksoverleg

Op vrijdag 12 juni komt op initiatief van de burgemeester van 's-Hertogenbosch de regionale driehoek bijeen te 's-Hertogenbosch. Om 18.00 uur opent de voorzitter, de burgemeester van de gemeente 's-Hertogenbosch, de vergadering. Aanwezig zijn de burgemeester van de gemeente Vught, de hoofdofficier van Justitie, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, een communicatieadviseur van de gemeente 's-Hertogenbosch, de Districtchef Aa&Dommel D2, drie medewerkers van de politie en de secretaris KB. De burgemeester van de gemeente Sint-Michielsgestel en de burgemeester van de gemeente Heusden zijn verhinderd.

Een medewerker van de politie geeft een toelichting op de eerste bevindingen van het recherche-onderzoek in de zaak rond de verdachte zwemschoolhouder. Een eerste onderzoek heeft betrekking op de zwembaden in 's-Hertogenbosch (Helftheuvel), Vught (Reinier van Arkel) en St. Michielsgestel (het doveninstituut). Een zwembad in de gemeente Heusden lijkt vooralsnog niet betrokken bij deze zaak.

Op de ledenlijst van de zwemschool van dit jaar zijn de namen van ongeveer 450 kinderen aangetroffen, waarvan ongeveer de helft meisjes.³ Deze lijst is actueel. Namen en adressen van deze kinderen zijn beschikbaar. Er wordt geprobeerd een match te maken met de aangetroffen foto's. De beschikbare beelden dateren in ieder geval vanaf 2006, maar het is onduidelijk hoe lang verdachte bezig is. Het onderzoek richt zich vooralsnog uitsluitend op de aangehouden verdachte en niet op andere instructeurs. Na het uitkijken van de eerste tien tot vijftien procent van de beelden lijken mogelijk vijftig⁴ kinderen slachtoffer. Het betreft hier uitsluitend meisjes. Naast de actuele ledenlijst is er een lijst beschikbaar met daarop de namen van 1170 oud-leerlingen. De gegevens (adressen, etc.) op deze lijst zijn niet actueel. De verdachte verleent momenteel geen medewerking aan het onderzoek.

De driehoek stelt vast dat het snel informeren van de ouders prioriteit heeft. Een aantal overwegingen ligt hieraan ten grondslag. Ten eerste zijn de zwemlessen al een aantal dagen niet doorgegaan, wat leidt tot vragen bij betrokkenen. Ten tweede is de driehoek van mening dat ouders niet via de pers geïnformeerd moeten worden, maar dat de ouders de informatie van de autoriteiten uit de eerste hand moeten krijgen. Als instrument om de ouders te informeren wordt gekozen voor een informatieavond en een aankondiging via een informatiebrief. Er wordt gesproken over een bijeenkomst op maandagavond 15 juni, gericht op de ouders van kinderen op de actuele ledenlijst met 450 namen. Gekozen is voor deze lijst omdat die het meest betrouwbaar (actueel) is. De aandacht is hierbij vooral gericht op de ouders van een dochter. De doelstelling van de informatiebijeenkomst is het kanaliseren van de onrust door het aanbieden en verlenen van zorg en het verstrekken van informatie. Vastgesteld wordt dat de focus tijdens deze informatiebijeenkomst ligt op de zorgkant. Tijdens deze vergadering van de driehoek wordt gekozen voor een centrale informatiebijeenkomst in 's-Hertogenbosch boven een informatiebijeenkomst per gemeente. Deze bijeenkomst zal waarschijnlijk in de

³ Hieraan wordt gerefereerd als de 'actuele ledenlijst'.

⁴ Het betreft hier een mededeling van de politie. Het Openbaar Ministerie spreekt op zondagavond over 98 mogelijke slachtoffers. De discrepantie tussen de getallen is te verklaren door het feit dat het laatste getal 2 dagen later genoemd is. Beide getallen zijn afkomstig van de politie.

Brabanthallen plaatsvinden. Geregeld zal worden dat op zondagavond bij alle ouders van kinderen op de actuele ledenlijst met een brief op het huisadres wordt afgegeven.

Vanaf zondag zal een centraal informatienummer beschikbaar zijn, dat via het GMC kan worden gebeld.

Er wordt in deze vergadering vastgesteld dat later in de week nog twee informatiebijeenkomsten worden georganiseerd voor de ouders van de kinderen op de lijst met 1170 namen. Ook hierbij gaat de aandacht voornamelijk uit naar de ouders van de meisjes.

Informatiebijeenkomst

Hoe de informatiebijeenkomst eruit dient te zien wordt in de driehoek besproken. De driehoek realiseert zich dat de informatie die verstrekt kan worden op dit moment beperkt is en dat ouders waarschijnlijk met veel vragen blijven zitten. Gezien de ernst van de bevindingen, het mogelijk grote aantal kinderen dat betrokken is en het feit dat onder de mogelijke slachtoffers kinderen zijn met een lichamelijke en/of geestelijke handicap, wordt besloten om de ouders in een zo vroeg mogelijk stadium te informeren.

De driehoek stelt vast dat voor de informatiebijeenkomst contact moet worden gelegd met vertegenwoordigers van de betrokken instellingen om hen te informeren. Tijdens de informatiebijeenkomst dient de focus vooral te zijn gericht op de zorgkant en minder op het justitiële verhaal. De GHOR zal worden uitgenodigd om op korte termijn een plan van aanpak te ontwikkelen gericht op het inspelen op de (zorg-)vragen van de ouders en het vormgeven van het nazorgtraject. De voorlichting zal worden voorbereid door vertegenwoordigers van gemeente, politie, Openbaar Ministerie en GHOR.

Er wordt besloten dat op maandag 15 juni in de ochtend een persbericht zal worden verspreid. In de avond zal een persconferentie worden gegeven. Over de opzet van deze persconferentie zal nader overleg plaats vinden.

De burgemeester van 's-Hertogenbosch vraagt tijdens deze vergadering ook aandacht voor de directe familie van de verdachte. Naast hulp en ondersteuning moet worden gezorgd voor beveiliging van de woning van de verdachte in de wijk Kruiskamp.

Tijdens dit driehoeksoverleg worden de volgende afspraken gemaakt: de conceptbrief aan de ouders zal aan de driehoek worden voorgelegd, de GHOR zal worden uitgenodigd aan te sluiten bij het volgende overleg, er wordt contact gelegd met de zorginstellingen, er dient aandacht te zijn voor de zorg en beveiliging van de directe familie van de verdachte en de GHOR wordt gevraagd een plan van aanpak te ontwikkelen gericht op het zorgaspect. De volgende vergadering wordt gehouden op zaterdag 13 juni 2009 in het bestuurscentrum 's-Hertogenbosch.

Door de gemeente wordt, ter ondersteuning van de advisering van de burgemeester, contact opgenomen met een crisismedewerker van het Genootschap van Burgemeesters. Het genootschap adviseert op basis van de ervaringen van collega-burgemeesters in vergelijkbare crisissituaties.

PSHI

Om 19.56 uur heeft de HS-GHOR contact met een medewerker van Juvans, voorzitter van het PSHI team. Zij vraagt zich af wanneer PSHI overgaat in PSHOR. Er zijn op dat moment veel mensen betrokken bij de casus. Duidelijk is dat de gemeente voorzieningen zal treffen voor een informatiebijeenkomst. Zij legt twee vragen voor in het kader van het naar buiten brengen van informatie: Hoe pak je de informatievoorziening van een grote groep of meerdere kleine groepen aan? En wat brengt de informatievoorziening teweeg?

Tegen 21.00 uur informeert de HS-GHOR de RGF over de situatie. Hij verzoekt hem met de burgemeester te overleggen over het opstarten van het vooroverleg PSHOR. Vervolgens heeft de HS-GHOR contact met de Secretaris Korpsbeheerder. Deze geeft aan dat er een uitgebreide driehoek bijeen is gekomen. Vervolgens wordt er casusinformatie gedeeld. De Secretaris Korpsbeheerder geeft bij de HS-GHOR aan dat 'men' GHOR inbreng mist over de communicatie met slachtoffers. Het advies luidt om de leider Kernteam te betrekken in het overleg.

2.5 Zaterdag 13 juni – Uitgebreide driehoek

In de ochtend hebben de HS-GHOR en de RGF contact. De RGF zal aanschuiven bij de driehoek. Ook heeft de HS-GHOR contact met een medewerker GHOR-PSHOR. Zij bespreken de mogelijkheden van de teams. Tijdens dit gesprek wordt vastgesteld dat pas wanneer het Regionaal Operationeel Team en het Gemeentelijk Beleidsteam of Regionaal Beleidsteam formeel operationeel zijn het PSHOR actief is. Gedurende de ochtend wordt gekeken naar het omschakelpunt PSHI PSHOR.

In de middag wordt aan de RGF doorgegeven dat PSHI afgelopen is. Incident Master is dan nog in gebruik. Uiteindelijk wordt besloten de casus uit Incident Master te halen, omdat het gevaar bestaat dat de casus op basis van informatie uit Incident Master openbaar wordt.

Op zaterdag 13 juni komt de (uitgebreide) driehoek bijeen te 's-Hertogenbosch. Om 18.00 uur opent de voorzitter, de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de vergadering. Aanwezig zijn de burgemeester van de gemeente Vught, de burgemeester van de gemeente St. Michielsgestel, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, een communicatiemedewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de dienstdoend RGF, de voorzitter van het Kernteam PSHI, een medewerker van de GGZ, de waarnemend Korpschef, de Districtchef Aa&Dommel D2, een communicatiemedewerker van de politie en de secretaris KB.

De Districtschef schetst de stand van zaken van het rechercheonderzoek. De in beslag genomen computers en bestanden van de verdachte worden onderzocht en geanalyseerd. De Districtschef geeft hierbij aan dat er veel 'dubbel' materiaal wordt aangetroffen. Op basis van de actuele ledenlijst zijn er acht voorlopige identificaties gedaan. Hierbij lijkt sprake te zijn van een match. Er zijn op dit moment vijftig á zestig verschillende slachtoffers, allemaal meisjes, waarbij sprake is van onzedelijke handelingen en verregaande handtastelijkheden. Er zijn geen indicaties dat de beelden door verdachte in omloop zijn gebracht. Naar de mogelijke verspreiding van de beelden zal vanaf dinsdag door een lid van het bovenregionaal researcheteam onderzoek worden verricht.

Er is een dreigingsinschatting opgemaakt rond de echtgenote en kinderen van de verdachte. Deze inschatting zal na dit overleg in de driehoek worden besproken. De

voorzitter van het Kernteam informeert de vergadering over de stand van zaken aangaande de familie van de verdachte en de acties van maatschappelijk werk op dit gebied. Zij geeft hierbij aan dat aandacht is gevraagd voor de medewerkers van de verdachte. Negen van de drieëntwintig medewerkers van de zwemschool zijn jonger dan zestien jaar. De opvang van de medewerkers zal moeten wachten tot het moment dat de ouders van de kinderen zijn geïnformeerd. In de vergadering wordt besloten het hulpverleningstraject en het opsporingsonderzoek nadrukkelijk te scheiden. De groep werknemers zal mogelijk in een later stadium als getuige worden gehoord. Vooralsnog is niet gebleken van betrokkenheid van andere personen in de zaak buiten de verdachte. De medewerkers zouden ook door middel van een brief kunnen worden geïnformeerd.

De drie locaties waar de verdachte zwemles heeft gegeven worden genoemd. Dit zijn Reinier van Arkel te Vught, Viataal te St. Michielsgestel en de Tolbrug te 's-Hertogenbosch, behorend bij het therapeutisch centrum van het ziekenhuis. Het is nog onduidelijk in welke zwembaden de beelden zijn gemaakt.

Tijdens de vergadering van 12 juni is besloten op maandagavond 15 juni een Informatiebijeenkomst te organiseren voor de ouders van kinderen op de actuele ledenlijst, voornamelijk de ouders van de meisjes. Rekening wordt gehouden met de komst van 500 ouders. De hoofdofficier van Justitie geeft aan behoefte te hebben aan een advies van de GHOR over of de gekozen opzet van de informatieavond daadwerkelijk de beste opzet betreft. Er wordt met name zorg uitgesproken over de mogelijke emoties tijdens een bijeenkomst en of deze kunnen worden gekanaliseerd. Volgens de dienstdoend RGF bestaat op dit terrein weinig ervaring, zeker omdat er geen sprake is van een groeiend proces, maar ouders ineens worden geconfronteerd met berichten. De onzekerheid over of hun kind wel of niet betrokken is kan leiden tot onverwachte reacties. Gezien de onzekerheid van de ouders moet volgens de vergadering geïnvesteerd worden in persoonlijk contact met de ouders. Gezien de omvang van de groep zal dat persoonlijk contact gefaseerd moeten plaatsvinden.

De burgemeester van de gemeente St. Michielsgestel pleit voor gebruikmaking van de deskundigheid die binnen de instituten Viataal en Reinier van Arkel beschikbaar zijn. Naar aanleiding van de vraag van de burgemeester van de gemeente Vught of een van de drie locaties kan worden uitgesloten, zodat de doelgroep ook kan worden ingeperkt, geeft de Districtschef aan dat dit op dit moment niet mogelijk is. De politie zal in het onderzoek prioriteit geven aan het locatieonderzoek.

De driehoek besluit de keuze van de voorlichtingsbijeenkomst op maandavond voor de ouders van de meisjes op de actuele ledenlijst los te laten. Het tijdig versturen van brieven is een knelpunt naast het feit dat niet kan worden uitgesloten dat een deel van de slachtoffers deel uitmaakt van de oude ledenlijst van 1170. Er wordt besloten de informatiebijeenkomst 24 uur op te schuiven.

Het advies aan de uitgebreide driehoek voor de opzet van de informatieverstrekking en zorgverlening aan de ouders dient uiterlijk maandagochtend 10.00 uur beschikbaar te zijn. Dit voorstel zal worden opgesteld door de GHOR en het afstemmingsteam PSHI. Uitgangspunten zijn: Alle ouders van de kinderen op de actuele en de oude ledenlijst moeten worden geïnformeerd. Naast de centrale brief is sprake van een gedeconcentreerde organisatie van de (individuele) hulpverlening, waarbij zoveel als mogelijk maatwerk zal worden geboden. Meerdere vormen van ondersteuning aan ouders moeten beschikbaar zijn, zowel telefonisch als fysiek, uitgaande van deëscalatie.

De GHOR (afstemmingsteam PSHI) draagt tevens zorg voor het informeren van de betrokken instanties.

De driehoek besluit tot het informeel opschalen naar GRIP 4 en de vorming van een Regionaal Beleidsteam en een Regionaal Operationeel Team. De burgemeester van 's-Hertogenbosch zal de rol van coördinerend burgemeester vervullen. De gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch vervult vooralsnog de functie van Operationeel Leider. De GHOR zal op zondag laten weten of het Operationeel Leiderschap vanaf dat moment door de GHOR kan worden ingevuld. Via het Regionaal Operationeel Team (ROT) zullen concrete voorstellen aan het Regionaal Beleidsteam worden voorgelegd. Het Regionaal Operationeel Team draagt zorg voor een communicatiestrategie. Tevens zal een voorstel worden ontwikkeld voor de opzet van de persconferentie. Daarnaast wordt een noodscenario ontwikkeld, in geval van vroegtijdig uitlekken van het onderzoek. De driehoek besluit tot een volgende vergadering op zondag 14 juni 2009.

2.6 Zaterdag 13 juni – Bijeenkomst voorloper Regionaal Operationeel Team

Na het Regionaal Beleidsteam gaan uitvoerenden onder leiding van de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch aan tafel. Het betreft hier een vergadering die later wordt geduid als een voorloper van het Regionaal Operationeel Team. Hier wordt het volgende afgesproken:

- GHOR gaat hulpverlening organiseren en neemt contact op met de instellingen waar de zwembaden zijn;
- Politie geeft prioriteit aan identificeren zwembaden, met het doel te bezien of er locaties kunnen worden uitgesloten;
- Gemeente gaat brieven opstellen voor de ouders van de huidige ingeschreven zwemmers en voor de ouders van de 1170 oude leden. Ook worden verschillende teksten opgesteld voor ouders van jongens en meisjes. Het streven hierbij is de brieven bij de ouders te bezorgen voor pers wordt geïnformeerd;
- Er worden informatiebijeenkomsten voorbereid voor twee avonden. Ouders van meisjes op actuele lijst worden uitgenodigd voor dinsdag, overige ouders voor 'bezembijeenkomst(en)' op woensdag.

2.7 Zondag 14 juni – Opschaling naar GRIP 4

Vandaag om 11.00 uur is het AC-GHOR bijeengekomen omdat het beeld bestaat dat de GHOR niet op niveau participeert. Vastgesteld wordt dat de rol van de GHOR tijdens deze opschaling voornamelijk zal bestaan uit de opvang van slachtoffers en het bieden van opvang naar aanleiding van bijeenkomsten. In overleg met de gemeente wordt de directeur GGD West-Brabant gemandateerd RGF voor de regio Brabant-Noord en wordt het Operationeel Leiderschap overgedragen van de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch aan de GHOR Brabant-Noord. Er wordt besloten tot opschaling van het Regionaal Operationeel Team en het Kernteam PSHOR. Deze besluiten moeten nog bekrachtigd worden door het Regionaal Beleidsteam.

Kernteam PSHOR – eerste bijeenkomst

Op zondag 14 juni komt om 15.30 uur het Kernteam PSHOR bijeen bij de GGZ te 's-Hertogenbosch. Er wordt een beeld geschetst van de huidige stand van zaken. Vandaag is besloten op te schalen van PSHI naar PSHOR. Er worden afspraken en besluiten vastgelegd betreffende de brief aan de ouders. Zaken die het Kernteam zal oppakken

ten behoeve van het callcenter, de informatieavonden, de opvang van de vrijwilligers en ouders van bekende slachtoffers en de nazorg voor de hulpverleners worden besproken.

Stil alarm

De burgemeester van 's-Hertogenbosch besluit om, in verband met het mogelijk ontstaan van maatschappelijke onrust en het organiseren van grootschalige hulpverlening, op te schalen naar GRIP 4. Tijdens deze vergadering wordt GRIP 4 formeel vastgesteld. Om 18.00 uur wordt formeel GRIP 4 afgekondigd en er volgt een zogenaamd 'stil alarm'⁵. Met het afgeven van een stil alarm wordt voorkomen dat de media op de hoogte is van het feit dat er een GRIP 4 is afgekondigd.

Regionaal Beleidsteam⁶

Op zondag 14 juni komt om 19.00 uur het Regionaal Beleidsteam bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de burgemeester van de gemeente Vught, de burgemeester van de gemeente St. Michielsgestel, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, een communicatiemedewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de RGF, de waarnemend Korpschef, een communicatiemedewerker van de politie en de secretaris KB.

Er wordt gemeld dat er bijeenkomsten zijn voorbereid op dinsdag en woensdag, met in de uitnodigingen onderscheid tussen jongens – meisjes en tussen oude lijst – actuele lijst. Het Regionaal Beleidsteam acht het bij nader inzien toch beter om uit te gaan van alleen de actuele lijst (want de oude lijst is mogelijk ernstig vervuild) en in de uitnodiging geen onderscheid te maken tussen meisjes en jongens (want ook ouders van jongens zullen geïnformeerd willen worden). Een bezembijeenkomst voor overige ouders wordt onnodig geacht (want deze ouders kunnen alle informatie uit de krant halen). Er wordt besloten dat op maandag 15 juni 2009 alle ouders van de kinderen op de actuele ledenlijst van de zwemschool met 450 namen tussen 09.00 uur en 18.00 uur een schriftelijk bericht ontvangen met een uitnodiging voor de geplande informatiebijeenkomst op 16 juni. Er zullen in totaal drie bijeenkomsten zijn met een locatieafhankelijke boodschap. De informatiebijeenkomsten zullen plaatsvinden op locaties in 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden. De informatie zal worden verstrekt door de burgemeester, de Officier van Justitie, een (team)chef van de politie en door de hulpverlening (GGZ). Op dinsdag 16 juni zal er een centrale briefing van de deelnemers aan de informatiebijeenkomsten zijn. De tekst van de brief aan de ouders wordt ter vergadering vastgesteld.

Op 16 juni zal om 21.00 uur een persconferentie gegeven worden door de coördinerend burgemeester, de hoofdofficier van Justitie, de waarnemend Korpschef en de RGF. Het persbericht zal maandag 15 juni na 18.00 uur worden verspreid. De brief aan de ouders vormt het uitgangspunt voor het persbericht.

Maandag 15 juni zal een overzicht worden aangeleverd van de woonadressen van de kinderen op de actuele ledenlijst. Burgemeesters, colleges van B&W en gemeenteraden in de regio zullen worden geïnformeerd. De hoofdofficier van Justitie informeert het

⁵ Het telefonisch informeren en alarmeren van betrokken functionarissen.

⁶ Beleidsteam is de benaming die in de beschikbare stukken gebruikt wordt ter aanduiding van het Regionaal Beleidsteam (RBT) in Model Rampenplan 2008, Veiligheidsregio Brabant-Noord, Veiligheidsbureau Brabant-Noord, zoals geformeerd naar aanleiding van de opschaling naar GRIP 4. In de reconstructie zullen wij de term Beleidsteam handhaven.

college van Procureurs-Generaal. De coördinerend burgemeester informeert de commissaris van de Koningin en de ministeries van BZK en VWS. Ook zal de coördinerend burgemeester de burgemeesters Haaren en Oss informeren. Er wordt een centraal callcenter ingericht ten behoeve van de stroomlijning van informatie.

De burgemeester van Vught participeert in het Regionaal Beleidsteam, in verband met de sterke betrokkenheid van deze gemeente in de casus. Na de vergadering wordt het Operationeel Leiderschap door de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch overgedragen aan de RGF.

Regionaal Operationeel Team – eerste vergadering

Om 20.30 uur vindt het eerste overleg plaats van het Regionaal Operationeel Team met het bureauhoofd GHOR Brabant-Noord a.i als Operationeel Leider/voorzitter. Tijdens de vergadering wordt inzicht gegeven in de zaak die speelt en wat de aanleiding is geweest voor de opschaling. Bekend is dat het om een omvangrijke zedenzaak gaat met betrokkenheid van minimaal drie gemeenten en dat er sprake is van een verdachte die op donderdag 11 juni in bewaring is gesteld. Er wordt aangegeven dat op vrijdag 12 juni het eerste overleg PSHI met de HS-GHOR heeft plaats gevonden en dat het Regionaal Beleidsteam op zaterdag 13 juni bijeen is gekomen en besloten heeft tot het informeel werken in GRIP 4 waarbij de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch de functie van Operationeel Leider vervulde. Vandaag is om 18.00 uur formeel GRIP 4 afgekondigd en daarom is het Regionaal Operationeel Team nu bij elkaar.

Er zijn vijf processen opgestart. Dit zijn de processen PSHOR, Voorlichting, Rechtsorde, OOV en Bewaken en beveiligen.

Er wordt medegedeeld dat op dinsdag 16 juni om 21.00 uur een persconferentie gepland staat onder leiding van het Openbaar Ministerie met als voorzitter de coördinerend burgemeester. De locatie van de persconferentie is nog niet bekend. Op maandag 15 juni zal een persbericht uitgaan om 18.00 uur. Tot deze tijd is er persstijl in deze zaak. Onduidelijk is nog wie de persvoorlichter is. Dit zal waarschijnlijk de persofficier zijn. Er gaat een brief naar de actuele leden van de zwemschool. De brief is ondertekend door de burgemeester van 's-Hertogenbosch namens de bestuurders van de betrokken gemeenten. Gesproken wordt over vier betrokken gemeenten 's-Hertogenbosch, Vught, Heusden en St. Michielsgestel. De oud-leden van de zwemschool ontvangen geen brief, maar zullen via de pers worden ingelicht. Dit houdt meer werk in voor het callcenter, dat geopend gaat worden op maandag 15 juni om 10.00 uur. Hiertoe is vandaag een aanvraag gedaan bij het NCC.

Het callcenter is op maandag van 10.00 uur tot 23.00 uur open en dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 uur tot 20.00 uur. Er dient met een spoed een Q&A lijst te worden samengesteld. Zonder deze lijst gaat het NCC niet de lucht in.

Het callcenter registreert geen namen en verwijst naar de politie. Het callcenter verzorgt alleen de publieksinformatie. Afgesproken wordt dat het backoffice gaat registreren, met name de NAW-gegevens, het callcenter verbindt door. Alle disciplines hebben zelf nog een callcenter nodig. Maar deze nummers dient men niet naar buiten te brengen. Geen spoed, wel politie wordt morgenvroeg geïnformeerd en de huisartsenposten worden door het AC-GHOR geïnformeerd.

Vastgesteld wordt dat de gemeente dezelfde Q&A lijst moet hebben als het callcenter. Betreffende het inzetten van crisis.nl wordt aangegeven dat dit bij de gemeente ligt. Nodig op de site is een Q&A lijst zonder telefoonnummers. Geadviseerd wordt om dit tegelijk met het uitgeven van het persbericht op maandag 15 juni op de website te plaatsen en dat de betrokken gemeenten ernaar verwijzen op de eigen website.

Er worden op drie locaties bijeenkomsten gehouden voor de mensen op de actuele ledenlijst. Deze bijeenkomsten worden dinsdag 16 juni gehouden in 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden. Het inhuren van expertise wordt aan het Regionaal Beleidsteam overgelaten en het wordt besproken in het Kernteam.

Er dienen opvangteams samengesteld te worden voor de bijeenkomsten. Het Kernteam zal deze teams samenstellen. Deze teams zullen dinsdagmiddag om 17.00 uur worden gebriefd bij de GGD in 's-Hertogenbosch. De panels die tijdens de bijeenkomsten de informatie zullen verstrekken zijn nog niet samengesteld. De kolommen moeten hier in het Regionaal Operationeel Team over rapporteren. De panels worden dinsdag om 15.00 uur gebriefd bij de GGD in 's-Hertogenbosch. Er wordt een redactiecommissie ingesteld voor de FAQ lijst. De nodige logistieke acties rondom de voorbereiding/briefings van de bijeenkomsten worden uitgezet binnen het Regionaal Operationeel Team.

Het bijeenbrengen van de vrijwilligers van de zwemschool wordt door het Kernteam georganiseerd. Dit zal maandagmiddag gebeuren.

Betreffende beveiliging wordt de stand van zaken gemeld ten aanzien van de woning van de verdachte en (vanuit de verdachte) betrokken woningen. Tevens wordt de beveiliging en controle van de persconferentie en de bijeenkomsten besproken.

De afdelingen voorlichting van betrokken gemeenten worden de volgende dag door de gemeente 's-Hertogenbosch geïnformeerd. Voor het overige wordt er vooraf geen informatie verstrekt aan niet bij de casus betrokken medewerkers van de betrokken partijen. Voor de voorlichters is er in de ochtend een bijeenkomst. Er zal met zorginstellingen in 's-Hertogenbosch, Vught, Vlijmen en St. Michielsgestel gecommuniceerd worden over de achtergronden (leeftijd en handicap) van de kinderen.

De inhoudelijke continuïteit dient vanuit de eigen diensten geregeld te worden. In de vergadering wordt gemeld dat vertrouwelijkheid bovenaan staat. Er wordt aangegeven dat er een Officier van Justitie dient aan te sluiten bij het Regionaal Operationeel Team. Hier wordt naar gekeken.

Kernteam PSHOR – tweede bijeenkomst

Het Kernteam komt deze dag om 20.30 uur voor de tweede keer bijeen. De voorzitter doet verslag van het gesprek met de Operationeel Leider/voorzitter van het Regionaal Operationeel Team. In het Kernteam wordt verbazing uitgesproken over het feit dat zonder overleg eerder gemaakte keuzes ten aanzien van het callcenter en de uitnodigingen voor de informatiebijeenkomsten teniet zijn gedaan. Er zal gekeken moeten worden naar het proces van opschaling van PSHI naar PSHOR. Later tijdens de vergadering licht de Operationeel Leider/voorzitter van het Regionaal Operationeel Team de keuzes van het Regionaal Beleidsteam toe en is er begrip voor bij het Kernteam.

2.8 Maandag 15 juni – Bekendmaking grootschalige ontuchtzaak

De ouders van kinderen op de actuele ledenlijst ontvangen op 15 juni een brief van GGD Hart voor Brabant. De brief is ondertekend door de burgemeester van 's-Hertogenbosch namens de bestuurders van de betrokken gemeenten en gedateerd op 14 juni 2009. In de brief staat dat uit de beschikbare gegevens is gebleken dat hun kind op dit moment zwemles heeft bij zwemschool Benno Larue uit 's-Hertogenbosch en dat daarom de brief gestuurd is. In de brief wordt gemeld dat de verdachte is aangehouden en in bewaring is gesteld. Ook wordt gemeld dat uit onderzoek is gebleken dat het om slachtoffers gaat uit diverse gemeenten in de regio en dat de mogelijkheid bestaat dat het eigen kind hierbij betrokken is geweest. Alle ouders/verzorgers van de kinderen die les hebben bij deze zwemschool worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij een bijeenkomst. Er zijn bijeenkomsten in drie gemeenten. De bijeenkomsten zijn op dinsdag 16 juni aanstaande en beginnen om 19.00 uur. Tenslotte staat vermeld dat de inhoud van deze brief op maandag 15 juni aan het einde van de dag beschikbaar wordt gesteld aan de pers. De volledige brief is opgenomen in bijlage 6 van dit rapport.

De ouders van kinderen waarvan de namen bekend zijn, zijn in de loop van maandag 15 juni in een persoonlijk gesprek door de politie geïnformeerd.

Bijeenkomst Gemeentelijke Management Team

Op maandag 15 juni komt het Gemeentelijk Management Team (GMT) 's-Hertogenbosch bijeen. De voorzitter licht de zaak toe. Tijdens deze bijeenkomst wordt ook een meer inhoudelijke toelichting gegeven op de zaak en wordt er ingegaan op de achtergronden van de man. Ook worden de acties met betrekking tot de gemeentelijke processen doorgenomen.

Kernteam PSHOR – derde bijeenkomst

Om 14.00 uur komt het Kernteam voor de derde maal bijeen. De situatie wordt geschetst. Vervolgens wordt de registratie van betrokkenen besproken en worden de acties uitgezet.

Regionaal Operationeel Team – tweede vergadering

Op maandag 15 juni vindt om 16.30 uur het tweede ROT-overleg plaats. Er is een Officier van Justitie aanwezig tijdens deze vergadering. Er zijn een aantal zaken op het gebied van procesgang die de aandacht van het Regionaal Operationeel Team vragen en deze worden direct behandeld.

Er wordt in de vergadering vastgesteld dat het proces rondom informatievoorziening niet goed verloopt. Er wordt voorgesteld dat er een multidisciplinaire Chef Informatievoorziening (multi-CHIN) wordt aangesteld om dit proces te verbeteren. Het streven is om de multi-CHIN geverifieerde informatie uit de kolommen te laten verzamelen in afstemming met de Operationeel Leider. Deze informatie wordt dan doorgeleid naar alle secties van het Regionaal Beleidsteam. Een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch zal deze multi-CHIN aanstellen.

In de vergadering van het Regionaal Operationeel Team wordt gemeld dat de informatie vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch onvoldoende wordt gedeeld. De informatie-uitwisseling tussen het Regionaal Beleidsteam en het Regionaal Operationeel Team en

de verschillende kolommen is hierdoor onvoldoende geborgd. De communicatieadviseur van de Brandweer Brabant Noord zal de coördinatie van de Sectie Voorlichting op zich nemen en de voorlichters aansturen. Het is zaak dat de Sectie Voorlichting betrokken wordt bij de voorbereiding en vaststelling van de persberichten, hieronder vallen niet de Openbaar Ministerie persberichten. De gemeentelijk vertegenwoordiger stelt hier tegenover dat het werk op het terrein van voorlichting wordt gedaan bij de gemeente en dat Regionaal Operationeel Team moet ondersteunen bij de uitvoering van het proces Voorlichting (verifiëren van informatie, informeren van ander gemeenten, oproepen van extra ondersteuning, ondersteuning bij omgevingsanalyse en mediawatching, verifiëren van feiten, doorgeven van nieuwe ontwikkelingen binnen de crisis, etc.).

De verschillende betrokken kolommen delen tijdens de vergadering de beelden en de huidige stand van zaken. De politie meldt dat er een Team Grootschalige Opsporing (TGO) bezig is met het proces 'opsporing'. Er wordt opgeschaald naar een bezetting van 35 mensen. De bewaking en beveiliging in deze zaak is ingericht en geregeld. Het callcenter is opgeschaald en het speciale nummer wordt veelvuldig gebeld door mensen die geen brief hebben ontvangen. Bij het AC-GHOR is de situatie rustig. Deze avond is er om 19.30 uur een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd door het Kernteam bij Juvans. De beschikbare lijst met namen van vrijwilligers wisselt in aantallen onder de diensten. Er dient informatie verstrekt te worden aan deze groep zoals ook de ouders zijn geïnformeerd. Ook dient er hulp aangeboden te worden. Er wordt in overweging genomen volgende week een vervolgbijeenkomst te houden. Een vraagpunt dat open staat is in welke mate de zwemschool zelf activiteiten ontplooit.

Vanuit de Sectie Voorlichting komt de vraag wat de laatste versie van de FAQ lijst is. Deze dient door de Operationeel Leider te worden geautoriseerd. Ten behoeve van de autorisatie en verificatie van deze lijst dienen er deskundigen aangesteld te worden. De coördinator van de Sectie Voorlichting dient van elke kolom een contactnaam te krijgen ten behoeve van de vormgeving en afstemming van de Voorlichting. Er komen vragen binnen bij het callcenter van de politie die niet op de FAQ lijst staan. Deze dienen doorgegeven te worden aan de Sectie Voorlichting. Alle meldkamers en het callcenter van de politie moeten de FAQ lijst krijgen om het doorgeleiden van telefoontjes naar het callcenter te kunnen beoordelen. De praktijk was dat nieuwe vragen vooral via het landelijk callcenter en de gemeentelijke bevindingen zijn ingebracht. De gemeente heeft de lijst telkens aangepast en afgestemd met Sectie Voorlichting in het Regionaal Operationeel Team.

Gemeenten met meer dan vijf namen en adressen inzake deze zedenzaak zijn geïnformeerd. Dit zijn de gemeenten Maasdriel, Boxtel en Oss. Er wordt aangegeven dat de lijnen met de gemeenten zullen lopen via een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, die zitting heeft in het Regionaal Beleidsteam. Er wordt een informatiebericht opgesteld door deze medewerker ten behoeve van de informatievoorziening richting de OOV-afdelingen van gemeenten.

De panelbijeenkomst zal op dinsdag 16 juni om 16.00 uur gehouden worden bij de GGD. In het Regionaal Operationeel Team wordt aangegeven dat de panels (de personen die tijdens de informatiebijeenkomsten wat zullen zeggen) nog niet zijn samengesteld. Wel is bekend dat het gaat om de burgemeesters en medewerkers van de GGZ, politie en Justitie. Hiertoe wordt in het Regionaal Operationeel Team per kolom iemand aangewezen die hiervoor een contactpersoon aanlevert. De opvangteams komen dinsdag 16 juni om 17.00 uur bij elkaar bij de GGD. Er wordt aangegeven dat aan het

Regionaal Beleidsteam moet worden gevraagd om te kijken welke mensen tijdens deze bijeenkomst wat zeggen.

De voorlichters komen op dinsdag 16 juni op initiatief van de gemeente 's-Hertogenbosch om 12.00 uur bijeen om de informatiebijeenkomsten en de persbijeenkomst af te stemmen. Ten behoeve van de geplande bijeenkomsten op 16 juni is een draaiboek opgesteld vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch. De acties en taken die hieruit voortvloeien worden binnen de respectievelijke teams opgepakt in de vergaderingen. Er wordt gesproken over het toevoegen van een voorlichter aan het panel voor de introductie en de afsluiting. Er wordt gekeken wie er bij de panelbriefing zal zijn.

De logistieke zaken aangaande de drie bijeenkomsten voor ouders in 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden worden besproken tijdens het ROT-overleg. Onderwerpen zijn de locaties, de controle en beveiliging, de hulpverlening en de aanwezigheid vanuit de verschillende kolommen. Elke locatie wordt apart genoemd en specifiek bekeken. Inzake de toegang tot de bijeenkomsten wordt een strakke lijn uitgezet. Geen brief betekent geen toegang. Alleen ouders zullen worden toegelaten. Er zullen namen genoteerd worden van de mensen die zich wel melden, maar niet naar binnen mogen. Zij zullen worden gebeld.

De persverklaring wordt vandaag vervroegd uitgesproken om 17.15 uur. Dit is afgesproken in het Regionaal Beleidsteam gezien de verwachting dat de brief aan de ouders in de pers zal uitlekken, wat ook gebeurd is. De persverklaring komt vanuit de gemeente, het Openbaar Ministerie en de politie en bevat dezelfde informatie die in de brief aan de ouders staat. De persconferentie zal op dinsdag 16 juni om 21.00 uur op het Stadhuis van de gemeente 's-Hertogenbosch gehouden worden. De persconferentie staat onder leiding van de burgemeester van 's-Hertogenbosch. Het panel bestaat verder uit de hoofdofficier van Justitie en de RGF. Vanaf de persverklaring tot aan de persconferentie is er persstilte. Er wordt gevraagd om de persverklaring in het Regionaal Operationeel Team.

Er hoeft geen redactiecommissie te worden ingesteld ten behoeve van de FAQ lijst. De gemeente 's-Hertogenbosch stuurt de ontbrekende antwoorden naar het Regionaal Operationeel Team. De sectie Voorlichting zal dan nog verder kijken naar ontbrekende antwoorden. De Operationeel Leider dient de lijst te valideren. Wat betreft het callcenter wordt gekeken naar de bereikbaarheid en de capaciteit. Het mogelijk inhuren en betrekken van expertise is in het Regionaal Beleidsteam besproken. Het Kernteam heeft instanties benaderd inzake advies op het gebied van de te beiden zorg aan allochtone betrokkenen. Het NCC heeft besloten [crisis.nl](https://www.crisis.nl) niet als medium in te zetten. De operationele callcentra van Geen spoed, wel politie, de huisartsenposten, de ziekenhuizen en Stichting Mee verwijzen naar het callcenter nummer. Wel dient de FAQ lijst aan deze centra ter beschikking gesteld te worden.

De RGF heeft de directies van de vier zweminstanties in 's-Hertogenbosch, Vught, Vlijmen en St. Michielsgestel geïnformeerd.

Juvans en Slachtofferhulp registreren (mogelijk) nieuwe slachtoffers.

Aandacht wordt gevraagd voor het mogelijke scenario dat er mensen die wel betrokken zijn geen brief ontvangen. Hierin wordt advies gevraagd aan het Kernteam. Er wordt

gekeken naar het formeren van een scenarioteam. De politie levert hiertoe iemand aan en de kolommen dienen een persoon aan te leveren hiervoor.

De continuïteit van de verschillende diensten is geregeld. De Sectie Voorlichting is hiermee bezig. Kosten van alle acties en activiteiten worden behandeld door de RGF en de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch. Aangegeven wordt dat het Regionaal Operationeel Team de procesgang dient te versnellen. Er wordt nu te lang bij zaken stilgestaan.

Persverklaring vanuit het Bestuurscentrum 's-Hertogenbosch

Om 17.15 uur spreekt de burgemeester een persverklaring uit. Hij geeft hierin de stand van zaken weer, de bezorgdheid en de gang van zaken betreffende de informatievoorziening. De hoofdofficier van Justitie biedt kort inzicht in de strafrechtelijke kant van de zaak. Er worden geen vragen van de pers beantwoord, zo is afgesproken.

Persverklaring Burgemeester 's-Hertogenbosch

De afdeling Zeden van de politie Brabant Noord is maandag 8 juni 2009 gestart met een onderzoek naar een omvangrijke zedenzaak. Een 59-jarige Bosschenaar is in zijn woning aangehouden op verdenking van ontucht met minderjarigen. De man is eigenaar van een zwemschool in 's-Hertogenbosch.

Op deze plaats voel ik allereerst de behoefte mijn bezorgdheid uit te spreken naar de ouders en kinderen die getroffen zijn. Ouders en kinderen, wonende in deze gemeente en de regio. Sinds de start van het onderzoek - vorige week - is veelvuldig overleg geweest tussen het Openbaar Ministerie, de Politie Brabant-Noord en de gemeente. Eveneens zijn betrokken de GHOR (Geestelijke Gezondheidszorg), Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk. Om zo zorgvuldig mogelijk te handelen naar vooral de betrokken ouders, staan we een procedure voor waarbij we juist die groep zo goed mogelijk de beschikbare informatie verstrekken. Alle ouders/verzorgers van de kinderen die les hebben bij deze zwemschool zijn inmiddels uitgenodigd om aanwezig te zijn bij een besloten informatiebijeenkomst, dinsdagavond. Tijdens de bijeenkomst informeren politie en Openbaar Ministerie de ouders over het opsporingsonderzoek. Daarnaast zijn deskundigen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg en medewerkers van Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk aanwezig. Voor het publiek hebben we vandaag een informatienummer beschikbaar gesteld. Het telefoonnummer is 0800-1351.

De zorgvuldigheid naar met name de betrokken ouders toe, houdt in dat we ons vandaag beperken tot deze persverklaring. Ik hoop dat u daarvoor begrip hebt. Dinsdag 16 juni 2009 om 21.00 uur wordt u via een persbijeenkomst nader geïnformeerd in dit Bestuurscentrum. Informatie verloopt verder via persvoorlichting van de Politie Brabant Noord.

Ik geef nu graag het woord aan de Hoofdofficier van Justitie voor de strafrechtelijke kant van deze zaak.

Persbericht Openbaar Ministerie en Politie

Er gaat op 15 juni een gezamenlijk persbericht van het Openbaar Ministerie en de politie Brabant-Noord uit inzake de zedenzaak. In het persbericht staat informatie over de

achtergrond van de zaak, het onderzoek, de informatie aan ouders en een uitnodiging voor de persconferentie op dinsdag 16 juni 2009 om 21.00 uur in het Bestuurscentrum van de gemeente 's-Hertogenbosch. Voor meer informatie staat het nummer van de Persvoorlichting politie Brabant-Noord vermeld bij het persbericht. Het persbericht is opgenomen in bijlage 5 van dit rapport.

Regionaal Beleidsteam

Op maandag 15 juni komt het Regionaal Beleidsteam om 20.00 uur bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de burgemeester van de gemeente Vught, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de RGF, de waarnemend Korpschef, de Districtchef Aa&Dommel D2, een communicatiemedewerker van de politie en de secretaris KB.

Besloten wordt dat tijdens de informatiebijeenkomsten de burgemeester, de (Hoofd) Officier van Justitie, politie en een hulpverlener zitting zullen nemen in een panel. De rol van de burgemeester is er een van burgervader en voorzitter van het panel. Na de informatieverstrekking door de partners zal er beperkte gelegenheid zijn tot het stellen van vragen ter toelichting en ter verduidelijking. Daarna volgt afsluiting van formele programma. Er zal gelegenheid zijn voor ouders in kleinere groepen vragen te stellen aan hulpverleners en politie.

Het uitgangspunt bij de informatieverstrekking is transparantie. Daarbij dringt het Openbaar Ministerie er op aan om niet teveel te vertellen over het feit en de verdachte. Van belang is dat er ten aanzien van de te verstrekken informatie rekening gehouden wordt met een realistisch tijdsplan waarin zaken zich zullen ontwikkelen en de verwachtingen van mensen in deze zaak. Het Regionaal Operationeel Team zal een voorstel doen inzake de informatieverstrekking. Dit voorstel zal besproken worden tijdens het Beleidsteamoverleg van dinsdag 16 juni.

Met betrekking tot de doelgroep van de informatiebijeenkomsten wordt vastgehouden aan de ouders van de kinderen op de actuele ledenlijst. Deze ouders dienen zich te legitimeren. Indien zich andere belangstellende ouders melden, zullen de personalia worden vastgelegd. Deze ouders zullen op andere wijze worden geïnformeerd. Ook het callcenter op dit punt instrueren. Dinsdagavond 16 juni zal het callcenter tot 23.00 uur bereikbaar zijn.

Gezien het feit dat de helft van de kinderen uit 's-Hertogenbosch afkomstig is zal de verdeling van de hulpverleners over de drie locaties van de informatiebijeenkomsten worden heroverwogen. Er wordt gezorgd voor voldoende capaciteit om de ouders zonder uitnodiging op te vangen en hen de formulieren te laten invullen. Tevens aandacht voor informatievoorziening tijdens bijeenkomsten via stands en folders. Er is aandacht voor de actuele informatie op de websites van de gemeenten en de GGD. Ten behoeve van de persconferentie zal een lijst met 'lastige' vragen worden voorbereid.

Door de politie zal tijdens het Beleidsoverleg een concreet voorstel worden ingebracht over de bijdrage van de politie: hoe ouders kunnen meewerken aan het onderzoek. Formulieren zullen worden ontwikkeld waarop relevante informatie door ouders kan worden genoteerd. Politie is tijdens informatiebijeenkomsten aanwezig. Er wordt geen informatie verstrekt met betrekking tot individuele gevallen.

De suggestie om een scenarioteam te starten, waarin verschillende disciplines vertegenwoordigd, wordt aangehouden.

Op dinsdag zal om 14.00 uur het Regionaal Beleidsteam samenkomen. Om 16.00 uur vindt de briefing van de panelleden (met uitzondering van de leden van het beleidsoverleg) plaats en om 17.00 uur volgt de briefing van de hulpverleners.

In het Regionaal Beleidsteam wordt gemeld dat de betrokken gemeenteraden zijn geïnformeerd. De overige burgemeesters in de regio worden geïnformeerd.

2.9 Dinsdag 16 juni – Informatiebijeenkomsten

Regionaal Operationeel Team – derde vergadering

Op dinsdag 16 juni vindt om 11.00 uur het derde ROT-overleg plaats. Aangegeven wordt dat de vorige vergadering aanwezige Officier van Justitie nu ontbreekt.

Inzake het proces rondom informatievoorziening wordt aangegeven dat er een informatieknooppunt is geregeld. Er is een document opgesteld aangaande de informatiecoördinatie van het Regionaal Operationeel Team. In dit stuk op deze dag gedateerd staat de procesbeschrijving van het informatiecoördinatieproces ten behoeve van het Regionaal Operationeel Team en de afspraken die hiervoor gemaakt zijn. Alle informatie dient een uur voor de vergaderingen van het Regionaal Operationeel Team en het Regionaal Beleidsteam aan de multi-CHIN te worden toegezonden. Vanuit het Regionaal Operationeel Team dient de informatiebehoefte kenbaar te worden gemaakt. Informatie dient gevalideerd te zijn en per kolom te worden aangeleverd.

Voorlichters gaan statements uitwerken ten behoeve van de persconferentie. Van belang zijn de zaken als de verwachte duur van de zaak en wat men nog niet kan vertellen en waarom. Deze dienen om 14.00 uur klaar te zijn en worden in het Regionaal Beleidsteam afgestemd. Vanuit het Regionaal Operationeel Team wordt verzocht tot inzage in de statements voor afstemming met de Operationeel Leider voor 13.30 uur. Een lid van het Kernteam dient geïnformeerd te worden over de inbreng hierin van het Kernteam.

De RGF geeft aan dat het van belang is dat benadrukt wordt dat de zwemschool verschillende locaties huurde.

Er wordt een registratieformulier opgesteld voor mensen zonder uitnodiging op de informatiebijeenkomst. Er zal geen voorlichter in de panelbijeenkomst aanwezig zijn.

Het aantal genodigde ouders bij de bijeenkomsten ziet er als volgt uit: 's-Hertogenbosch 475, Vught 270 en Heusden 60. De registratie wordt gecoördineerd door de gemeente. De gemeente opent een emailadres ter registratie. De ledenlijst wordt gematcht met de geregistreerden. Inzake de toegang geldt dat alleen ouders naar binnen mogen en geen kinderen. Voor allochtone bezoekers wordt een aparte regeling getroffen met een hulpverlener in de nabijheid. De logistiek rondom de bijeenkomsten wordt door de gemeente geregeld.

Het Regionaal Operationeel Team wil het Regionaal Beleidsteam adviseren om een extra (zorg)bijeenkomst te organiseren voor de geregistreerden. De verwachting is dat dit om een groot aantal mensen gaat. Het voorstel is om dit donderdag te doen.

De vrijwilligersbijeenkomst van maandag is goed verlopen. De vrijwilligers hebben een verklaring opgesteld waarvan zij willen dat deze met het publiek gedeeld wordt tijdens de informatiebijeenkomsten. In het Regionaal Beleidsteam dient hier een besluit over genomen te worden.

Voor aanvang van de voorlichtingsbijeenkomsten hoort de Operationeel Leider van de RGF dat de verklaring door slachtofferhulp, op last van de hoofdofficier van Justitie, niet mag worden voorgelezen en dat de folder van Juvans, in verband met een door justitie ongewenste zinsnede, niet mag worden uitgewerkt. De Operationeel Leider informeert hierop slachtofferhulp en de drie locaties.

De panelbijeenkomst is vandaag om 16.00 uur in het stadhuis. De Operationeel Leider/voorzitter gaat hiernaartoe. De HS-GHOR gaat naar de bijeenkomst van de opvangteams om 17.00 uur bij de GGD. Om de briefings zo uniform mogelijk te laten verlopen stemmen de Operationeel Leider en de HS-GHOR de informatie onderling telefonisch af.

De mogelijkheid een scenarioteam in te stellen wordt door het Regionaal Operationeel Team opgehouden.

Bij het callcenter van de politie zijn op maandag om 23.00 uur 75 reacties geteld. Via het landelijke nummer 0800-1351 zijn op maandag 284 telefoontjes binnen gekomen.

De informatie voor de websites wordt afgestemd door gemeente 's-Hertogenbosch. De gemeente 's-Hertogenbosch coördineert de redactie van de FAQ lijst. De continuïteit van het callcenter wordt later bekeken. Voor de persconferentie wordt als uitgangspunt de informatie van de informatiebijeenkomsten genomen. De politie wijst er in het Regionaal Operationeel Team op dat de activiteiten rond vliegbasis Volkel eraan komen dit weekend.

Regionaal Beleidsteam

Op dinsdag 16 juni komt het Regionaal Beleidsteam om 14.00 uur bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de burgemeester van de gemeente Vught, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de RGF, de waarnemend Korpschef, de Districtchef Aa&Dommel D2 en de secretaris KB.

Besloten wordt een extra informatieavond te organiseren op donderdagavond 18 juni, aanvang 20.00 uur, in principe in de Brabanthallen te 's-Hertogenbosch. Het Regionaal Operationeel Team wordt gevraagd deze bijeenkomst te organiseren. Tot de doelgroep voor deze bijeenkomst behoren ouders van kinderen op de oude ledenlijst, de telefoonlijst en ouders die zich gemeld hebben op het call-center. Tijdens deze bijeenkomst zal in principe dezelfde informatie worden verstrekt als op de dinsdagavond, waarbij waarschijnlijk het accent meer zal liggen op de hulpverlening.

De tekst van de verklaringen van burgemeester, (hoofd) officier van Justitie en politiechef worden ter vergadering vastgesteld. Daarbij wordt een balans gevonden tussen enerzijds het opsporingsbelang en anderzijds het belang om de ouders zo goed mogelijk te informeren. Vanuit het opsporingsbelang worden vier belangen onderscheiden:

- positie van de slachtoffers;
- belang van het onderzoek (geen beïnvloeding van potentiële getuigen);
- processuele positie van de verdachte;
- positie van de rechtbank.

De vertegenwoordiger van de patiëntenvereniging wordt in principe niet toegelaten, tenzij deze concrete hulpbijdrage kan leveren.

Regionaal Operationeel Team – vierde vergadering

Op dinsdag 16 juni vindt om 18.00 uur het vierde ROT-overleg plaats. Tijdens dit overleg wordt bekendgemaakt dat de volgende dag het informatieknooppunt operationeel is. Iedere dienst levert hiervoor gevalideerde informatie aan. De sectiehoofden zijn hiervoor verantwoordelijk. Verder wordt er informatie over callcentra en de gemeentewebsite verstrekt. Er bestaat bij het Regionaal Operationeel Team behoefte aan informatie over aantallen. De statements waren deze middag nog niet gereed en derhalve nog niet bekeken door de Operationeel Leider en de Sectie Voorlichting. Het Regionaal Beleidsteam heeft besloten tot een extra informatieavond op donderdagavond om 20.00 uur in de Brabanthallen. Deze avond is gericht op de niet-genodigden. Het persbericht over de extra ouderbijeenkomst is afgestemd en goedgekeurd door sectie. Er wordt aangegeven dat op elke locatie een persvoorlichter aanwezig is. Het aantal persvragen valt op dit moment mee. De FAQ-lijst is goedgekeurd, de webteksten over de extra bijeenkomst zijn afgestemd en er is contact met de gemeenten Heusden en Vught over de extra bijeenkomst. In de vergadering wordt gesteld dat de informatie van het Regionaal Beleidsteam afkomstig is van de RGF, dat er continu sitraps worden bijgehouden door het Regionaal Operationeel Team en deze worden doorgelegd aan het informatieknooppunt. Er is behoefte aan mediawatching. Verder worden de panelbijeenkomst, de opvangbijeenkomst en de persconferentie besproken.

Uit de gemeente Heusden is een vraag met betrekking tot nazorg gekomen. De coördinatoren Nazorg van de betrokken gemeenten zijn benaderd. Er is door de sectie gemeenten in het Regionaal Operationeel Team een concept nazorgtraject opgesteld. Zij komen met het voorstel van centrale regie van nazorg. De Sectie gemeente geeft aan dat de AOV-ers van 21 gemeenten zijn in hiervan kennis gesteld. De mogelijkheid een scenarioteam in te stellen wordt door het Regionaal Operationeel Team opgehouden.

De bijeenkomsten en de persconferentie

Om 19.00 uur starten in drie gemeenten de informatiebijeenkomsten over de zedenzaak. Tijdens de informatiebijeenkomsten hebben de burgemeester, de (Hoofd) Officier van Justitie en politie en een hulpverlener zitting in het panel dat de ouders informeert. De informatie is locatieonafhankelijk. Tijdens de bijeenkomsten informeren politie en Openbaar Ministerie over het opsporingsonderzoek. Daarnaast zijn deskundigen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg en medewerkers van Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk aanwezig. Ook kan men tijdens de bijeenkomsten een afspraak maken voor nazorg. Het door de gemeente 's-

Hertogenbosch opgestelde verslag van deze bijeenkomst is opgenomen in bijlage 3 van dit rapport.

Om 21.00 uur volgt de persconferentie in de Oude Raadszaal op het Stadhuis van 's-Hertogenbosch. Hierin geeft de burgemeester van 's-Hertogenbosch zijn bezorgdheid aan en dat in deze zaak het belang van de ouders en kinderen voorop staat. De burgemeester schetst de aanwezigen het verloop van de informatiebijeenkomst in de Brabanthallen deze avond. Ook worden verklaringen uitgesproken door het Openbaar Ministerie, de politie en vanuit de hulpverlening.

2.10 Woensdag 17 juni – Handhaving GRIP 4

Regionaal Beleidsteam

Op woensdag 17 juni komt om 10.00 uur het Regionaal Beleidsteam bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de burgemeester van de gemeente Vught, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de RGF, de waarnemend Korpschef, de Districtchef Aa&Dommel D2, een communicatiemedewerker van de politie en de secretaris KB.

GRIP 4 wordt vooralsnog gecontinueerd tot het volgende overleg van het Regionaal Beleidsteam op maandag 22 juni 2009. Door het management van de betrokken instanties zal voor het Regionaal Beleidsteam een voorstel worden ontwikkeld voor de structuur na afschaling.

De extra informatiebijeenkomst op donderdag 18 juni 2009 om 20.00 uur is bestemd voor ouders met kinderen op de actuele ledenlijst, van kinderen op de oude ledenlijst, ouders die zich via het call-center hebben gemeld, de ouders die zich op 16 juni op een van de drie locaties hebben gemeld, aanmeldingen via de gemeentesite, evenals ouders die zich telefonisch hebben aangemeld bij de gemeente 's-Hertogenbosch. Indien zich andere ouders melden, dienen deze eerst een formulier in te vullen, dat vervolgens zal worden beoordeeld, waarna beslist wordt over het al dan niet toelaten.

Er zal geen nieuwe informatie worden verstrekt. De coördinerend burgemeester Rombouts neemt plaats in het panel, andere betrokken burgemeesters zijn welkom in de zaal. De voorbespreking vindt om 19.15 uur plaats in de Brabanthallen.

De tekst van de flyer met adviezen aan de ouders, hoe om te gaan met deze specifieke situatie, zal worden aangepast. Door het Regionaal Operationeel Team zal een conceptbrief aan de scholen in de getroffen gemeenten worden voorbereid, met suggesties aan de ouders hoe met de problematiek om te gaan.

Ook de burgemeesters van gemeenten met minder dan vijf kinderen op de ledenlijst zullen worden geïnformeerd over mogelijke betrokkenheid van inwoners van hun gemeenten.

Mogelijkheden zullen worden gezien in hoeverre er alternatieven aanwezig zijn voor het diplomazwemmen, dat binnenkort zou plaatsvinden, alsmede de mogelijkheden om ouders te faciliteren in het zoeken van een andere zwemschool. In dit kader wordt tevens bekeken of het treffen van een andere voorziening binnen de regio tot de mogelijkheden behoort en hiertoe in overleg te treden met gehandicaptenorganisaties.

De suggestie tijdens een van de informatiebijeenkomsten om een klankbordgroep van ouders te vormen zal nader worden uitgewerkt.

In de loop van volgende week zullen plannen van aanpak moeten worden ontwikkeld met betrekking tot de communicatie en informatievoorziening, alsmede voor de hulpverlening en het nazorgtraject. Naast een verantwoordelijkheid per kolom dient nadrukkelijk aandacht te worden gegeven aan de afstemming tussen de kolommen. De strategie voor de langere termijn dient over enkele vergaderingen aan de orde te worden gesteld.

Voor het eventueel laten uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar bepaalde achtergronden en signalen rond het incident, wordt besloten hierover op dit moment nog geen besluit te nemen, maar dit op een later moment opnieuw aan de orde te stellen.

De volgende vergadering van het Regionaal Beleidsteam zal worden gehouden op maandag 22 juni 2009, aanvang 09.00 uur.

Regionaal Operationeel Team – vijfde vergadering

Op woensdag 17 juni vindt om 11.30 uur het vijfde ROT-overleg plaats. Als extra agendapunt wordt de informatievoorziening op korte en lange termijn voor gemeenten in betrokken regio's genoemd.

De informatievoorziening tussen het Regionaal Operationeel Team en het Regionaal Beleidsteam verloopt via het ingestelde informatieknooppunt. De communicatieadviseur van de Brandweer Brabant Noord belast met de coördinatie van de Sectie Voorlichting heeft moeite met het inwinnen van informatie bij de gemeenten. Er is behoefte aan contact met een liaison hierover.

Bij het landelijk callcenter zijn tot gisteravond 21.00 uur 235 gesprekken geteld. Het contract voor het callcenter loopt tot vrijdag 20.00 uur. Vrijdag om 12.00 uur dient er gekeken te worden naar de aantallen. Bij minder dan 25 gesprekken per dag wordt het contract gestopt en zal er een alternatief bekeken worden. De regionale callcentra van de gemeente en de politie blijven open tijdens kantooruren. Een aandachtspunt is de informatievoorziening op langere termijn inzake het nazorgtraject. Hier is nu nog geen antwoord op.

Vanuit het Regionaal Beleidsteam is besloten tot vrijdag de woordvoerder van de politie de persvoorlichting te laten doen. Er komt een voorstel voor persvoorlichting na vrijdag. De Sectie Voorlichting brengt een voorstel in om de kolommen bij elkaar te brengen om een voorlichtingsplan op te stellen voor na de afschaling met de nadruk op pers, ouders en publieksinformatie.

In het Regionaal Operationeel Team worden de bijeenkomsten en de persconferentie geëvalueerd. De bijeenkomsten zijn over het algemeen goed verlopen. Bijzonderheden over de verschillende bijeenkomsten worden gedeeld en indien nodig opvolging aan gegeven binnen de aangewezen teams en kolommen. Ook de persconferentie is goed verlopen. De GGZ dient een andere flyer te maken. Hierover zijn afspraken met de zedenpolitie gemaakt. Dit wordt doorgezet naar het Kernteam. De flyer dient donderdagavond gereed te zijn.

Op donderdag 18 juni wordt een extra informatiebijeenkomst gehouden om 19.15 uur. De voorbereiding hiervan is gelijk aan de voorbereidingen voor de andere bijeenkomsten. Er worden voor deze bijeenkomst niet gericht mensen uitgenodigd.

Politie en Openbaar Ministerie houden het statement aan van de informatiebijeenkomsten en de persconferentie. Er wordt geen nieuwe informatie verstrekt totdat de extra informatiebijeenkomst heeft plaatsgevonden. De Voorlichtingsstrategie wordt door het Openbaar Ministerie zelf ingevuld met het oog op het strafrechtelijke onderzoek. De Sectie Voorlichting coördineert de afstemming inzake persinformatie.

De gemeente is verantwoordelijk voor de registratie van mensen die zich gemeld hebben inzake de zedenzaak. Er is behoefte om hiertoe informatie uit de verschillende kolommen te ontvangen.

Het Regionaal Beleidsteam beschouwt maandagochtend 22 juni het GRIP niveau. Aandachtspunt hierbij zal zijn het nazorgtraject. Namens de gemeentesecretaris heeft de Sectie Gemeenten in het Regionaal Operationeel Team dinsdag 16 juni contact gehad met de uitvoeringsverantwoordelijken Nazorg van 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden. Ook hebben ze overleg gehad over nazorg binnen het Regionaal Operationeel Team. Afgesproken is dat de sectie Gemeenten in het Regionaal Operationeel Team een voorstel voor het opstarten van een intergemeentelijk nazorgtraject voorbereidt voor het Regionaal Beleidsteam. Dit voorstel ligt in het volgende Regionaal Operationeel Team klaar. Het Regionaal Operationeel Team biedt het voorstel vervolgens aan het Regionaal Beleidsteam aan.

Het Regionaal Beleidsteam heeft dringend behoefte aan een informatiebrief voor scholen. Dit punt ligt bij de GHOR. Het Regionaal Beleidsteam heeft besloten geen scenarioteam in te stellen. Er wordt nagedacht over een evaluatie van dit proces en de aanloop naar deze situatie. Een brief over de extra informatiebijeenkomst is aan enkele gemeenten uitgereikt.

Een nazorgvoorstel zal donderdagavond als agendapunt worden ingebracht bij het Regionaal Beleidsteam naar aanleiding van het voorstel hiertoe door de Sectie Gemeente.

Er is behoefte aan een factsheet. Dit onder meer ter voorkoming dat er verschillende informatie door kolommen verstrekt wordt. Een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch maakt hiertoe een voorzet. Bij afschaling zal de voorlichting via de reguliere kanalen verlopen.

Kernteam PSHOR – vierde bijeenkomst

Op 17 juni komt om 12.00 uur het Kernteam bijeen. Het verslag van deze bijeenkomsten wordt voortaan ook gezonden naar het Regionaal Operationeel Team. Als aandachtspunten worden de vrijwilligers genoemd. Zij hadden graag een brief willen laten voorlezen tijdens de informatiebijeenkomsten. Dit is echter door Justitie tegengehouden. Er zal aandacht aan deze groep besteedt moeten worden. Ook wordt er bezorgdheid uitgesproken over de communicatie naar scholen.

Persbericht gemeente 's-Hertogenbosch inzake extra informatieavond op 18 juni

Op 17 juni gaat er een persbericht uit van de gemeente 's-Hertogenbosch met daarin de aankondiging dat op donderdag 18 juni vanaf 20.00 uur een extra informatieavond plaatsvindt in de Brabanthallen. Deze avond is bedoeld voor ouders/verzorgers van (oud)leerlingen van de zwemschool Benno Larue. Ouders/verzorgers kunnen zich melden via de gemeentelijke website www.s-hertogenbosch.nl. Zij ontvangen geen aparte uitnodiging, aanmelden is voldoende. Er hoeft geen kopie van de aanmelding of legitimatiebewijs te worden getoond bij binnenkomst van de Brabanthallen. Ouders die hun gegevens al eerder hebben opgegeven bij de politie, hoeven zich niet meer aan te melden. Ouders die niet voorkomen op één van de lijsten, moeten ter plaatse een formulier invullen. Registratie is vooral bedoeld om een bestand op te bouwen van (oud)leerlingen. Tijdens de bijeenkomst informeren politie en Openbaar Ministerie de ouders over het opsporingsonderzoek. Dit is dezelfde informatie die op dinsdagavond 16 juni is gemeld. Daarnaast zijn deskundigen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg en medewerkers van Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk aanwezig. Ouders/verzorgers kunnen met vragen of informatie contact opnemen met een speciaal daarvoor geopend telefoonnummer: 0800-1351. Voor meer informatie over dit persbericht kan men contact opnemen met de afdeling Communicatie.

Ten behoeve van de geplande bijeenkomst op 18 juni is een draaiboek opgesteld vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch. De acties en taken die hieruit voortvloeien zijn/worden binnen de respectievelijke teams opgepakt in de vergaderingen.

2.11 Donderdag 18 juni – Extra informatieavond in de Brabanthallen

Om 20.00 uur opent de burgemeester van 's-Hertogenbosch de bijeenkomst om de tweede groep ouders in te lichten. De informatie is hetzelfde als tijdens de bijeenkomsten op dinsdag. Ook nu zijn deskundigen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg en medewerkers van Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk aanwezig. En kan men tijdens de bijeenkomst een afspraak maken voor nazorg. Om 21.40 uur wordt de bijeenkomst afgesloten en wordt er nagepraat in kleiner verband. Het verslag van de informatieavond is opgenomen in bijlage 4 van dit rapport.

Kernteam PSHOR – vijfde bijeenkomst

Op 18 juni komt om 12.00 uur het Kernteam bijeen. Het Kernteam adviseert het Regionaal Operationeel Team om het callcenter tot na het weekend in de lucht te houden. Er is een inventarisatie uitgevoerd van de registratieformulieren. Bij slachtofferhulp komen steeds meer hulpvragen binnen. En de bezorgdheid betreffende de groep vrijwilligers wordt uitgesproken.

Persbericht gemeente 's-Hertogenbosch en politie: Leeghalen woning verdachte

Op 18 juni wordt via een persbericht bekend gemaakt dat de woning van de verdachte vandaag met instemming van de familie is leeggehaald. Dit in verband met de veiligheid van de omgeving. Door de huisraad eruit te nemen, is duidelijk dat de woning niet meer wordt bewoond. In en om de woning is de komende dagen beveiliging aanwezig. Voor meer informatie kan men contact opnemen met Voorlichting Politie of de afdeling Communicatie gemeente 's-Hertogenbosch.

Regionaal Operationeel Team – zesde vergadering

Op donderdag 18 juni vindt om 21.00 uur het zesde ROT-overleg plaats.

Er wordt gemeld dat niet alle informatie het Regionaal Operationeel Team bereikt. Dit wordt een evaluatiepunt genoemd voor het informatieproces.

De Sectie Voorlichting in het Regionaal Operationeel Team komt naar aanleiding van het verzoek tot het maken van een voorstel voor de communicatiestrategie tijdens GRIP 4 en na de GRIP 4 situatie, met een voorstel in het Regionaal Operationeel Team. Dit voorstel ten behoeve van het Regionaal Beleidsteam is tot stand gekomen in overleg met de persvoorlichters van de gemeente 's-Hertogenbosch, de politie, het Openbaar Ministerie en de GHOR. Uitgangspunt is de zorgvuldigheid naar de individuele ouders. Streven moet zijn dat eerst ouders geïnformeerd worden over ontwikkelingen en daarna de media. De volgende zaken staan vermeld in het voorstel.

De communicatiestrategie tijdens de GRIP 4 situatie is dat de bestaande lijn naar de media wordt vastgehouden. Persvoorlichting over het strafrechtelijke onderzoek en/of de verdachte verloopt via persvoorlichters politie en Openbaar Ministerie (in onderlinge afstemming). Persvoorlichting over zorg/hulpverlening verloopt via de GHOR. De burgemeesters van de betrokken gemeenten treden op als burgervader.

Er is tijdens de informatiebijeenkomst op donderdag geen nieuwe informatie gegeven. De bijeenkomst is gesloten en de ouders worden gecheckt met lijsten. De persvoorlichter van de politie ondersteunt hierbij. De betrokken ouders die zich hebben geregistreerd op deze avond (zowel van huidige ledenlijst als nieuwe mensen) en de ouders die een formulier ingevuld hebben op dinsdagavond wordt contact opgenomen voor 30 juni. De informatieverstrekking over de bijeenkomst aan media ligt bij de gemeente 's-Hertogenbosch.

Het advies ten aanzien van de media is dat er voorlopig geen nieuwe informatie aan de media verstrekt wordt en dat er zakelijke perscontacten onderhouden dienen te worden. Deskundige hulpverleners uit de zorg hebben een persinstructie gehad (niet ingaan op inhoud zaak).

Ten aanzien van het strafrechtelijk onderzoek wordt voorgesteld dat bij vragen over nieuwe aantallen geïdentificeerde slachtoffers of nieuw aantal beelden geen nieuwe aantallen worden genoemd. Het belang van het individu en de zorgvuldigheid staat hierbij voorop. Als de politie/Openbaar Ministerie nieuwe informatie heeft, komen ze zelf daarmee naar buiten. Dit wordt vooraf afgestemd met de andere betrokken instanties. Ook hier geldt eerst ouders informeren en dan media.

Het landelijk callcenter blijft tot vrijdag 20.00 uur operationeel. Vrijdag wordt, afhankelijk van de hoeveelheid calls, besloten of het callcenter langer operationeel blijft of dat er doorverwezen wordt naar politie en hulpverlening (o.a. Slachtofferhulp). De collectieve informatie (bijvoorbeeld: nieuwe informatieavond) vanuit de kolommen naar de ouders, wordt gecoördineerd door de gemeente 's-Hertogenbosch. In welke vorm dat gaat, wordt nog nader besproken. De kolommen blijven zelf verantwoordelijk voor communicatie met hun specifieke doelgroep. De afstemming met andere betrokken gemeenten wordt gecoördineerd door de gemeente 's-Hertogenbosch. In het nazorgtraject (voorstel Sectie gemeente) wordt ook communicatie meegenomen.

Het advies inzake Communicatiestrategie na de GRIP 4 situatie, waarschijnlijk vanaf maandag, is dat de persvoorlichting door de betrokken organisaties vanuit eigen

verantwoordelijkheden wordt verzorgd in onderlinge afstemming. De persvoorlichting over het onderzoek en/of de verdachte (politie/Openbaar Ministerie) verloopt via persvoorlichters politie en Openbaar Ministerie. Op enig moment (afhankelijk van status onderzoek) neemt Openbaar Ministerie persvoorlichting helemaal over zoals bepaald in de aanwijzing Voorlichting, opsporing en vervolging (zeker wanneer vragen inhoudelijk met name strafrechtelijk deel betreft). Ten aanzien van de collectieve informatie wordt de lijn vanuit de GRIP 4 situatie doorgezet. Het voorstel omvat de contactgegevens voor persvoorlichting.

Naar aanleiding van het voorstel laat de politie weten dat het lastig zal zijn om alle mensen voor 30 juni terug te bellen. Op de informatiebijeenkomst van vanavond is toegezegd dat iedereen volgende week geïnformeerd zal worden. Waarover is onduidelijk voor het Regionaal Operationeel Team. Het voorstel wordt door het Regionaal Operationeel Team vastgesteld en doorgeleid naar het Regionaal Beleidsteam.

De gemeente bereidt de afschaling van het callcenter van het NCC voor. De bereikbaarheid voor het publiek in het weekend is de grootste zorg van politie en Kernteam. De mogelijkheden worden in het Regionaal Operationeel Team besproken. Hierover wordt morgen een besluit genomen door de gemeente naar aanleiding van de hoeveelheid gesprekken die nog binnen komen bij het NCC. Dit besluit zal worden doorgegeven aan de Operationeel Leider. Het Regionaal Operationeel Team adviseert het Regionaal Beleidsteam dat het callcenter, net als Slachtofferhulp, open blijft in het weekend van 10.00 uur – 18.00 uur. Later deze dag wordt aan het Regionaal Operationeel Team via een SITRAP email medegedeeld dat het callcenter zaterdag en zondag geopend blijft van 10.00 uur tot 18.00 uur. Vanaf zondagavond 20.00 uur zal de beller ongeveer gedurende een week een bandje horen met verwijzingen.

De informatie over de bijeenkomsten en de primaire Q&A's worden op de gemeentelijke website geplaatst. Ook bij de Zorg is Q&A in voorbereiding. Een analyse op het gebied van Mediawatching is nog niet uitgevoerd. Wel heeft het verzamelen van berichten plaatsgevonden.

Over de informatiebijeenkomst van deze avond wordt gemeld dat er 270 aanwezigen waren. In het Regionaal Operationeel Team wordt vastgesteld dat het Regionaal Operationeel Team beter voorafgaand aan deze bijeenkomst bij elkaar had kunnen komen. Dit was nu moeilijk omdat het Regionaal Beleidsteam ervoor bijeen kwam.

Scholen in de regio 's-Hertogenbosch hebben de flyer met een instructie voor de leerkracht toegestuurd gekregen. De Juvans Flyer is aangepast. Echter, de aan te passen eerste flyer is ook meegegaan naar de scholen. De aangepaste en goedgekeurde versie is vanavond uitgereikt op de bijeenkomsten. Deze kan ook op diverse websites geplaatst worden.

Een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst voor het speciaal onderwijs is uitgegaan. Informatie voor de eerstelijns zorg wordt morgen door de GHOR verspreid aan huisartsen en kinderartsen. Er wordt morgen gekeken naar de continuering van de zwemlessen en examens. Aan de politie wordt gevraagd naar informatie hierover vanuit de in beslag genomen spullen. De gemeente regelt dit verder. Vragen van overige gemeenten blijven binnenkomen. Het informatiepakket voor overige betrokken gemeenten is nog niet gereed.

Naar aanleiding van de bijeenkomsten zijn er 42 formulieren ingevuld waarvan 12 met een nazorgverzoek. In een analyse worden de onderwerpen gerangschikt. De komende maand zal het Kernteam in de structuur blijven werken. Er vindt coördinatie door de GHOR plaats. De politie en het Openbaar Ministerie kijken naar een servicedesk voor vragen in het kader van nazorg. De zorgkolom is de nazorg aan het voorbereiden. Inzake een klankbordgroep van ouders is de vraag vanuit het Regionaal Operationeel Team hoe het Regionaal Beleidsteam die ingevuld wil zien.

De aandacht van de gemeente wordt gevraagd voor de vrijwilligers. Aandachtspunt is het feit dat zij zich ook slachtoffer voelen. Gekeken zal worden naar hoe de bijeenkomst die voor maandag gepland staat kan worden ingevuld en met welke vertegenwoordiging.

2.12 Vrijdag 19 juni – persbericht Openbaar Ministerie

Op vrijdag 19 juni doet het Openbaar Ministerie een persbericht uit over de berichtgeving in de media inzake de zedenzaak. Het persbericht biedt inzicht in de lopende aanklacht in de zaak en de achtergrond hiervan omdat in de pers verkeerd bericht wordt hierover. Er wordt gemeld dat het onderzoek in volle gang is en dat op het moment dat er meer concrete onderzoeksresultaten beschikbaar komen, is het uitgangspunt dat eerst de betrokken ouders zullen worden geïnformeerd en daarna de media. Bij het persbericht staan de contactgegevens van de afdeling Voorlichting van het Parket 's-Hertogenbosch vermeld.

2.13 Zaterdag 20 juni – Bijeenkomst Regionaal Operationeel Team

Op zaterdag 20 juni vindt om 16.00 uur het zevende ROT-overleg plaats. Dit overleg is ingelast op basis van behoefte. Er wordt gemeld dat het landelijk callcenter dit weekend open is van 10.00 uur tot 20.00 uur.

Maandagavond zal er een tweede bijeenkomst zijn voor de vrijwilligers. De bijeenkomst wordt gehouden bij Slachtofferhulp. Er zal bij de bijeenkomst geen politie aanwezig zijn. Vanuit de PSHOR wordt aangegeven dat het proces goed verloopt en dat het Kernteam regelmatig bijeen komt.

De gemeente geeft aan dat zaken op communicatiegebied doorgesproken zijn en dat de communicatieadviseur van de Brandweer Brabant Noord, in de rol van de coördinator van de Sectie Voorlichting, hier ook bij aanwezig was. Er wordt gesproken over het benaderen van ouders inzake het vervolgen van zwemlessen en afzwemmen. Hier doen zich aantal knelpunten bij voor waaronder een informatiekort op het gebied van het aantal kinderen en het zwemniveau van de kinderen.

De gemeente heeft een algemene Q&A lijst op de website staan met nummers voor doorverwijzingen. De informatie voor overige gemeenten wordt nog verzorgd.

Inzake de ledenlijsten en de vorderingen in het onderzoek wordt gemeld dat de gemeente en de politie afstemming zoeken hierin.

Er wordt gevraagd naar de mediawatching. Hier wordt kort inhoudelijk over bericht. Het Regionaal Operationeel Team bespreekt verder de website die opgestart is voor gedupeerde ouders www.gedupeerdenzwemscholenbosch.nl De gemeente is hiervan op de hoogte. De ouders hebben een forum opgericht om met elkaar in contact te komen, ervaringen uit te wisselen en elkaar tot steun te zijn. Naar aanleiding van dit

initiatief ontving de burgemeester afgelopen weekeinde ook een email van de coördinator crisisbeheersing Nederlands Genootschap van Burgemeesters. Die wijst op de Stichting Impact. Impact ontfermt zich onder meer over getroffen en slachtoffers bij crises. Zij kennen het reilen en zeilen van lotgenotengroepen. De coördinator stelt voor ouders aan te bieden contact te leggen met die stichting. Zij kunnen er zeker hun voordeel mee doen. Er wordt afgestemd wie dit verder op zich neemt. Het initiatief voor een klankbordgroep van ouders wordt niet doorgezet.

Zodra het landelijk callcenter stopt wordt een bandje ingesteld tot en met komende vrijdag. Hierover wordt maandag bij de gemeente een briefing gegeven. De callcentra van de politie worden ook gebriefd. Er zal naar diverse nummers worden doorverwezen. De gemeente 's-Hertogenbosch regelt de informatievoorziening naar andere gemeenten.

Er is vrijdag onder meer met Slachtofferhulp besloten een GGD meldpunt open te stellen. Dit nummer zal tijdens kantooruren geopend zijn. Dit dient op websites te worden vermeld. Er wordt gekeken naar het hulpaanbod aan scholen. Besloten wordt dat hierin overzicht en afstemming in aangebracht moet worden.

De politie heeft een draaiboek gemaakt voor het terugbellen van geregistreerden voor 30 juni. Het voorstel aan het Regionaal Beleidsteam wordt aangepast en zal maandag aan het Regionaal Beleidsteam worden teruggelegd.

2.14 Maandag 22 juni – Afschaling naar GRIP 0

Regionaal Beleidsteam

Op maandag 22 juni komt het Regionaal Beleidsteam om 09.00 uur bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de burgemeester van de gemeente Vught, de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de gemeente 's-Hertogenbosch, de RGF, een medewerker van de GHOR, de Districtchef Aa&Dommel D2 en de secretaris KB.

Het Regionaal Beleidsteam besluit tot afschaling naar GRIP 0. Vanaf maandagochtend worden bellers naar het algemene informatienummer 0800-1351 doorgeschakeld naar het algemene hulpnummer van politie en naar het speciale Hulpverleningsnummer. Vanaf vrijdag 26 juni zal het algemene informatienummer niet meer beschikbaar zijn. Het voorstel voor de structurele crisisaanpak in de reguliere situatie, *Voorstel afspraken vervolg crisisaanpak zedenzaak zwembad*, wordt door het Regionaal Beleidsteam besproken. Het stuk is ondertekend door de gemeentesecretaris van gemeente 's-Hertogenbosch namens de managers van de vier kolommen. Behoudens enkele kleine wijzigingen wordt het voorstel vastgesteld. De aangepaste tekst zal worden toegestuurd aan alle burgemeesters en AOV-ers van gemeenten met kinderen die mogelijk betrokken zijn bij de zedenzaak.

Zo spoedig mogelijk zullen ouders via een brief worden geïnformeerd over de berichtgeving over de zwemlessen en zwemexamens, alsmede de wijziging van de informatienummers. Naast de lijst van ouders op de actuele ledenlijst zullen de ouders worden aangeschreven die een adres hebben achtergelaten. Op het moment van bezorgen van de brief zal de informatie op de gemeentesite worden geplaatst en wordt de pers door gemeente 's-Hertogenbosch geïnformeerd.

De zorg en hulpverlening zal verspreid over de regio plaatsvinden. De registratie van deze zorg en hulpverlening vergt bijzondere aandacht. Vertegenwoordigers van gemeente, Openbaar Ministerie en politie zullen de juridische grondslag voor de bronregistratie en de regels met betrekking tot het beheer van het bestand en het gebruik door de verschillende partners nader bezien.

In de communicatie zal actief worden verwezen naar de officiële website van de gemeente. De site van andere gemeenten zal aan deze site worden gelinkt. Daarbij zal tevens duidelijk worden gemaakt dat de gedupeerden website geen onderdeel vormt van de officiële website van de gemeente.

Met betrekking tot de collectieve communicatie wordt afgesproken dat kleinere aspecten worden besproken en zonodig afgestemd tussen de kolommen. Onderwerpen met een groter impact zullen in de uitgebreide driehoek worden besproken.

De vergadering van de uitgebreide strategische driehoek zal plaatsvinden op donderdag 25 juni 2009, aanvang 17.00 uur. De secretaris zal een voorstel doen voor een regulier overleg eens per twee weken.

Kernteam PSHOR – zesde bijeenkomst

Op 22 juni komt om 12.00 uur het Kernteam bijeen. De afschaling wordt besproken en vastgesteld wordt dat dit overleg zal worden omgezet naar een afstemmingsoverleg voor de komende vier weken.

Regionaal Operationeel Team – achtste vergadering

Op maandag 22 juni vindt om 15.00 uur het achtste ROT-overleg plaats. Het is nu GRIP 0. Het gewijzigde Regionaal Beleidsteam-voorstel is niet uitgereikt aan de leden van het Regionaal Beleidsteam, wat wel door het Regionaal Operationeel Team is ingediend. Donderdag wordt het stuk behandeld in de uitgebreide strategische driehoek.

Het Kernteam wordt opgeheven en zal als afstemmingsoverleg worden voortgezet. De GGD gaat een nazorgprojectorganisatie opzetten. Er is een bijeenkomst voor vrijwilligers deze avond, daar zal een ROT-lid GGD naar toe gaan.

Er is contact tussen de gemeente en het forum voor gedupeerden. In het Regionaal Operationeel Team wordt de eindrapportage van het callcenter medegedeeld. In totaal zijn er in de periode van 15 juni t/m 21 juni 885 calls binnengekomen. Het bandje van het callcenter verwijst tot en met 26 juni naar het Zorgmeldpunt, politie en gemeente.

Volgens de opgave van het ministerie van Algemene Zaken zijn de volgende vragen/onderwerpen aan de orde gekomen:

Overzicht vragen/onderwerpen callcenter 0800-1351		
1	Vraag algemene informatie (wie, wat, waar)	71
2	Doorverwijzing slachtofferhulp	58
3	Vraag informatiebijeenkomsten ouders met kinderen op zwemles	125
4	Vraag informatiebijeenkomst ouders met kinderen die vroeger op zwemles zaten	304

5	Vraag/informatie lopende onderzoek, strafvervolging en aangifte	59
6	Doorverwezen naar callcenter politie voor het doen van aangifte	67
7	Overige vragen	143

Er wordt een informatiebrief uitgereikt welke aan de ouders verzonden zal worden. Deze brief zal ook naar betrokken gemeenten gestuurd worden ter kennisname.

De voorlichtingsmedewerkers zijn in kaart gebracht en er worden voor de vier kolommen contactpersonen aangegeven. De Juvansfolder wordt aangepast en het nummer van het Zorgmeldpunt wordt hierin opgenomen.

Op de GGD website dient informatie te staan inzake de meest gestelde vragen alsmede links naar andere websites.

Het SGB0 blijft in stand. Deze middag wordt besproken tot wanneer. Er is een overdrachtsdocument nazorgtraject en belangrijk is dat duidelijk is wie aanspreekbaar is voor welke kolom. Het Regionaal Operationeel Team wordt opgeheven.

Afschaling Regionaal Operationeel Team – projectorganisatie/ overleg proceseigenaren
Na het opheffen van het Regionaal Operationeel Team is onmiddellijk een projectorganisatie opgericht zoals is voorgesteld aan het Regionaal Beleidsteam. Hierin participeren de gemeente 's-Hertogenbosch, GGD en politie. Hierbij wordt aangehaakt bij de cyclusplanning van de strategische driehoek+ (het afgebouwde Regionaal Beleidsteam). Hierbij is het voorstel gedaan en overgenomen dat de Algemeen Commandant en het Hoofd van de Divisie Centrale Recherche het voorzitterschap zullen overnemen.

De projectgroep komt vervolgens op 24 juni, 29 juni, 3 juli en 13 juli bijeen. Deze vergaderingen zijn voorafgaand aan het driehoeksoverleg tot aan de zomervakantie. In deze vergaderingen geven de betrokken partijen op de verschillende gebieden de stand van zaken, worden knelpunten besproken en actiepunten besproken, vastgesteld en afgestemd. Belangrijk tijdens deze bijeenkomsten is het delen van informatie tussen de verschillende proceseigenaren en het bespreken van onderwerpen die alle proceseigenaren raken, zoals de communicatie over dit onderwerp. De voorzitter levert Stavaza-verslagen (SITRAPS) aan de driehoek.

2.15 Dinsdag 23 juni – Verdere informering van ouders

Brief aan ouders met informatie rondom zaak verdachte zwemschoolhouder

Op dinsdag 23 juni ontvangen ouders/verzorgers van een (oud)leerling van de zwemschool Benno Larue in navolging van de informatiebijeenkomsten aanvullende informatie rondom zaak van de verdachte zwemschoolhouder. In deze brief wordt nader ingegaan op het onderzoek, waar men terecht kan met vragen, vervolgzwemlessen en men wordt gewezen op de website van de gemeente. De brief is ondertekend door de burgemeester van 's-Hertogenbosch namens de gemeenten in de regio, GGD/GHOR, politie en het Openbaar Ministerie.

2.16 Donderdag 25 juni – Afstemming gedurende de nafase

Bijeenkomst uitgebreide strategische driehoek

Op donderdag 25 juni 2009 komt om 17.00 uur de uitgebreide strategische driehoek bijeen voor een beleidsoverleg te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van

's-Hertogenbosch (voorzitter) de hoofdofficier van Justitie, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, de directeur GGD Hart voor Brabant, de Districtchef Aa&Dommel D2, het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord en de secretaris KB.

Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord geeft een toelichting op de actuele stand van zaken. Met de ouders worden afspraken gemaakt over de mogelijkheden tot het afzwemmen door hun kinderen. De bewaking rond de woning van verdachte is opgeheven en wordt in de reguliere surveillance meegenomen.

Er is een brief gestuurd aan de burgemeester en gemeenteraden om hen te informeren over de maatregelen rond het incident. Het NCC is afgeschaald. Bij het zorgmeldpunt melden zich dagelijks vijf á tien ouders.

Alle ouders van kinderen op de actuele ledenlijst, de ouders die zich via het call-center, de informatie-avond of zich anderszins hebben gemeld, worden uiterlijk 30 juni teruggebeld. Op basis van de intake is een prioritering aangebracht. Thans zijn nog 45 medewerkers bezig met het onderzoek. Na het 'ontdubbelen' kan worden begonnen met de identificatie. Volgens het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord kan rond 10 juli een inschatting worden gegeven wanneer de identificatie kan worden afgerond. De inspanningen zijn er op gericht om ouders zo mogelijk voor de start van de zomervakantie (24 juli 2009) te kunnen informeren. In samenspraak tussen zedenrechercheurs en tactische rechercheurs is een plan van aanpak in ontwikkeling.

Communicatie vindt, met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid, plaats na afstemming met Hoofd communicatie gemeente 's-Hertogenbosch. In ernstige gevallen zal het Beleidsoverleg worden geraadpleegd. Nogmaals wordt de lijn benadrukt dat ouders eerst zullen worden geïnformeerd over het onderzoek, daarna de pers. Het eerstvolgende communicatiemoment richting ouders ligt rond het moment van identificatie van de slachtoffers. Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord geeft aan dat over twee weken een betere afweging gemaakt zal kunnen worden en wellicht een tussenbalans van het onderzoek kan worden geschetst.

De groep van 39 vrijwilligers dient speciale aandacht te krijgen met het oog op de slachtofferrol in deze casus.

De gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch zal samen met de directeuren van de andere kolommen voorbereidingen treffen voor een externe evaluatie van de opschaling en het crisisproces.

De afspraken vervolg aanpak zedenzaak Zwemschool worden definitief vastgesteld.

De volgende vergadering van het Beleidsoverleg Zwemschool wordt gepland op maandag 6 juli 2009, van 13.30 uur tot 14.30 uur. Tevens wordt een overleg gepland op 16 juli 2009 van 13.00 uur tot 14.30 uur.

2.17 Maandag 6 juli - Vergadering Beleidsoverleg zwemschool

Op maandag 6 juli 2009 komt om 13.30 uur het Beleidsoverleg zwemschool bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch (voorzitter), de burgemeester van de gemeente Vught, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-

Hertogenbosch, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, de directeur GGD Hart voor Brabant, de waarnemend Korpschef, het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord en de secretaris KB en het Openbaar Ministerie.

Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord geeft een toelichting op de actuele stand van zaken. Het beroep van verdachte tegen de voorlopige hechtenis is door de raadkamer verworpen. Besloten is de beveiliging van de woning af te schalen. Inmiddels zijn alle circa 400 ouders gebeld. Negentien ouders konden telefonisch niet worden bereikt en hebben een brief ontvangen met het verzoek, indien behoefte bestaat aan contact, zelf contact op te nemen. Daarnaast is met 36 van de 39 vrijwilligers gesproken. Er is geen sprake van nieuwe slachtoffers onder de vrijwilligers. Ook is er op dit moment geen indicatie van betrokkenheid van een van de vrijwilligers. Al het beeldmateriaal is gecategoriseerd. De bezoeken aan de ouders van mogelijke slachtoffers zullen deze week worden opgepakt. Er werken thans 45 politiecollega's aan het onderzoek. Onderdeel van het onderzoek betreft de mogelijke verspreiding van foto's via mail of internet.

Dinsdag 7 juli zal de verdachte opnieuw worden gehoord. Inmiddels is op basis van de politie-informatie en de informatie van de gemeente, een sociaal profiel van de verdachte opgesteld. De informatie vanuit het Openbaar Ministerie en GHOR zal daaraan worden toegevoegd. In verband met wetgevingsaspecten zullen per organisatie bronlijsten worden gehanteerd, waarbij afspraken zijn gemaakt over de noodzakelijke afstemming.

Vanuit de gemeenten vindt regelmatige afstemming plaats met de oprichters van de 'site voor gedupeerden'. Deze site kent ongeveer 300 geregistreerden. In het Brabants Dagblad van 3 juli werd melding gemaakt van een bijeenkomst op 5 juli in de Vlierthok te Vught, georganiseerd door de vrijwilligers. Het betreft een eigen initiatief, geen van de partners is hierover benaderd. Tussen gemeente en politie heeft afstemming plaatsgevonden over deze bijeenkomst. Aangezien geen ongeregelheden werden verwacht is besloten niet in te grijpen. Vanuit gemeente, politie en GHOR is geen actieve medewerking aan de bijeenkomst verleend. Uit het contact van de gemeente met de beheerder van het forum 'site voor gedupeerden' is gebleken dat door de ouders verdeeld werd gedacht over de organisatie van een dergelijke bijeenkomst.

Met betrekking tot de contacten met de vrijwilligers wordt door de directeur GGD Hart voor Brabant aangegeven dat twee bijeenkomsten door de GHOR zijn georganiseerd, waarbij de behoefte aan hulp en informatie zijn gepeild. Het zorgmeldpunt zal voorlopig in de lucht blijven. Er zijn circa dertig meldingen door het meldpunt ontvangen, waarvan veertien echte hulpvragen. Deze hulpvragen zijn doorgeleid naar de reguliere zorg.

De directeuren hebben de aanpak en vraagstelling een extern onderzoek naar de opschaling en de crisisaanpak voorbereid. De Veiligheidsregio wordt formeel opdrachtgever en de kosten van dit onderzoek zullen vanuit de Veiligheidsregio worden gefinancierd. De resultaten worden, inclusief een communicatie-advies, aan de uitgebreide driehoek voorgelegd. Het Regionaal Beleidsteam gaat akkoord met deze aanpak.

De communicatieadviseurs vanuit de vier kolommen overleggen op 15 juli 2009 over een voorstel voor vervolggcommunicatie in de richting van de ouders. Dit voorstel zal op 16

juli aan het beleidsoverleg worden voorgelegd. Het streven is er op gericht ouders nog voor de zomervakantie informatie te verstrekken.

De directeur GGD Hart voor Brabant vraagt aandacht voor de zorgen die vanuit het onderwijs zijn uitgesproken. Gezien de naderende schoolvakanties kan geen opvang vanuit de scholen worden verzorgd.

De volgende vergadering zal worden gehouden op donderdag 16 juli 2009, van 13.00 uur tot 14.30 uur.

2.18 Dinsdag 7 juli – Hulpverleningsaanbod zedenzaak zorginstellingen

Op dinsdag 7 juli stuurt de GGD Hart voor Brabant een brief aan de zorginstellingen in de regio 's-Hertogenbosch. Hierin staat informatie over het doorverwijzen van mensen met een hulpvraag, de beschikbare kanalen hiervoor en de werkwijze. De brief is namens het afstemmingsoverleg nazorg zedenzaak ondertekend door de directeur Hart voor Brabant.

Projectorganisatie/overleg proceseigenaren

Op 13 juli komt de projectgroep voor de laatste maal bijeen. De vergadercyclus wordt bewust gestopt vlak voor de vakantie in verband met de vaststelling dat het overleg geen meerwaarde meer heeft. De projectgroep zal indien noodzakelijk bijeengeroepen worden en de activiteiten zullen zoveel als mogelijk in de eigen dagdagelijkse lijn en contacten afgehandeld worden.

2.19 Donderdag 16 juli – Vergadering Beleidsoverleg zwemschool

Op donderdag 16 juli 2009 komt om 13.00 uur het Beleidsoverleg zwemschool bijeen te 's-Hertogenbosch. Aanwezig zijn de burgemeester van 's-Hertogenbosch (voorzitter), de burgemeester van de gemeente Vught, de gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch, de hoofdofficier van Justitie, het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch, een medewerker van de GHOR, de Districtchef Aa&Dommel D2, het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord en de secretaris KB.

Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord geeft een korte toelichting op de stand van zaken van het onderzoek. Alle 659 meldingen zijn door de politie verwerkt. Deze meldingen hebben geleid tot 105 vervolgacties. Hij schat dat het onderzoek nog vier maanden in beslag zal nemen.

Naar verwachting zal op 18 september 2009 de eerste pro-forma zitting plaatsvinden. 38 van de 39 vrijwilligers zijn gehoord. Eén vrijwilliger is vanwege privé-omstandigheden niet gehoord. Er is op dit moment geen enkele indicatie van betrokkenheid van een vrijwilliger.

Op 15 juli heeft de politie overlegt met de initiatiefnemer van het forum, waarbij beeldvorming en beleving van de ouders is getoetst. Belangrijkste prioriteiten voor de ouders zijn volgens de initiatiefnemer informatie over de betrokkenheid van hun kind en inzicht in de procedure op het moment dat het kind betrokken is. Daarnaast hebben de ouders zorg over verdere verspreiding van het beeldmateriaal. Ouders zijn bovendien van mening dat verdachte niet meer vrij zou mogen komen. Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord dat bij het proces van identificatie van mogelijke slachtoffers en de contacten met de ouders door de politie grote zorgvuldigheid zal worden betracht, onder meer door een driedubbele check vooraf. Inmiddels zijn elf

aangiften gedaan: vijf naar aanleiding van het beeldmateriaal en zes buiten het beeldmateriaal om.

De directeur GGD Hart voor Brabant meldt dat het aantal meldingen bij het zorgmeldpunt laag blijft. Het zorgmeldpunt zal de zomer overigens in de lucht blijven. Hij vraagt aandacht voor het oprakelen van onrustgevoelens, onder meer door berichtgeving door de directeur Slachtofferhulp in het Brabants Dagblad. Tevoren is hierover niet kortgesloten. Hij zal de problematiek in de communicatiegroep aan de orde stellen. Daarnaast signaleert directeur GGD Hart voor Brabant dat bij sommige ouders enige ongerustheid is ontstaan omdat vertrouwenspersonen van scholen door de politie zijn benaderd. Volgens Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord zijn de centrale vertrouwenspersonen van de scholen benaderd en is hierover tevoren contact geweest.

De burgemeester van Vught meldt dat de vrijwilligers met vragen komen en hun werkzaamheden zouden willen hervatten. De hoofdofficier van Justitie meldt dat in afwachting van de afronding van het onderzoek geen uitspraken in de richting van de vrijwilligers kunnen worden gedaan. De hoofdofficier van Justitie pleit voor een goede uitleg aan de vrijwilligers. Uit het horen van de vrijwilligers blijkt volgens Het hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord dat zij begrip hebben voor de tijdelijke maatregelen welke zijn getroffen en sommige vrijwilligers ook met een schuldgevoel zitten. Besloten wordt op dit moment geen bijzondere acties te ondernemen in de richting van de vrijwilligers.

Het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch geeft een toelichting op de conceptbrief. Ouders hebben volgens het Hoofd Communicatie van de gemeente 's-Hertogenbosch behoefte aan feitelijke informatie. De hoofdofficier van Justitie van Justitie wijst op het opsporingsbelang en dat tevens rekening moet worden gehouden met de beeldvorming door de advocaat. De informatie welke wordt verstrekt dient ook bij de advocaat bekend te zijn. De onderzoeksparagraaf komt tot stand onder verantwoordelijkheid van politie en Openbaar Ministerie, waarbij maximale openheid zal worden betracht. De tekst dient overigens ook ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Rechter Commissaris. Tevens dient rekening te worden gehouden met de positie van de verdachte. De directeur Slachtofferhulp heeft in de richting van het Openbaar Ministerie een pleidooi gehouden om op dit moment geen brief meer te sturen, omdat de scholen tegen de schoolvakanties aan zitten.

Volgens de burgemeester van 's-Hertogenbosch is de consequentie dat ouders dan twee maanden geen informatie zullen ontvangen. Aan ouders dient zo concreet mogelijke informatie te worden verstrekt. Besloten wordt in de brief aandacht te geven aan het aantal aangiften, een schets van het proces, op het moment dat een kind betrokken is. Daarnaast zal worden geschetst hoe met het beeldmateriaal zal worden omgegaan. Tenslotte zal informatie worden verstrekt met betrekking tot de hulpverlening en het vervolg van de zwemlessen. De tekst van de brief zal voor het weekend inhoudelijk worden afgerond. Daarnaast zal worden zorg gedragen voor het informeren van de advocaat van de verdachte en de Rechter Commissaris. De brief zal op maandag worden verstuurd, zodat de ouders op dinsdag de brief zullen ontvangen.

De gemeentesecretaris van de gemeente 's-Hertogenbosch gaat in op mogelijk nader onderzoek inzake deze casus. Direct na het bekend worden van het incident is, mede vanwege het omvangrijke aantal slachtoffers, bij de betrokken instanties de vraag ontstaan hoe het mogelijk is dat er het zo lang heeft kunnen duren en zoveel slachtoffers zijn gevallen. Om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen is geopperd om nader onderzoek naar de achtergronden te verrichten. Het beleidsoverleg besluit geen onderzoek uit te laten voeren naar de achtergronden "hoe het zo heeft kunnen lopen".

De volgende vergadering zal worden gehouden op maandag 31 augustus 2009, van 13.30 uur tot 14.30 uur.

2.20 Dinsdag 21 juli – Informatie voor ouders

Op dinsdag 21 juli worden brieven verstuurd aan de ouders/verzorgers van (oud)leerlingen van de Bossche zwemschool met daarin aanvullende informatie over de zaak. In de brief staat informatie over het onderzoek, hulpverlening, vervolg zwemlessen, waar men terecht kan met vragen en men wordt gewezen op de website van de gemeente 's-Hertogenbosch. De brief is ondertekend door de burgemeester van 's-Hertogenbosch namens de gemeenten in de regio, GGD/GHOR, politie en het Openbaar Ministerie.

2.21 Woensdag 22 juli – Persbericht inzake brief aan ouders

In een persbericht wordt op 22 juli bericht dat vandaag een brief aan de ouders/verzorgers van (oud)leerlingen van de Bossche zwemschool wordt bezorgd met de laatste informatie over deze zaak. De brief bevat informatie over het onderzoek van politie en het Openbaar Ministerie, de hulpverlening, de telefoonnummers en websites waar betrokkenen meer informatie kunnen vinden en het vervolg van de zwemlessen. De brief is als bijlage bij het persbericht gevoegd. Voor meer informatie wordt verwezen naar Parket 's-Hertogenbosch, Voorlichting, politie, persvoorlichting en Gemeente 's-Hertogenbosch, Communicatie.

Projectorganisatie/ overleg proceseigenaren

De Algemeen Commandant, het Hoofd van de Divisie Centrale Recherche en de andere partners hebben het niet noodzakelijk meer geacht om de slapende projectgroep weer bij elkaar te roepen. Hiertoe is geen aanleiding geweest, omdat alle zaken in de normale lijnen werden afgehandeld. De voorzitter blijft op de hoogte van de specifieke zaken die extra aandacht behoeven en verwoordt dit richting de driehoek. De voorzitter levert tot op heden stavaza-verslagen aan de driehoek.

3 De aanpak in perspectief van de doelstellingen

3.1 Inleiding

Het onderzoek naar het optreden van de autoriteiten naar aanleiding van de arrestatie van Benno L. richt zich primair op het onderzoeken van de effectiviteit van de gekozen aanpak in het licht van de gestelde doelen. Om uitspraken te kunnen doen over de effectiviteit van de gekozen aanpak gaan we in dit hoofdstuk in op de factoren die leiden tot het besluit om eerst informeel en later formeel op te schalen naar GRIP 4. Vervolgens beschouwen we de aanpak in het perspectief van de gestelde doelen.

We schetsen in paragraaf 3.2 de achtergronden die ten grondslag lagen aan het besluit om op te schalen naar GRIP 4. Daarna gaan we in op de doelstellingen achter de gekozen aanpak. In paragraaf 3.3 behandelen we de activiteiten gericht op het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust. In paragraaf 3.4 gaan we in op de organisatie van grootschalige psychosociale hulpverlening. In paragraaf 3.5 behandelen we het proces van informatievoorziening richting ouders/verzorgers en het mediamanagement. Omdat informatievoorziening en het mediamanagement ondersteunend waren aan zowel de activiteiten gericht op het beheersen van maatschappelijke onrust als op de grootschalige psychosociale hulpverlening en daarmee een doel op zich vormen behandelen we deze processen in een aparte paragraaf.

3.2 Opschaling: achtergronden en doelstellingen

Een samenstel aan factoren leidt in de periode vanaf de arrestatie van Benno L. tot de uiteindelijke (formele) opschaling van de crisisorganisatie conform de GRIP-procedure. Het betreft de volgende factoren:

- het signaal dat het om een omvangrijke zedenzaak gaat;
- de noodzaak om over de zaak naar buiten te treden;
- het risico van het ontstaan van maatschappelijke onrust;
- de ontwikkeling van driehoek naar Regionaal Beleidsteam;
- de veelheid aan betrokken partijen en de rol van de gemeenten.

Signaal 'omvangrijke zedenzaak'

De politie constateert in de dagen na de arrestatie van Benno L. dat zijn computers en datadragers een grote hoeveelheid (mogelijk) strafbaar materiaal bevatten. In de loop van de week wordt de potentiële omvang van de zaak groter en groter. Er worden steeds meer mogelijke slachtoffers op het beeldmateriaal aangetroffen. In de week van 8 juni wordt de burgemeester van 's-Hertogenbosch door de plaatsvervangend districtschef in kennis gesteld over de zaak. De omvang en impact van de zaak is op dat moment niet duidelijk. Tussen de arrestatie en zondagavond 14 juni loopt het aantal mogelijke slachtoffers op van enkele kinderen, naar tientallen tot uiteindelijk 98 mogelijke slachtoffers. Het betreft hier een atypische zedenzaak. Er is een verdachte, maar er zijn (nog) geen slachtoffers geïdentificeerd terwijl zeker lijkt dat er een grote groep mogelijke slachtoffers is.

Op vrijdagochtend is er overleg op het parket onder leiding van de hoofdofficier van Justitie. In dat overleg wordt besloten dat er opschaling plaats moet vinden in verband met de groei van de slachtoffergroep, het feit dat nog weinig materiaal was bekeken en het risico dat de zaak in de openbaarheid zou komen. De politie adviseert om driehoek

te organiseren waarin wordt overlegd met het bestuur over de maatschappelijke impact van de zaak. Dat leidt tot het bijeenroepen van de driehoek op vrijdagavond 12 juni.

Op vrijdagochtend 12 juni worden de burgemeesters van 's-Hertogenbosch, Heusden, Sint Michielsgestel en Vught geïnformeerd door de politie over het feit dat er een grootschalige zedenzaak speelt binnen hun gemeenten. De precieze omvang van de zaak is dan nog niet helemaal duidelijk, maar er wordt gesproken over 'een omvangrijke zedenzaak'. Op vrijdag 12 juni is het bij de betrokken burgemeesters, de politie en het Openbaar Ministerie duidelijk dat het een grote en gevoelige zaak betreft.

Noodzaak om naar buiten te treden

Na de arrestatie van Benno L. percipiëren de autoriteiten al snel de noodzaak om over de zaak naar buiten te treden. Hier liggen twee factoren aan ten grondslag. Ten eerste is in de dagen na de aanhouding van Benno L. een aantal ouders door de politie benaderd met het bericht dat hun kind mogelijk op beeldmateriaal van Benno L. is aangetroffen. Ten tweede zijn na de arrestatie van Benno L. de zwemlessen afgelast. Ook is de website van Benno L. niet langer bereikbaar. In de ogen van de driehoek zal het niet lang duren voordat ouders, kinderen en vrijwilligers zich afvragen waarom de zwemlessen niet door gaan. Er bestaat door het benaderen van ouders en het afgelasten van de zwemlessen een risico dat het nieuws van de aanhouding en de vermeende strafbare feiten uitlekt. De autoriteiten vinden het daarom noodzakelijk om over de zaak naar buiten te treden. Gezien de gevoeligheid van de zaak wil de driehoek prudent omgaan met de informatievoorziening richting ouders. Daarbij wordt als uitgangspunt gekozen dat ouders eerst geïnformeerd moeten worden, voordat de zaak in de media komt. In de ogen van de autoriteiten is het noodzakelijk om de verschillende betrokken partijen bijeen te brengen om gezamenlijk de informatievoorziening richting de ouders te organiseren.

Maatschappelijke onrust

De (politie-)regio Brabant-Noord en met name de gemeente 's-Hertogenbosch heeft een historie met betrekking tot maatschappelijke onrust. Bij functionarissen op alle niveaus zitten de rellen in de Graafsewijk in 2000 en 2005, alsmede ongeregelde heden in Kruiskamp (2000) en Hambaken (2007) nog vers tussen de oren. Daarnaast speelt nadrukkelijk dat in 's-Hertogenbosch sinds 2000 zo'n dertig potentiële flitspunten zijn geweest die hadden kunnen leiden tot ordeverstoringen en maatschappelijke onrust, waaronder een brand in een hostellocatie in Kruiskamp in 2008. Op basis van het beeld dat in de eerste contacten richting bestuurders en later in de driehoek wordt geschetst van de aard en omvang van de zaak – een grootschalige zedenzaak – wordt het risico voor het ontstaan van maatschappelijke onrust reëel geacht. De driehoek ziet daarom het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust als één van de kerndoelstellingen voor de te kiezen aanpak.

Van driehoek naar Regionaal Beleidsteam

Op vrijdag 12 juni worden de burgemeesters van de gemeenten 's-Hertogenbosch, Heusden, Sint Michielsgestel en Vught geïnformeerd door de politie over het feit dat er een grootschalige ontuchtzaak speelt met (mogelijke) betrokkenheid van hun gemeenten. Die betrokkenheid spreekt uit het feit dat de (mogelijke) slachtoffers in hun gemeente woonachtig zijn, maar met name omdat de vermeende strafbare feiten waarschijnlijk in hun gemeente hebben plaatsgevonden. De driehoek komt bijeen op vrijdagavond, zodat informatie gedeeld kan worden en kan worden gezien welke acties moeten worden ondernomen. In het overleg van de driehoek wordt feitelijke informatie over het recherche-onderzoek uitgewisseld. Verder wordt besloten dat het informeren van de ouders van de mogelijke slachtoffers prioriteit heeft. Inhoudelijk wordt besloten om de ouders via een informatieavond en een aankondiging van die informatieavond in een informatiebrief te informeren. Ook wordt besloten om de volgende dag de driehoek

uit te breiden met een vertegenwoordiger van de GHOR, zowel om te adviseren over de te kiezen aanpak voor de informatievoorziening als over de invulling van het zorgtraject. De driehoek kiest hiermee een andere weg dan in de meeste strafzaken gebruikelijk is. In plaats van het individueel informeren van ouders van (geïdentificeerde) slachtoffers door de politie als 'regulier' onderdeel van het opsporingsproces wordt gekozen om de informatievoorziening breder op te zetten. Met dit besluit kiest de driehoek (nog) niet voor een verbreding van haar takenpakket. Het uitvoeren van een prudente informatievoorziening richting ouders – met het oog op het voorkomen of beperken van maatschappelijke onrust – is nog onder de activiteiten te scharen die onder gezag van de burgemeester plaats vinden in het kader van de handhaving van de openbare orde.

Met de keuze om het zorgtraject in de driehoek te betrekken kiest de driehoek voor een uitbreiding van haar takenpakket. Waar de driehoek normaal gesproken onder gezag van de burgemeester over 'handhaving van de openbare orde' spreekt en onder gezag van de (Hoofd-)officier van Justitie over de 'strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde' maakt nu ook 'psychosociale hulpverlening' onderdeel uit van de beraadslaging. Door het betrekken van de GHOR in de driehoek kiest de driehoek impliciet voor het formeren van een Regionaal Beleidsteam conform de GRIP-regeling. De focus van de beraadslaging komt nu te liggen op crisisbeheersing, met als onderdelen: het voorkomen of beperken van maatschappelijke onrust, het organiseren van psychosociale hulpverlening en het opsporingsproces.

Veelheid aan betrokken partijen en de rol van gemeenten

De zedenzaak die speelt in en rond 's-Hertogenbosch raakt verschillende domeinen. De casus raakt aan het publiek-maatschappelijk domein, het justitieel en politieel domein, het zorg- en hulpverleningsdomein en het bestuurlijk domein. Het feit dat deze casus deze verschillende domeinen raakt maakt dat een veelheid aan partijen en stakeholders een rol spelen bij (de afhandeling van) de strafzaak. Primair betreft het hier de getroffen (de mogelijke slachtoffers en hun verwanten), pers en publiek. Daarnaast betreft het hier het Openbaar Ministerie en de politie die zich bezighouden met opsporing en vervolging. Anderzijds zijn er verschillende partijen betrokken in de organisatie van (slachtoffer-)hulp voor de getroffen. Het betreft hier de verschillende partijen die een rol hebben in het zogenaamde PSHI-proces, de Psychosociale Hulpverlening bij Incidenten. Bij ingrijpende gebeurtenissen wordt een PSHI-team geformeerd waarin verschillende hulpverlenende instanties hun activiteiten afstemmen. Het betreft hier bijvoorbeeld GGZ, GGD, maatschappelijk werk en slachtofferhulp. Vanaf vrijdagochtend 12 juni is een PSHI-team actief, hoewel dat team zich dan nog in de opstartfase bevindt.

De betrokken gemeenten (en met name de gemeente 's-Hertogenbosch) kiezen er bewust voor om een actieve rol te spelen in de aanpak van de crisisbeheersing. Hiermee wijken ze af van de wijze waarop normaal gesproken op wordt getreden in strafzaken. Normaal gesproken worden strafzaken door politie/Justitie en slachtofferhulp behandeld. Behalve de grootschaligheid van de zaak en de mogelijke impact op de maatschappij spelen er nog twee zaken mee in de overweging om de gemeenten een centrale positie te geven in de aanpak van deze zaak. Ten eerst willen de gemeenten, net als bij 'klassieke' crisissituaties, hun verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van het proces Voorlichting. Ten tweede willen de betrokken burgemeesters hun rol als burgervader uitoefenen richting slachtoffers, ouders/verzorgers en de rest van de gemeenschap. De keuze om het proces Voorlichting vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch te organiseren komt voort uit het gegeven dat de verdachte woonachtig is in die gemeente, het feit dat met name binnen de gemeente 's-Hertogenbosch voldoende capaciteit (menskracht) beschikbaar is en dat de communicatieafdeling van de gemeente 's-Hertogenbosch getraind is in het functioneren als crisiscommunicatieteam.

Besluit: opschaling naar GRIP 4

Bovenstaande factoren maken dat er behoefte bestaat aan bestuurlijke coördinatie van de verschillende activiteiten. Enerzijds omdat er behoefte is aan een gecoördineerde inzet van vier betrokken partijen (justitie, politie, zorgverleners en gemeenten). Anderzijds omdat er meerdere gemeenten betrokken zijn bij de casus. Conform de GRIP-regeling wordt uiteindelijk besloten om op te schalen naar GRIP 4. Het betreft hier immers een incident met gemeentegrensoverschrijdende effecten. In eerste instantie wordt 'informeel' opgeschaald, wat betekent dat er vanaf zaterdagavond 13 juni gewerkt wordt alsof het GRIP 4 is. Omdat op zondag de RGF behoefte heeft aan een Regionaal Operationeel Team en omdat er in GRIP 4 sprake is van een coördinerend burgemeester wordt uiteindelijk besloten om ook formeel op te schalen naar GRIP 4. De doelstellingen van de (informele en later formele) opschaling zijn:

- het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust en het kanaliseren van de gevoelens van ouders/verzorgers van (mogelijke) slachtoffers;
- het informeren van de mogelijke slachtoffers over de beschikbare zorg en het organiseren van grootschalige psychosociale hulpverlening.

In de volgende paragrafen gaan we in op deze doelstellingen. Dat doen we door de doelstellingen onder te verdelen naar een aantal thema's, te weten:

- voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust;
- organiseren van grootschalige psychosociale hulpverlening;
- informatievoorziening aan de ouders/verzorgers en mediamanagement.

3.3 Voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust

Zaken waarin sprake is van seksueel misbruik leiden vrijwel altijd tot brede maatschappelijke verontwaardiging en maatschappelijke onrust. Daarnaast is seksueel misbruik een thema met een hoge nieuwswaarde. Om nieuwswaardig te zijn moet een gebeurtenissen "kortdurend, grootschalig en vooral eenduidig lijken. Ze moeten gemakkelijk kunnen worden ingedeeld in een overbekende categorie, maar als incident toch onverwacht zijn."⁷ Rond het thema 'seksueel misbruik van kinderen' is sprake van een langdurige, structurele publiciteitsgolf. Vooral thema's die zich kenmerken door het mogelijk ontstaan van angst, paniek en verontwaardiging hebben een grotere kans om uit te groeien tot een publiciteitsgolf.⁸

De verwachting bij de autoriteiten in 's-Hertogenbosch was dat de vermeende feiten die ten grondslag liggen aan de arrestatie van Benno L. tot een golf van publiciteit zouden leiden en tot maatschappelijke onrust. Deze golf van publiciteit in combinatie met (of met versterkende effecten op de) maatschappelijke onrust kunnen ernstige versturende effecten hebben op het gemeenschapsleven. Ook de activiteiten die autoriteiten in respons op de arrestatie ondernemen kunnen leiden tot beroering. De activiteiten van de autoriteiten waren daarom gericht op het beperken van maatschappelijke onrust. Om te bepalen in hoeverre de gekozen aanpak van de crisis effectief is geweest is het noodzakelijk om te bepalen wat er precies onder maatschappelijke onrust wordt verstaan.

Schokkende gebeurtenissen, zoals natuurrampen, branden, maar ook grote strafzaken, leiden tot hevige reacties binnen het publieke domein. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om heftige en emotionele reacties, toenemende gevoelens van onveiligheid, ongerustheid over de eigen situatie of een afname van vertrouwen in overheden. Dit geldt voor 'klassieke' rampen, maar zeker ook voor de vermeende feiten waarvoor

⁷ J. van Ginneken, *Strijden om de publieke opinie: Issuemanagement bij schokgolven*, Boom Onderwijs, 2008, p. 104

⁸ P. Vasterman & O. Aerden, *De context van het nieuws*, Groningen: Wolters-Noordhoff, 1994, p. 169 & 174

Benno L. is gearresteerd. Niet iedereen reageert op dezelfde wijze en in dezelfde mate op een gebeurtenis, maar iedereen reageert op zijn minst op een gebeurtenis. Kenmerkend voor deze reacties is dat deze bij groepen mensen optreden. Dit hangt samen met het feit dat incidenten plaats vinden binnen een sociaal systeem (bijvoorbeeld nationale samenlevingen, buurten, maar ook organisaties). De reactie vindt dan ook bijna per definitie plaats binnen dat sociaal systeem. Het samenstel aan hevige reacties binnen een sociaal systeem is wat we 'maatschappelijke onrust' noemen. Maatschappelijke onrust vormt daarmee een (tijdelijke) bedreiging van het functioneren van een sociaal systeem. Deze bedreiging wordt veroorzaakt doordat maatschappelijke onrust uiteindelijk kan uitmonden in een verstoring van de openbare orde en/of verstorende effecten op het gemeenschapsleven. Kenmerkend voor maatschappelijke onrust is dat er een risico bestaat dat de maatschappelijke onrust verstorend werkt op de openbare orde. Maatschappelijke onrust wordt gekenmerkt door een grillig verlopende escalatie van een incident in de samenleving en/of media.

Maatschappelijke onrust is het ontstaan van hevige reacties bij groepen mensen binnen een sociaal systeem als gevolg van een schokkende gebeurtenis, waardoor het functioneren van het sociaal systeem (tijdelijk) wordt bedreigd en waarbij het risico bestaat op verstoring van de openbare orde en/of verstorende effecten op het gemeenschapsleven.

Bij maatschappelijke onrust is het risico aanwezig dat de situatie escaleert tot een groot maatschappelijk probleem of conflict, er openbare orde problematiek ontstaat en de problematiek verder intensiveert.⁹ Onder openbare orde verstaan we de – naar tijd en plaats bepaalde – normale van gang zaken op voor het publiek toegankelijke plaatsen. De normale gang van zaken wordt gekenmerkt door de vrijheid deze plaatsen veilig te gebruiken in overeenkomst met hun bestemming. Wanneer deze veiligheid wordt bedreigd, doordat de bewegingsvrijheid wordt aangetast of personen en goederen in gevaar zijn, wordt de openbare orde verstoord.¹⁰ Bepalend zijn de effecten voor het gemeenschapsleven in de publieke ruimte.¹¹ Deze effecten houden in dat gedrag van mensen jegens anderen als overlast wordt ervaren.

Analyse

De verwachting dat de casus zou leiden tot maatschappelijke onrust was reëel. 's-Hertogenbosch heeft een historie op het gebied van dreigende maatschappelijke onrust. In het nabije verleden zorgde een tv-uitzending over een in 's-Hertogenbosch woonachtige pedofiel voor hevige reacties bij het publiek. Deze historische context zorgde voor 'awareness' bij de autoriteiten ten aanzien van de noodzaak om het ontstaan van maatschappelijke onrust te monitoren. Na het bekend worden van de zedenzaak ontstond er beroering en activiteiten binnen het publiek-maatschappelijk domein. Naar aanleiding van deze zaak zien we heftige reacties bij getroffen, betrokken, burgers en in de media. De gemeente 's-Hertogenbosch en de politie start een aantal activiteiten op om 'de temperatuur' in de wijk te meten. Deze activiteiten bestaan feitelijk uit het zorgdragen voor een goede informatiepositie en het monitoren van urbane verhalen. Bronnen van informatie zijn onder andere de buurtcoördinator, politie, maatschappelijk werk en het wijkpanel. Deze informatiebronnen geven met name 'sfeerbeelden' over wat er leeft in de wijk. Daarnaast is ook de RID/CIE een potentiële bron van informatie. Regelmatig wordt in de driehoek het sfeerbeeld besproken. Met

⁹ Intensivering van de problematiek houdt in deze casus mogelijk in dat door beeldvorming en emotionele reacties in de samenleving de activiteiten in het kader van bijvoorbeeld "opsporing en vervolging", psychosociale hulpverlening en het informeren van mensen hiervan nadelige gevolgen ondervinden.

¹⁰ B.M.J. van der Meulen, Ordehandhaving, diss. VU, Deventer, 1993, p.21, Adang, Openbareordehandhaving, in: Crisis (2009, p. 803)

¹¹ ibidem, p.36; H.Ph.J.A.M. Hennekens, Handhaving van de openbare orde, Taken en bevoegdheden van de burgemeester, Den Haag, 1990, p.23-28; A.H.M. Dölle en D.J. Elzinga, a.w., p. 389-390

name in de eerste dagen nadat de arrestatie bekend wordt is hier regelmatig aandacht voor in de driehoek en later in het Regionaal Beleidsteam.

De driehoek en later het Regionaal Beleidsteam heeft twee groepen geïdentificeerd waarbinnen mogelijk maatschappelijke onrust kon ontstaan: de ouders/verzorgers van de mogelijke slachtoffers en de inwoners van 's-Hertogenbosch. Een casus als deze leidt per definitie tot angst, onbehagen en verontrusting. Zowel onder de direct betrokken ouders/verzorgers als breder in het publieke domein. Deze verontrusting bij ouders/verzorgers heeft niet geleid tot een situatie waarin de openbare orde of het gemeenschapsleven verstoord dreigde te worden. Door een zorgvuldig informatievoorzieningsproces in te richten is getracht om mogelijke onrustgevoelens zoveel mogelijk weg te nemen. Daarnaast is een hulpverleningstraject gestart, waarbinnen deze doelgroep terecht kon. Vanzelfsprekend waren er hevige reacties bij deze mensen, maar het risico op verstoring van de openbare orde of het gemeenschapsleven speelde hier beperkt.

Het eventueel ontstaan van maatschappelijke onrust met het risico op verstoring van de openbare orde en/of verstorende effecten op het gemeenschapsleven speelde met name onder de buurtgenoten van de verdachte en dan specifiek in de directe omgeving van de woning van de verdachte. Bij de woning van de verdachte ontstonden aanvankelijk oploopjes. Verder waren er specifieke (mondelijke) dreigingen gericht op de woning van de verdachte. Dit was aanleiding voor het Openbaar Ministerie en de politie om het stelsel Bewaken en Beveiligen te hanteren. Dit betekent dat er dreigingsinschattingen zijn gemaakt ten aanzien van de woning van de verdachte, de vrouw en dochters van de verdachte en de woningen van de dochters van de verdachte. Deze inschattingen leidden tot het instellen van 'rijdend toezicht' en een 'afspraak op locatie'. Het feit dat de verdachte gearresteerd was (en dus niet in de woning aanwezig), de woning werd beveiligd en het feit dat de woning van de verdachte snel is leeggehaald zorgde ervoor dat de onrust rondom de woning snel is weggeëbd. Daarnaast zijn mensen die zich bij de woning verzamelden actief aangesproken door de politie en buurtcoördinator. Mensen kregen de gelegenheid om hun verhaal te doen en werden vervolgens verzocht uit de buurt van de woning te blijven.

De zwemschoolcrisis heeft geleid tot maatschappelijke onrust. Deze maatschappelijke onrust heeft zich met name gemanifesteerd in gevoelens van vrees en onrust onder de ouders/verzorgers van mogelijke slachtoffers. Daarnaast leidt te casus tot onrust in het bredere publiek-maatschappelijke domein. De maatschappelijke onrust is uiteindelijk geen bedreiging geweest voor het functioneren van het gemeenschapsleven. De gevreesde grootschalige openbareordeverstoringen zijn uitgebleven. Wel waren er oploopjes bij de woning van de verdachte. Deze zijn te kwalificeren als kleinschalige openbareordeverstoringen (overlast). De activiteiten die door de verschillende betrokken partijen zijn uitgevoerd hebben bijgedragen aan het beperken van de maatschappelijke onrust. Het betreft hier met name de tijds informatievoorziening aan betrokkenen, publiek en de pers en het gericht aanspreken van mensen die zich bij de woning van de verdachte ophielden. In paragraaf 3.5 gaan we verder in op de uitvoering en effectiviteit van de informatievoorziening aan ouders/verzorgers en het mediamanagement.

De betrokken autoriteiten hebben diverse inspanningen gedaan om de maatschappelijke onrust te beperken. Het betreft hier bijvoorbeeld het kanaliseren van de gevoelens van ouders/verzorgers, de wijze van informatieverstrekking aan de verschillende doelgroepen, het gehanteerde mediabeleid, het leeghalen van de woning van de verdachte en het monitoren van de 'temperatuur' in de stad. Het is niet met zekerheid vast te stellen of de maatschappelijke onrust groter en/of onbeheersbaar was geweest wanneer de autoriteiten andere of geen maatregelen hadden genomen. Het is ook mogelijk dat de casus ook zonder deze interventies niet tot grootschalige openbareordeverstoringen zou hebben geleid. Onze inschatting is dat de diverse

interventies van de autoriteiten in belangrijke mate hebben bijgedragen aan het beperken en beheersen van maatschappelijke onrust. Enerzijds omdat de autoriteiten er voor hebben gezorgd dat de direct betrokkenen toegang hadden tot hulpverlening en daarmee met hun emoties ergens terecht konden. Anderzijds door in een vroeg stadium potentiële flitsmomenten te onderkennen, de zaak op een weloverwogen manier in de media te brengen en actief in gesprek te gaan met buurtgenoten van de verdachte om ook bij hen de emoties te kanaliseren.

3.4 Organiseren van grootschalige hulpverlening

In deze paragraaf analyseren we het verloop, de organisatie en de uitvoering van het proces 'grootschalige psychosociale hulpverlening'. Voor de analyse van het onderdeel grootschalige psychosociale hulpverlening geldt dat we de organisatie en uitvoering van het proces analyseren en niet de inhoudelijke kwaliteit van de geboden zorg.

Grootschalige psychosociale hulpverlening

Het individuele zorgtraject voor geïdentificeerde slachtoffers start in de week na de aanhouding. De zedenrecherche legt contact met slachtofferhulp over de zaak. Op 11 juni wordt slachtofferhulp op het parket geïnformeerd over de zedenzaak. In verband met de grootschaligheid van de zaak en het mogelijk ontstaan van maatschappelijke onrust heeft slachtofferhulp via de GGD-coördinator het PSHI-team bijeen laten komen. Op donderdag wordt dit overleg voorbereidt. Op vrijdagochtend is het eerste overleg van het PSHI-team. Aanwezig bij dit overleg zijn, onder andere, de gemeente 's-Hertogenbosch, slachtofferhulp, maatschappelijk werk, Reinier van Arkel, en de politie. Dit overleg was gericht op het afstemmen van communicatie en de opvang van slachtoffers.

Op zaterdag wordt in de driehoek besloten dat er (individuele) hulpverlening moet worden geboden, waarbij zoveel mogelijk maatwerk zal worden geboden. Meerdere vormen van ondersteuning aan ouders moeten beschikbaar zijn, zowel telefonisch als fysiek. In een overleg na afloop van de driehoek op zaterdag wordt besloten dat de GHOR de hulpverlening gaat organiseren. Op zondag wordt daarom opgeschaald van PSHI naar PSHOR. Op zondag om 15.30 uur komt het kernteam PSHOR voor het eerst bijeen. Het kernteam PSHOR zal zich richten op:

- de voorbereiding van de hulpverlening tijdens de informatieavonden;
- de opvang de (ouders van) geïdentificeerde slachtoffers, van de vrijwilligers en de nazorg voor de hulpverleners;
- het aanleveren van informatie voor de telefonische helpdesk (eerst slachtofferhulp, later via 0800-1351).

De organisatie van de grootschalige psychosociale hulpverlening ligt bij GHOR, Juvans, Slachtofferhulp en de GGZ. Deze partijen waren beschikbaar om de zorgtaken uit te voeren. In de eerste dagen is veel geïnvesteerd in het snel ontsluiten van de hulpverlening. Daarbij was een uitgangspunt dat mensen snel geholpen moeten worden als er een zorgbehoefte is (binnen 24 uur). Een uitgangspunt is dat de eerstelijns zorg (de 'reguliere' zorg die een deel van de mogelijke slachtoffers al krijgt) de eerste opvang doet, maar dat daarna specialistische capaciteit wordt vrijgemaakt.

Er is expertise ingezet om te adviseren over de communicatiestrategie en de informatiebijeenkomsten. Daarnaast is geregeld dat mensen die met geestelijke problemen kampen ergens terecht konden en zijn deskundigen betrokken als behandelaar (psycholoog). Er is getracht om alle ouders hulp aan te bieden, voor het geval dat noodzakelijk is. Uiteindelijk heeft iedereen in ieder geval drie keer een hulpaanbod gekregen.

In de uitvoering van het communicatieproces heeft het kernteam PSHOR inhoudelijk discussies gehad, via de HS-GHOR in het Regionaal Operationeel Team, met het Regionaal Beleidsteam. Conceptbrieven werden in het Regionaal Beleidsteam getoetst. Regelmatig leidde dat tot de opdracht brieven te herzien. Het kernteam PSHOR heeft getracht de toonzetting in de brieven niet te zwaar te maken, geadviseerd aan ouders om niet met kinderen te praten voor de informatiebijeenkomst en tips ontwikkeld over de beste manier om de zaak te bespreken met je kind. De afstemming van de inhoud van boodschappen met het Regionaal Beleidsteam en met name Justitie was een nieuwe ervaring voor de leden van het kernteam PSHOR. Dit proces had volgens respondenten vanuit het kernteam PSHOR efficiënter kunnen lopen wanneer het Regionaal Beleidsteam de uitgangspunten voor communicatie had vastgesteld, voordat er teksten werden opgesteld. Nu bleek na het opstellen van een concept-brief aan de ouders en een folder met adviezen voor de ouders dat het Regionaal Beleidsteam niet akkoord ging met de inhoud. Het bleek in de praktijk beperkt mogelijk om deze uitgangspunten definitief vast te stellen. In de opdrachten om communicatie-uitingen voor te bereiden zijn wel uitgangspunten meegegeven, maar deze hadden in de praktijk een voorlopig karakter. Dit werd veroorzaakt door het feit dat discussies over de inhoud van de te communiceren berichten op strategisch niveau nog doorliepen terwijl stukken werden geschreven. Dit heeft de uitvoering van het communicatieproces bemoeilijkt, maar was onvermijdelijk gezien de gevoeligheid van de casus en de noodzakelijke prudentie die gehanteerd moest worden in het communicatiebeleid. Verder speelt voor het kernteam PSHOR nog dat voor hen de moeilijkheid ook lag in het feit dat het kernteam PSHOR geen rechtstreeks contact had met Justitie en politie, maar dat dit via het Regionaal Operationeel Team en het Regionaal Beleidsteam verliep. Het duurde daardoor soms lang voordat afstemming kon worden bereikt met Justitie en politie.

De informatie- en zorgbehoefte na afloop van de informatiebijeenkomsten was groot. Aan Slachtofferhulp zijn veel vragen gesteld over de wijze waarop ouders met hun kind moesten praten, hoe je signalen herkent en wat ouders moeten doen. Het nazorgtraject is na de informatiebijeenkomsten relatief rustig op gang gekomen, maar naarmate er meer identificaties zijn loopt het aantal personen in het zorgtraject gestaag op. Het is niet mogelijk om te beoordelen of de hulpverlening inhoudelijk goed is verlopen. De effecten van de (mogelijke) gebeurtenissen kunnen zich ook na lange tijd pas openbaren. Wij beperken onze oordeelsvorming tot de constatering dat (ouders/verzorgers van) mogelijke slachtoffers diverse keren een hulpaanbod hebben gekregen en dat er voldoende hulpverleners beschikbaar zijn om het hulpverleningstraject uit te voeren.

Verschillende betrokkenen vanuit de hulpverlening geven aan dat ze van mening zijn dat de informatievoorziening en voorlichting te grootschalig is aangepakt. De dienstdoende RGF (tot en met zaterdag) geeft achteraf aan dat het zijn voorkeur had gehad om de informatievoorziening en het hulpaanbod gefaseerd aan te bieden, dat wil zeggen: op basis van identificatie contact leggen met de slachtoffers en ouders en verder niet breed te communiceren. Ook anderen geven aan dat het advies vanuit de zorg om de voorlichting kleinschalig te houden niets is opgevolgd. Op zondag heeft de GHOR zich gecommitteerd aan de lijn om de informatievoorziening grootschalig aan te pakken. Achteraf geven diverse betrokkenen vanuit de GHOR aan dat door de grootschalige aanpak ook een grote hulpvraag is veroorzaakt. Nu hebben veel mensen zich onterecht zorgen gemaakt, volgens een aantal mensen uit de hulpverleningskolom. Veel mensen hadden geen last hoeven hebben van deze zaak, omdat ze niet betrokken zijn. De hulpverlening is in hun ogen onterecht niet leidend in het proces van informatievoorziening. In de ogen van deze functionarissen heeft Justitie een te dominante rol in dergelijke trajecten, waardoor er niet optimaal zorg kan worden verleend.

Wij begrijpen de overwegingen van deze betrokkenen. Echter, in het perspectief van het feit dat deze zedenzaak hoe dan ook openbaar zou worden en het risico dat dan zou

bestaan ten aanzien van geruchtvorming onder slachtoffers, ouders en pers was het verstandig om de zaak ineens en in zijn volle omvang naar buiten te brengen. Wanneer de autoriteiten informatie gefaseerd hadden aangeboden had het lang geduurd voordat de zaak in zijn totaliteit bekend zou zijn. Dat had waarschijnlijk geleid tot een situatie waarin de zaak langdurig (gedurende vele maanden) en veelvuldig het nieuws zou blijven halen. Daarnaast bestaat dan de kans dat journalisten de noodzaak percipiëren om zelf op onderzoek uit te gaan om duidelijk te krijgen wat er echt aan de hand is. Bovendien is het denkbaar dat ook in deze situatie grote groepen mensen zich (terecht of onterecht) zorgen zouden maken over of de zaak hen ook zou raken.

3.5 Informatievoorziening ouders/verzorgers en mediamanagement

Het proces Voorlichting of Informatievoorziening speelde een centrale rol in de crisisaanpak. De activiteiten die op dit gebied zijn ondernomen waren ondersteunend aan de doelstellingen 'voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust' en 'grootschalige hulpverlening'. Daarnaast was het adequaat uitvoeren van het proces Voorlichting een doelstelling op zich, omdat dit fundamenteel was voor het kanaliseren van onrustgevoelens bij ouders/verzorgers en het informeren van ouders/verzorgers over de beschikbare zorg. Zowel in het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust als in het ontsluiten van het hulpverleningsaanbod speelde informatievoorziening een centrale rol. In de informatievoorziening richting ouders/verzorgers hanteerden de autoriteiten een aantal uitgangspunten, waaronder:

- de ouders krijgen informatie voordat de zaak (via de pers) openbaar wordt;
- er wordt maximale openheid betracht, zonder de strafzaak te schaden;
- het informeren van de ouders over (de duur en complexiteit van) het strafrechtelijk onderzoek;
- waar mogelijk moet er gehoor worden gegeven aan de behoeften van ouders.

Het overkoepelende uitgangspunt van de autoriteiten was dat de belangen en de emoties van ouders en de omgeving een prominente rol zouden krijgen in de externe berichtgeving over de zaak, zonder schade te berokkenen aan de strafzaak. Dat was van invloed op het andere aandachtsgebied binnen het proces Voorlichting, namelijk de organisatie van de persinformatie en daarmee het mediamanagement. Het was belangrijk om prudent over de zaak naar buiten te treden in de media. De autoriteiten hebben getracht er voor te zorgen dat over de zaak op een ingetogen wijze werd bericht en niet in de *hyperige* sfeer, zodat de gebeurtenissen niet (alsnog) als gevolg van berichtgeving in de media tot maatschappelijke onrust zouden leiden.

In deze paragraaf analyseren we allereerst het verloop, de organisatie en de uitvoering van het proces 'communicatie/informatievoorziening' aan (ouders/verzorgers van de) mogelijke slachtoffers. Vervolgens gaan we in op het mediamanagement. We sluiten af met een analyse van het functioneren van de verschillende partijen binnen het proces 'communicatie/informatievoorziening'.

Informatievoorziening aan (ouders/verzorgers van de) mogelijke slachtoffers

De driehoek besluit op vrijdagavond 12 juni dat het snel informeren van de ouders prioriteit heeft. Twee overwegingen liggen hieraan ten grondslag. Ten eerste zijn de zwemlessen al een aantal dagen niet doorgestaan, wat leidt tot vragen bij betrokkenen. Ten tweede is de driehoek van mening dat ouders niet via de pers geïnformeerd moeten worden, maar dat de ouders de informatie uit de eerste hand moeten komen. De driehoek wil op maandag 15 juni een informatiebijeenkomst organiseren gericht op de ouders van de 450 kinderen, wiens naam voorkomt op de lijst met actuele leden (de zogenaamde 'actuele lijst'). Doelstelling van de bijeenkomst is het kanaliseren van mogelijk ontstane de onrust door het verstrekken van informatie en het verlenen van

zorg. Er wordt gekozen voor een centrale informatiebijeenkomst in 's-Hertogenbosch. Op zondagavond zullen de ouders per brief geïnformeerd worden. Later die week zullen dan nog twee informatiebijeenkomsten worden georganiseerd voor de ouders van kinderen op de zogenaamde 'oude lijst', waarop 1170 namen voorkomen. Ter voorbereiding op de informatiebijeenkomst stelt de driehoek een aantal punten vast:

- de focus van de bijeenkomst moet zijn gericht op de zorgkant en minder op het justitiële traject;
- de GHOR zal worden uitgenodigd om op korte termijn een plan van aanpak te ontwikkelen gericht op het inspelen op (zorg-)vragen van ouders en het vormgeven van het nazorgtraject;
- de voorlichting zal gezamenlijk worden voorbereid door de gemeente 's-Hertogenbosch, de politie, Openbaar Ministerie en GHOR;
- de concept uitnodigingsbrief zal aan de driehoek worden voorgelegd.

In de uitgebreide driehoek van zaterdag 13 juni wordt de organisatie van de informatieavonden besproken. De hoofdofficier van Justitie vraagt advies aan de GHOR of de gekozen opzet van de informatieavond daadwerkelijk de beste opzet betreft. De GHOR geeft aan dat binnen de gekozen aanpak de ouders ineens worden geconfronteerd met een schokkend bericht. Dit leidt volgens de dienstdoende RGF tot onzekerheid over of hun kind wel of niet betrokken is, wat kan leiden tot onverwachte reacties. De driehoek stelt vast dat het belangrijk is om te investeren in persoonlijk contact met de ouders. De driehoek besluit de informatiebijeenkomst 24 uur op te schuiven (naar dinsdag 16 juni) en in plaats van de uitnodigingen te richten op de ouders van kinderen op de actuele lijst te kiezen voor het uitnodigen van de ouders van alle meisjes die op de actuele en oude lijst voorkomen. De GHOR en het kernteam PSHI werken een opzet voor de informatieverstrekking uit, die op maandagochtend 10.00 uur gereed zal zijn. Alle ouders van de kinderen op de actuele en de oude lijst moeten worden geïnformeerd. In een overleg (voorloper van het Regionaal Operationeel Team) na afloop van de driehoek wordt besloten dat de gemeente brieven op gaat stellen voor de ouders van kinderen van de actuele en de oude lijst. Ook wordt in dat overleg besloten dat er informatiebijeenkomsten worden voorbereid op twee avonden: ouders van meisjes op de actuele lijst worden uitgenodigd voor dinsdag, overige ouders op woensdag (de zogenaamde 'bezembijeenkomst').

Op zondag 14 juni is het Regionaal Beleidsteam (als opvolger van de uitgebreide driehoek) bijeen. De uitnodigingsbrief voor de bijeenkomsten op dinsdag en woensdag met daarin het onderscheid tussen jongens en meisjes en actuele lijst en oude lijst is gereed. Het Regionaal Beleidsteam besluit dat het bij nader inzien beter is om uit te gaan van de actuele lijst en in de uitnodigingen geen onderscheid te maken tussen jongetjes en meisjes. De reden hiervoor is dat de oude lijst mogelijk (ernstig) achterhaald is en dat ouders van jongens ook geïnformeerd zullen worden. Daarnaast wordt besloten geen tweede ('bezem-') bijeenkomst te organiseren. Deze ouders zijn dan inmiddels via de pers geïnformeerd. Op maandag zullen de ouders van de 450 kinderen op de actuele lijst tussen 09.00 uur en 18.00 uur een schriftelijk bericht ontvangen met een uitnodiging voor de geplande informatiebijeenkomst op 16 juni. Besloten is om informatiebijeenkomst te organiseren op drie locaties: 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden. De informatie zal worden verstrekt door de burgemeester, Officier van Justitie, een (team)chef van de politie en door de hulpverlening. Op dinsdag 16 juni zal er een centrale briefing van de deelnemers aan de informatiebijeenkomsten zijn. De tekst van de informatiebrief aan de ouders wordt ter vergadering vastgesteld. Op dinsdag zal na afloop van de informatiebijeenkomst een persconferentie worden gegeven door de coördinerend burgemeester, hoofdofficier van Justitie, waarnemend Korpschef en RGF. Op maandag 15 juni zal na 18.00 uur een persbericht worden verspreid. Georganiseerd is dat een callcenter is geopend vanaf maandagochtend 10.00 uur.

De ouders van kinderen op de actuele ledenlijst ontvangen op 15 juni een brief van GGD Hart voor Brabant. Alle ouders/verzorgers van de kinderen die les hebben bij deze zwemschool worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij een bijeenkomst. Er zijn bijeenkomsten in drie gemeenten. De bijeenkomsten zijn op dinsdag 16 juni. Tenslotte staat vermeld dat de inhoud van deze brief op maandag 15 juni aan het einde van de dag beschikbaar wordt gesteld aan de pers. Het Kernteam PSHOR heeft opvangteams samengesteld voor de informatiebijeenkomst van dinsdag. Deze zullen dinsdagmiddag om 17.00 uur worden gebriefd bij de GGD in 's-Hertogenbosch.

De informatiebijeenkomsten op dinsdag verlopen in technisch-organisatorische zin goed, volgens de betrokken functionarissen. In korte tijd zijn drie bijeenkomsten inhoudelijk voorbereid. De informatiebijeenkomsten in 's-Hertogenbosch en Vught zijn zeer druk bezocht. In Heusden lag de opkomst iets lager, wat gezien het lagere aantal mogelijke slachtoffers in die gemeente ook de verwachting was. De bijeenkomsten zijn inhoudelijk nagenoeg gelijk verlopen, doordat de verschillende partijen gebruik maakten van dezelfde vooraf opgestelde teksten. In de uitvoering van de bijeenkomsten zaten volgens respondenten wel enkele verschillen. Dit is met name veroorzaakt doordat bijvoorbeeld de ene Officier van Justitie of burgemeester in zijn stijl van communiceren meer op de formele juridische lijn zit, terwijl een ander meer inlevingsvermogen toont. Volgens het Openbaar Ministerie is dit mogelijk veroorzaakt door het feit dat de betrokken officieren te zeer gericht waren op de inhoudelijkheid van het strafrechtelijk onderzoek en zich te weinig bewust waren van de ruimte die de gekozen insteek in de slachtofferbenadering bood. Het tonen van inlevingsvermogen werd volgens de aanwezigen meer gewaardeerd. De informatiebijeenkomsten maken de nodige emoties los bij de aanwezigen. De betrokken partijen proberen zo goed mogelijk de vragen te beantwoorden, maar de belangrijkste vraag van veel ouders, 'is mijn kind slachtoffer?', is alleen niet te beantwoorden. Daarnaast hebben de betrokken partijen de ouders/verzorgers geïnformeerd over het waarschijnlijke verloop van het strafrechtelijke traject, door aan te geven dat het nog maanden zal duren voordat het onderzoek is afgerond. De betrokken partijen geven aan het moeilijk te hebben gevonden om te zeggen dat het identificeren nog zo lang zou duren, maar door deze boodschap direct te brengen was de verwachting dat de boodschap beter geaccepteerd zou worden. De aanwezige autoriteiten die deelnamen aan de informatiebijeenkomsten melden de indruk te hebben dat de avonden goed zijn verlopen. De reacties van de aanwezigen lopen uiteen van 'kwaad' tot 'verdrietig'. De bijeenkomsten werden afgesloten door een rustig applaus van de aanwezige ouders.

Na de informatiebijeenkomsten op dinsdag ontstaat beroering onder de groep ouders/verzorgers van kinderen die in het verleden zwemles hebben gehad. Deze groep was niet uitgenodigd op de informatiebijeenkomsten van dinsdag en werd ook niet toegelaten tot deze bijeenkomsten. Leden van deze groep geven aan ook behoefte te hebben aan een informatiebijeenkomst. Er wordt besloten om op donderdagavond (alsnog) een extra informatiebijeenkomst te beleggen. Deze informatiebijeenkomst start rumoeriger dan de eerdere bijeenkomsten. Diverse ouders zijn kwaad dat ze via de pers zijn geïnformeerd en dat ze niet welkom waren op de bijeenkomsten van dinsdag. Tijdens de informatiebijeenkomst wordt uitgelegd waarom er is gekozen voor het gevolgde uitnodigingsbeleid. Deze overweging is vooral praktisch van aard. Ten eerste was niet exact bekend wie er in het verleden zwemles heeft gehad en op welk adres deze personen nu wonen. Daarnaast had het niet de voorkeur van de autoriteiten om een massale bijeenkomst te organiseren voor de totale doelgroep. Dan had het risico bestaan dat de bijeenkomsten minder ordelijk waren verlopen. Het was, door het ontbreken van een betrouwbaar oud-ledenbestand, in de praktijk onmogelijk om alle ouders/verzorgers van mogelijke slachtoffers te informeren en uit te nodigen voor de informatiebijeenkomsten op dinsdagavond. Wel hadden de betrokken partijen in het persstatement en persbericht van maandagavond ouders van oud-leden kunnen uitnodigen voor een informatiebijeenkomst. Gezien de te verwachten maximale opkomst was het praktisch de beste oplossing om deze groep niet te betrekken bij de

informatiebijeenkomsten van dinsdagavond, maar had wel de eerder geopperde 'bezembijeenkomst' alvast georganiseerd kunnen worden voor de woensdagavond.

In het vervolg van het communicatie- en informatietraject heeft het Regionaal Beleidsteam de keuze gemaakt om ouders altijd eerst te informeren voordat zaken in de pers zouden komen. Ouders hebben zich kunnen registreren indien zij geïnformeerd wilden worden. In de praktijk is het telkens gelukt om eerst ouders te informeren, bijvoorbeeld ten aanzien van de pro forma zitting, voordat informatie in de pers kwam.

De betrokken partijen hebben getracht zoveel mogelijk informatie te verstrekken, zonder daarbij meer onrust te veroorzaken dan nodig was. Aan de andere kant moest ook een balans worden gevonden tussen het verschaffen van juridisch juiste informatie, het communiceren over zorgaspecten en het streven om mensen niet onnodig verder te verontrusten. Hierdoor ontstonden diverse inhoudelijk discussiepunten. Het betreft hier bijvoorbeeld de discussie rond de term 'verkrachting'. De verschillende betrokken partijen wilden graag vertellen dat er geen 'verkrachting' was geconstateerd, omdat dit de ouders mogelijk gerust zou stellen. Het Openbaar Ministerie wilde dit woord wel gebruiken in de voorlichting, omdat juridisch gezien alle vormen van penetratie onder de term verkrachting worden geschaard. Op dat moment waren nog niet alle beelden bekeken, waardoor het nog niet duidelijk of er sprake zou zijn van penetratie. Tijdens de informatiebijeenkomst en persbijeenkomst is uiteindelijk de volgende tekst gecommuniceerd: "Tot op heden is niet vastgesteld dat er sprake is van penetratie. We kunnen echter in dit stadium van het onderzoek voor de verdere loop ervan niets uitsluiten." Het Openbaar Ministerie geeft achteraf aan dat ze de juridische vertaling van de term verkrachting wellicht eerder en duidelijker had kunnen communiceren, wat de discussie had versoepeld. Nagenoeg dezelfde discussie speelde ook rond de mededeling dat er alleen meisjes slachtoffer zouden zijn. Tot het moment van communiceren waren er nog geen jongens aangetroffen op het beeldmateriaal. Het was echter niet uitgesloten dat er helemaal geen jongens slachtoffer zouden zijn. Uiteindelijk is daarom besloten om te melden dat er 'tot nu toe' alleen meisjes op het beeldmateriaal voorkwamen. Een ander discussiepunt was het advies over de wijze waarop ouders met hun kind moesten communiceren. Hulpverleners drongen er op aan om op een open manier met kinderen te praten over de gebeurtenissen. Vanuit het Openbaar Ministerie bestond de vrees dat ouders hun kinderen (die potentieel slachtoffer en/of getuige waren) zouden beïnvloeden, waardoor hun verklaring minder betrouwbaar zou zijn. Uiteindelijk is er voor gekozen om ouders te adviseren dat, wanneer kinderen niet uit zichzelf over de zaak begonnen, het onderwerp niet expliciet aan de orde te stellen. Daarin speelt mee dat vanuit de hulpverlening wordt gesteld dat, wanneer ouders het initiatief nemen om over de zaak te praten, kinderen mogelijk sociaal-wenselijke antwoorden geven of dat zaken die door kinderen niet als problematisch of vervelend zijn ervaren alsnog zo worden beleefd, met de emotionele consequenties van dien. Verder zijn ouders geadviseerd over de manier waarop ze met hun kind over de zaak kunnen praten, indien dat noodzakelijk is. Uiteindelijk is telkens een door alle partijen gedragen oplossing gevonden voor de inhoudelijke discussiepunten op het gebied van communicatie.

Mediamanagement

Zoals in paragraaf 3.3 is gesteld is er rond het thema 'seksueel misbruik van kinderen' sprake van een langdurige structurele publiciteitsgolf. Het lag in de rede dat de vermeende feiten die ten grondslag liggen aan de arrestatie van Benno L. tot een golf van publiciteit zouden leiden. De autoriteiten in 's-Hertogenbosch hebben getracht om regie te voeren op deze publiciteitsgolf.

Publiciteitsgolven kennen bepaalde patronen die telkens terugkeren. Bij de meeste publiciteitsgolven zijn vier fasen te onderscheiden¹²:

- de *identificatiefase*, waarin het verschijnsel wordt ontdekt;
- de *verbredingsfase*, waarin steeds meer incidenten onder dezelfde noemer worden gebracht;
- de *reactiefase*, waarin reacties zorgen voor een escalatie of deëscalatie van publiciteit;
- de *uitdovings- of vernieuwingsfase*.

De autoriteiten hebben er bewust voor gekozen om de zaak ineens in zijn volle omvang naar buiten te brengen. De autoriteiten hebben hierdoor de publiciteit en daarmee de reactie van de media in belangrijke mate kunnen sturen. Door deze keuze hebben de autoriteiten er voor gezorgd dat ze regie hadden over de eerste drie fasen van de publiciteitsgolf. Wanneer de zaak gefaseerd naar buiten was gebracht, bijvoorbeeld door per geïdentificeerd slachtoffer of per aangifte de publiciteit te zoeken, had de media naar verwachting een grotere rol gespeeld in het identificeren en verbreden van de zaak. Vervolgens zouden de autoriteiten dan reactief moeten handelen, door telkens te reageren op 'nieuwe' feiten. In dat geval waren er meerdere publiciteitsgolven geweest. Die publiciteitsgolven hadden waarschijnlijk gezorgd voor een groot aantal momenten waarop er opwinding was ontstaan over het onderwerp in de media. Bovendien had dat gezorgd voor een groter gevoel van onrust bij betrokkenen en de media, omdat er in dat geval sprake zou zijn van een ogenschijnlijk kleine zedenzaak die beetje bij beetje uitgroeit tot een omvangrijke zaak. De zaak was dan waarschijnlijk gedurende een lange tijd, vrijwel constant prominent in het nieuws geweest. In dat geval was er sprake geweest van een publiciteitsgolf die maanden aan zou houden, in ieder geval zolang het identificatieproces zou duren. Bovendien bestaat dan het gevaar dat het vertrouwen in de overheid, politie en justitie een deuk oploopt, omdat deze partijen ofwel de schijn wekken de zaak niet adequaat aan te pakken of zaken verborgen houden.

Door de zaak ineens naar buiten te brengen hebben de autoriteiten zelf één grote publiciteitsgolf georganiseerd. De autoriteiten waren hierdoor in staat om zelf de identificatiefase en verbredingsfase te sturen. Waar normaal gesproken de media nieuwsfeiten verzamelen (identificeren), samenbrengen (verbreden) en duiden waren de autoriteiten nu in staat om zelf de zaak te definiëren. Hierdoor is voorkomen dat de media met het verhaal 'aan de haal gingen'. Dat was voor de autoriteiten belangrijk, omdat zij probeerden om via, onder meer, de media ouders van slachtoffers te informeren en de te verwachten maatschappelijke onrust te beperken.

Bij de creatie van een publiciteitsgolf is het belangrijk hoe een incident wordt genoemd (het *label* of *framing*), omdat dit in belangrijke mate de berichtgeving en de reactie bij het publiek beïnvloedt. De autoriteiten hebben zelf in de eerste publieke uitingen gesproken over 'seksueel misbruik' en 'ontuchtige handelingen'. Deze termen zijn overgenomen door de media. Hoewel deze termen op zichzelf ernstig zijn, is voorkomen dat de zaak door de media van een ander, mogelijk schokkender *label* is voorzien. De publiciteitsgolf over de zaak had kunnen leiden tot een *mediahype*, waarbij de zaak in en door de media groter en groter zou zijn gemaakt. Er had een nieuwslawine kunnen ontstaan die leidt tot ongenueanceerde beelden over de zaak, onnodige verontrusting onder de bevolking en onbezonnen reacties. De publiciteitsgolf die uiteindelijk ontstond was groot en duurde vele dagen. Daarnaast is de zaak in de maanden na de arrestatie telkens prominent in het nieuws als er ontwikkelingen zijn in de strafzaak. Hoewel de media een zekere gretigheid aan de dag hebben gelegd in het publiceren over de zaak, is er van een mediahype nauwelijks sprake. In de meeste gevallen berichten de media over de feiten en wordt de verontrusting onder de bevolking niet extra gevoed door de berichtgeving. Dat komt ook doordat de autoriteiten als uitgangspunt hanteren dat de betrokkenen

¹² P. Vasterman & O. Aerden, *De context van het nieuws*, Groningen: Wolters-Noordhoff, 1994, p. 172

rechtstreeks over ontwikkelingen in de zaak worden geïnformeerd, voordat zaken in de media komen.

De autoriteiten zijn grotendeels in staat gebleken om regie te voeren over wat er op welk moment naar buiten is gebracht over de strafzaak. De autoriteiten werden niet 'verrast' door thema's die in de media speelden, maar brachten zelf deze thema's naar buiten. Hierdoor waren de autoriteiten goed voorbereid op uitgebreide pers aandacht. Door de media in een vroeg stadium en kwalitatief goed te voorzien van informatie is voorkomen dat de media zelf uitgebreid op onderzoek uit zijn gegaan en de autoriteiten inhoudelijk op achterstand zijn gezet. Door deze communicatiestrategie is er beperkt 'gerechercheerd' door journalisten. Weliswaar is er gezocht naar andere strafbare feiten met betrekking tot de verdachte en heeft een aantal eerdere (vermeende) feiten het nieuws gehaald. Toch bleef de rol van de journalistiek in deze casus voornamelijk beperkt tot verslaglegging van de gebeurtenissen en duiding van de gebeurtenissen. Het gevoerde mediabeleid heeft bijgedragen aan het beperken van de ontstane maatschappelijke onrust naar aanleiding van de zedenzaak.

Verloop van het proces Voorlichting

Het proces Voorlichting is in het perspectief van de gestelde uitgangspunten inhoudelijk goed verlopen. De ouders hebben, voor zover de autoriteiten dat in de hand hadden, telkens eerst informatie gekregen voordat zaken in de pers kwamen. Daarbij is steeds maximale openheid betracht. In hoeverre deze openheid de strafzaak niet heeft geschaad is op het moment van schrijven van het rapport niet te zeggen, aangezien de strafzaak nog loopt. Ouders hebben regelmatig informatie ontvangen over de voortgang van het strafrechtelijk onderzoek. Ook zijn zij geïnformeerd over de duur en complexiteit van het strafrechtelijk onderzoek. Op verschillende momenten is ingespeeld aan behoeften van ouders, bijvoorbeeld bij het organiseren van een tweede informatiebijeenkomst. Ook zijn ouders via het proces Voorlichting verschillende malen geïnformeerd over het beschikbare hulpaanbod.

Het verloop van het proces Voorlichting had in organisatorische zin beter kunnen verlopen. In de uitvoering van het proces ontstonden diverse knelpunten. Deze knelpunten hebben de kwaliteit van de voorlichting niet negatief beïnvloed, maar zorgden wel voor de nodige spanning op het verloop van het proces. Zowel de communicatieafdeling van de gemeente 's-Hertogenbosch, het kernteam PSHOR, het Regionaal Operationeel Team als voorlichters van de verschillende overige betrokken partijen hebben voorlichtingsactiviteiten voorbereid en/of uitgevoerd. Daarnaast had het Openbaar Ministerie een controleerde en beoordelende rol ten aanzien van de informatie die openbaar werd gemaakt. Het ontbrak aan een duidelijke regievoering op de activiteiten van de verschillende actoren binnen het proces Voorlichting. Hierdoor hadden partijen over en weer verschillende verwachtingen van elkaars rol in het proces. Het was beter geweest als aan het begin van het proces de regie op het proces expliciet bij één partij was belegd. Aangezien de gemeente 's-Hertogenbosch in een vroeg stadium een grote rol heeft genomen in het totale proces van crisisbeheersing naar aanleiding van de arrestatie van Benno L. had het voor de hand gelegen om de gemeente 's-Hertogenbosch ook de regie te geven op het proces Voorlichting. De gemeente 's-Hertogenbosch had dan specifieke werkafspraken kunnen maken met de verschillende bij het proces Voorlichting betrokken partijen.

4 Het functioneren van de crisisorganisatie

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op het functioneren van de crisisorganisatie. We behandelen achtereenvolgens:

- De GRIP-regeling als instrument;
- Procedureel verloop op- en afschaling;
- Informatievoorziening binnen de crisisorganisatie;
- Organisatie en verloop van de nafase.

4.2 De GRIP-regeling als instrument

In deze paragraaf behandelen we de werking van de GRIP-regeling als instrument voor de organisatie. De volgende thema's komen achtereenvolgens aan de orde:

- werking van de crisisorganisatie in GRIP 4, aansturing en coördinatie;
- de geschiktheid van de GRIP-regeling;
- (bestuurlijke) verantwoordelijkheidsverdeling;
- operationeel leiderschap.

Werking van de crisisorganisatie in GRIP 4: aansturing en coördinatie

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft een centrale rol gehad in de aansturing en coördinatie van de totale crisisbeheersingsoperatie. De aanleiding voor de centrale rol van de gemeente 's-Hertogenbosch ligt in het feit dat de crisis in eerste instantie een 'Bossche' crisis lijkt te zijn. De verdachte in de zedenzaak is in 's-Hertogenbosch woonachtig en de vermeende strafbare feiten hebben zich waarschijnlijk voor het grootste deel in 's-Hertogenbosch afgespeeld. Daarbij speelt dat met name in 's-Hertogenbosch wordt ingeschat dat de zaak tot maatschappelijke onrust kan leiden. Dat leidt er toe dat de gemeente 's-Hertogenbosch op vrijdag diverse activiteiten onderneemt. Op advies van de politie neemt de gemeente het initiatief om de driehoek bijeen te roepen. Wanneer op zaterdag 'informeel' in GRIP 4 wordt gewerkt neemt de burgemeester de rol van coördinerend burgemeester (conform de GRIP-regeling) op zich. Daarnaast had ook op het operationele niveau een grote rol. De gemeentelijke organisatie van 's-Hertogenbosch is door omliggende gemeenten expliciet gevraagd om activiteiten uit te voeren. Vertegenwoordigers van de gemeente 's-Hertogenbosch geven aan dat het niet de intentie was om als beeld neer te zetten dat daar de grootste slagkracht zat, maar in de praktijk was dit volgens hen onvermijdelijk. De gemeente 's-Hertogenbosch had daarmee een dominante rol in de aansturing en coördinatie van zowel de strategische aspecten als de operationele aspecten van de crisisbeheersingsoperatie. Het feit dat een gemeente een dermate dominante rol in nam kwam mede door het feit dat het gemeentelijke 'rampbestrijdingsproces' Voorlichting of Informatievoorziening als centraal crisisproces werd gezien.

De geschiktheid van de GRIP-regeling

Respondenten geven aan dat de opschaling naar GRIP 4 een goede keus is geweest. Tegelijk geeft een aantal respondenten aan dat de GRIP-regeling eigenlijk niet bedoeld is voor dit type crisis, omdat het hier immers niet om een 'klassieke' ramp gaat. Hoewel in de perceptie van sommige respondenten de GRIP-regeling niet is toegesneden op dit type crisis heeft de crisisorganisatie binnen de GRIP-regeling in de praktijk redelijk goed gefunctioneerd. Door op te schalen conform de GRIP-regeling was het voor veel betrokkenen onmiddellijk duidelijk hoe de organisatie eruit zag en welke werkwijze

gehanteerd zou worden. Een alternatief voor het werken in de GRIP-regeling was niet voor handen, of deze zou ter plekke bedacht moeten worden. Dat had tot (praktische) problemen kunnen leiden. Er is verstandig aan gedaan om een bestaande en bekende structuur te benutten voor de aanpak van deze crisis.

Voor zover er knelpunten zijn ervaren in de gehanteerde werkwijze, worden deze niet veroorzaakt door het type crisis maar door een aantal (bekende) imperfecties binnen de GRIP-regeling. Het betreft hier met name de positie en taak van het Regionaal Operationeel Team. Door verschillende functionarissen – met name van de gemeente 's-Hertogenbosch – is tijdens de crisis, voorafgaand aan opschaling naar GRIP 4, getwijfeld aan de noodzaak om een Regionaal Operationeel Team in te richten. Terugkijkend op de crisis geeft een aantal respondenten aan dat het Regionaal Operationeel Team in het algemeen een beperkte toegevoegde waarde had en specifiek in het voorlichtingstraject het proces op momenten heeft vertraagd of bemoeilijkt. De moeilijke positie van het Regionaal Operationeel Team is in deze casus veroorzaakt door het proces van opschaling. Door eerst op zaterdag informeel op te schalen werd het Regionaal Operationeel Team niet actief, hoewel er wel een overleg was geformeerd met ongeveer dezelfde status. Echter, wanneer op zondag formeel opgeschaald wordt naar GRIP 4 wordt het 'echte' Regionaal Operationeel Team actief. Dit team heeft vervolgens moeite om haar plek te vinden binnen de crisisorganisatie. Anderzijds hebben de gemeentelijke functionarissen die buiten het Regionaal Beleidsteam actief waren het Regionaal Operationeel Team vanaf zondag niet op een goede wijze betrokken in het proces. Dit werd veroorzaakt door het feit dat zij (met name de communicatieafdeling) vanaf vrijdag al veel zaken zelf in gang hadden gezet. De noodzaak om zaken met het Regionaal Operationeel Team af te stemmen of zaken via het Regionaal Operationeel Team werd daarom niet door iedereen gepercipieerd. Door functionarissen die betrokken waren bij het gemeentelijk proces Voorlichting is het Regionaal Operationeel Team ervaren als een instantie die de uitvoering van het proces compliceerde in plaats van vereenvoudigde.

Hoewel de GRIP-regeling een geschikt instrument is voor het organiseren van de crisisbeheersingsstructuur in deze casus, is de GRIP-regeling in de praktijk te star geïnterpreteerd. Daarbij ontbrak het aan een tijdige en duidelijke keuze over de inzet en taakstelling van het Regionaal Operationeel Team. In de effectuering van de opschaling had de keuze gemaakt kunnen worden om een compacte variant van het Regionaal Operationeel Team bijeen te roepen. Dit Regionaal Operationeel Team had zich dan vooral kunnen richten op de functie van back office voor de leden van het Regionaal Beleidsteam en de verschillende processen (met name voorlichting en PSHOR), als informatieverzamelpunt en informatieschakelpunt richting de betrokken disciplines, als podium voor overleg over operationele zaken en als adviesorgaan van het Regionaal Beleidsteam. Het Regionaal Operationeel Team had dan meer het karakter gehad van een projectleidersoverleg, waarin bijvoorbeeld de 'projectleider PSHOR', de 'projectleider Voorlichting/Informatievoorziening' en de 'projectleider Opsporing' informatie met elkaar hadden gedeeld en gezamenlijke acties hadden afgestemd. Door de GRIP-regeling niet flexibel te benutten is een extra vergaderlaag gecreëerd die een beperkte toegevoegde waarde had binnen de crisisbeheersingsoperatie.

(Bestuurlijke) verantwoordelijkheidsverdeling

De burgemeester van 's-Hertogenbosch was, als coördinerend burgemeester, leidend tijdens de crisisbeheersingsoperatie. Daarnaast had de hoofdofficier van Justitie, vanuit zijn eigen bevoegdheden een grote rol. In de uitvoering van de diverse activiteiten hebben de verschillende betrokken partners, soms op het scherpst van de snede, op een productieve manier samengewerkt om de gestelde doelen te verwezenlijken. Er zijn daardoor geen formele discussies geweest over de verantwoordelijkheidsverdeling en de bevoegdheden van de verschillende betrokkenen. Wel zijn er discussies gevoerd, gericht op de inhoud van de activiteiten waarbij betrokken functionarissen het af en toe

noodzakelijk achtten hun domein af te bakenen. Inherent aan de casus en de gekozen aanpak is dat dergelijke discussies ontstaan. Hoewel de formele verantwoordelijkheden van de betrokken partijen bij crisis en strafzaken over het algemeen duidelijk zijn, zorgde de gekozen aanpak voor discussies over verschillende onderwerpen, met name op het gebied van de vorm en inhoud van de publieksvoorlichting. De betrokken partijen zijn er in geslaagd om in deze discussies een maximale overeenstemming te vinden in de standpunten van de betrokken partijen.

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft een centrale rol gehad in de aansturing en coördinatie van de totale crisisbeheersingsoperatie. Ook op operationeel niveau heeft 's-Hertogenbosch een grote rol gehad. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft bewust de regie genomen in de aanpak en beheersing van deze crisis. Reden hiervoor was ondermeer de gevoelde (maatschappelijke) verantwoordelijkheid van de gemeente om haar burgers te informeren en waar mogelijk te ondersteunen. Daarbij speelde het feit dat de burgemeester van 's-Hertogenbosch bij 'klassieke' gemeentegrensoverschrijdende rampen als coördinerend burgemeester optreedt. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft hiermee feitelijk de crisis geadopteerd.

Bij de zwemschoolcrisis was een groot aantal gemeenten betrokken. Het betreft hier niet alleen de gemeenten die in de uitgebreide driehoek vertegenwoordigd waren, maar ook andere gemeenten binnen de Veiligheidsregio Brabant-Noord en Gelderland-Zuid. Ook in deze gemeenten wonen mogelijke slachtoffers. Met deze gemeenten is een aantal keer per brief gecommuniceerd door het Regionaal Beleidsteam over de activiteiten ten aanzien van de zwemschoolcrisis. In hoeverre deze communicatie goed is verlopen is niet duidelijk. Een indicatie is echter wel dat vanaf 15 juni, als de zaak in de openbaarheid is, diverse Ambtenaren Openbare Veiligheid (AOV-ers) van omliggende gemeenten het Regionaal Operationeel Team bellen. De AOV-ers geven aan niet op de hoogte te zijn van de gebeurtenissen en vragen zich af welke implicaties de zaak heeft op hun gemeenten. Het Regionaal Operationeel Team is beperkt in staat om alle vragen te beantwoorden. In onze ogen had deze situatie voorkomen kunnen worden door, conform de GRIP-regeling, een Overleg van Burgemeesters bijeen te roepen. Dit overleg had op zondagavond, als duidelijk is welke strategie de komende dagen gevolgd wordt, plaats kunnen vinden. De coördinerend burgemeester had zijn collega-burgemeesters op dat moment kunnen informeren over de zaak, de implicaties op de verschillende gemeenten en de gekozen aanpak. In het verdere crisisbeheersingsproces was het niet noodzakelijk om een Overleg van Burgemeesters bijeen te roepen.

Operationeel leiderschap

Op zaterdagavond is door de uitgebreide driehoek besloten om te werken 'alsof' de GRIP-regeling van kracht was. Tegelijk is besloten dat er behoefte was aan een Operationeel Leider. Vervolgens is een afweging gemaakt welke organisatie de Operationeel Leider zou leveren. De keuze voor de organisatie waar het Operationeel Leiderschap zou worden belegd lag in de afweging welk inhoudelijke thema leidend zou worden. Wanneer 'maatschappelijke onrust' het dominante thema zou zijn, zou de politie de Operationeel Leider hebben geleverd. In de uitgebreide driehoek is de keuze gemaakt om 'psychosociale hulpverlening' aan te merken als het dominante thema. In de vergadering van de uitgebreide driehoek van zaterdagavond is een functionaris van de GHOR, de dienstdoend RGF, gevraagd het Operationeel Leiderschap te vervullen. Aangezien deze dienstdoend RGF op dat moment ook het Operationeel Leiderschap voor de Q-koorts vervult vraagt hij bedenktijd om te kunnen overleggen of de GHOR een Operationeel Leider kan leveren. Deze reactie is door andere partijen opgevat als 'afwachtend'. De vergadering constateert dat er toch een Operationeel Leider moet worden aangewezen. Aangezien de politie op dat moment nog volop bezig is met het opsporingsproces wordt besloten de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch

Operationeel Leider te maken. Dit is een rol die de gemeentesecretaris normaal gesproken niet vervuld binnen de GRIP-regeling.

Op zaterdagavond zoekt de dienstdoend RGF van de regio Brabant-Noord contact met de RGF van de veiligheidsregio Midden-West Brabant, omdat de RGF van de veiligheidsregio Midden-West Brabant meer ervaring heeft met dit type crisis en deel uitmaakt van de directie van de GGD Hart voor Brabant. Gezamenlijk komen ze tot de conclusie dat de RGF van de Veiligheidsregio Midden-West Brabant de rol van Operationeel Leider op zich kan nemen. Om dit formeel mogelijk te maken vraagt de RGF om een tijdelijke benoeming als RGF voor de veiligheidsregio Brabant-Noord bij de burgemeester van 's-Hertogenbosch. Op zondagavond wordt in het Regionaal Beleidsteam formeel besloten om het Operationeel Leiderschap bij de GHOR te beleggen.

In de uitvoering van het Operationeel Leiderschap ontstaat onduidelijkheid bij verschillende functionarissen. Normaal gesproken vervult de voorzitter van het Regionaal Operationeel Team de rol van Operationeel Leider. Nu is er gekozen om de vertegenwoordiger namens de GHOR in het Regionaal Beleidsteam Operationeel Leider te maken. Dit is voor veel functionarissen tijdens de opschalingsperiode niet duidelijk geweest. Bij een deel van de respondenten leeft het beeld dat de GHOR-vertegenwoordiger (tevens RGF) in het Regionaal Beleidsteam de Operationeel Leider is. Anderen denken dat de GHOR-vertegenwoordiger in het Regionaal Operationeel Team de Operationeel Leider is.

De invulling van het Operationeel Leiderschap is moeizaam verlopen. Functionarissen in het Regionaal Beleidsteam hadden de verwachting dat de Operationeel Leider aldaar over alle informatie beschikte. Echter, de Operationeel Leider ontving vooral informatie van de voorzitter van het Regionaal Operationeel Team. Informatie van Justitie, politie en communicatie is niet altijd bij de Operationeel Leider aangeleverd. Anderzijds was de voorzitter van het Regionaal Operationeel Team niet altijd op de hoogte van hetgeen in het Regionaal Beleidsteam besproken werd of zaken die monodisciplinair bij andere partijen speelden. Hierdoor hebben ROT-leden het gevoel dat de informatie-uitwisseling met het Regionaal Beleidsteam niet goed is verlopen.

De keuze voor een Operationeel Leider vanuit de GHOR lijkt, op basis van de afweging dat het hier vooral een zorgcasus betreft, logisch. In de praktijk zorgde dit echter voor een aantal knelpunten. Zo was de uitvoeringsdruk op de voorzitter van het Regionaal Operationeel Team groot. Niet alleen werd hij door sommige mensen als Operationeel Leider gezien, hij had ook de taak om de ROT-vergaderingen voor te zitten en voor te bereiden. Daarnaast was hij Hoofd Sectie GHOR in het Regionaal Operationeel Team. Deze dubbelrol zorgde voor een grote werkdruk. Daarnaast speelt mee dat in andere crises de brandweer het Operationeel Leiderschap vervult. Functionarissen van de brandweer zijn getraind en geoefend in het vervullen van die rol en beschikken doorgaans over praktijkervaring in de rol van Operationeel Leider. Functionarissen van andere bij de crisisbeheersing betrokken organisaties worden niet getraind, geoefend en ingezet in de rol van Operationeel Leider.

4.3 Procedureel verloop opschaling en afschaling

In paragraaf 3.2 is uitgewerkt wat de achtergronden en doelstellingen achter de opschaling zijn. In deze paragraaf gaan we in op het procedureel verloop van de opschaling en afschaling.

In de loop van de week stijgt het slachtofferbeeld van deze casus en de verwachting is dat de zaak zeer omvangrijk zal zijn. Ook bestaat er druk vanuit verschillende partijen om naar buiten te treden en wordt er rekening gehouden met dreigende maatschappelijke onrust. Vanaf vrijdagmiddag wordt duidelijk dat de gemeente(-n) een

rol zal gaan spelen in deze zaak. Operationeel door de toezegging om de voorzieningen voor de informatiebijeenkomst te gaan regelen en strategisch door het voorzitterschap van het driehoeksoverleg.

Verloop opschaling

Op vrijdagavond is de driehoek actief. In dat overleg blijkt dat er behoefte is aan participatie van de GHOR in de casus. Op zaterdagavond is er een uitgebreide driehoek (met daarin vertegenwoordigers van de GHOR) actief. In dat overleg wordt besloten te werken 'alsof' het GRIP 4 is, waarbij de burgemeester van 's-Hertogenbosch coördinerend burgemeester is en de gemeentesecretaris Operationeel Leider (in afwachting van het besluit van de GHOR over het operationeel leiderschap). De werkwijze 'alsof het GRIP 4 is' wordt op zaterdag niet breed gecommuniceerd.

Op zondag wordt alsnog besloten om ook formeel op te schalen naar GRIP 4, omdat de GHOR behoefte heeft aan een Regionaal Operationeel Team en om formeel te organiseren dat er een coördinerend burgemeester is.

Op het moment dat er formeel wordt opgeschaald zijn de nodige activiteiten in gang gezet. Het kernteam PSHI is actief. Daarnaast heeft de communicatieafdeling van de gemeente 's-Hertogenbosch een groot aantal activiteiten uitgevoerd en voorbereid. De uitgebreide driehoek fungeerde tot de formele opschaling *de facto* als Regionaal Beleidsteam. Daarnaast was een overleg geformeerd dat kan worden aangeduid als Operationeel Team, onder voorzitterschap van de gemeentesecretaris van 's-Hertogenbosch. De burgemeester van 's-Hertogenbosch besluit om zondag formeel, in verband met het mogelijk ontstaan van maatschappelijke onrust en het organiseren van grootschalige hulpverlening, op te schalen naar GRIP 4. Na 19.00 uur wordt GRIP 4 afgekondigd en er volgt een zogenaamd 'stil alarm' (telefonisch informeren en alarmeren van betrokken functionarissen). Met het afgeven van een stil alarm wordt voorkomen dat de media op de hoogte is van het feit dat er een GRIP 4 is afgekondigd. Met de opschaling naar GRIP 4 wordt ook een Regionaal Operationeel Team actief.

GRIP 4 was, gezien de betrokkenheid van meerdere gemeenten, de juiste GRIP-fase. Gelet op de eigen overwegingen van de (uitgebreide) driehoek om informeel op te schalen naar GRIP 4 had de driehoek op dat moment (op zaterdag) moeten besluiten om formeel op te schalen naar GRIP 4. Door de formele opschaling op zaterdagavond te effectueren ontstaat er een probleem met betrekking tot de rol- en taakinvulling van het Regionaal Operationeel Team (zie paragraaf 4.2).

Verloop afschaling

Na acht dagen in GRIP 4 te hebben gewerkt, wordt er op maandagmorgen 22 juni afgeschaald. De laatste vier dagen in de GRIP-opschaling is er geen Regionaal Beleidsteam bijeengewest. Het Regionaal Beleidsteam besluit tot afschaling naar GRIP 0 op het moment dat geconstateerd wordt dat de verschillende kolommen zich steeds meer met elkaars proces gaan bemoeien. Het wordt daarom verstandig geacht om de kolommen uit elkaar te halen en afspraken te maken over verdere samenwerking binnen de reguliere samenwerkingsverbanden. Daarnaast is er op dat moment minder behoefte aan dagelijkse intensieve coördinatie, maar wordt elke dienst in staat geacht om het eigen proces uit te voeren en op noodzakelijke momenten coördinatie en afstemming te zoeken. De meeste activiteiten zijn op dat moment ofwel afgerond of lopen binnen de reguliere werkprocessen van de betrokken organisaties. De crisis is nog niet voorbij. Daarom wordt er een Nafasevoorstel gedaan. Het voorstel voor de structurele crisisaanpak in de reguliere situatie, wordt door het Regionaal Beleidsteam besproken.

Het stuk is ondertekend door de gemeentesecretaris van gemeente 's-Hertogenbosch namens de managers van de vier kolommen. Conform dit plan wordt in de maanden na de afschaling gewerkt.

De afschaling is voor het Regionaal Beleidsteam op het juiste moment doorgevoerd. Door nog enige tijd in de opgeschaalde situatie te zitten was het mogelijk om, bij dreigende escalatie of andere knelpunten, snel bijeen te komen. Voor het Regionaal Operationeel Team was dit niet duidelijk. In de perceptie van het een deel van de leden van het Regionaal Operationeel Team is de afschaling een stille dood gestorven. Een aantal leden van het Regionaal Operationeel Team was uit zichzelf al afgeschaald. Wanneer het Regionaal Beleidsteam aan het Regionaal Operationeel Team duidelijk gemaakt had wat de te volgen procedure zou worden, had het Regionaal Operationeel Team beter een keuze kunnen maken over haar eigen rol en eigen moment van afschaling (of verlaging van de vergaderfrequentie).

4.4 Informatievoorziening binnen de crisisorganisatie

Het verloop van de informatievoorziening binnen de crisisorganisaties is voor een groot aantal functionarissen een knelpunt gebleken. Het Regionaal Operationeel Team ziet het als haar opdracht om de informatiecoördinatie uit te voeren. Deze rol heeft het Regionaal Operationeel Team niet goed in kunnen vullen, omdat lang duurde voordat het Regionaal Operationeel Team op een goede wijze in de crisisorganisatie was ingebed. De informatiecoördinatie is op alle fronten onvoldoende gebleken in de eerste dagen van de opschaling. Bij enkele functionarissen in het Regionaal Operationeel Team bestaat het beeld dat de sectie voorlichting het informatieproces coördineert. Dat beeld is onjuist.

Gedurende de opschalingsperiode wordt vastgesteld dat er behoefte is aan een multidisciplinaire Chef Informatie (multi-CHIN). Deze functionaris moet de informatiecoördinatie gaan stroomlijnen. Een functionaris van de gemeente 's-Hertogenbosch werkt een werkwijze uit voor de multi-CHIN. De opdracht voor de multi-CHIN wordt:

- bijeenbrengen van informatie;
- zicht geven op gebeurtenissen;
- evalueren en valideren van informatie;
- samenvattende analyses opstellen;
- partijen informeren.

De uiteindelijke ambitie bij de functie multi-CHIN is om de operatie aan te sturen op basis van informatie. In de praktijk is het tijdens deze crisis gebleven bij informeren. Adviseren vanuit de multi-CHIN over uit te voeren acties is in deze casus niet gelukt. Verschillende respondenten geven aan dat dit goed gewerkt heeft (voor zover dat op dat moment nog echt een functie had) en navolging verdient.

Opvallend is dat diverse respondenten aangeven dat informatiecoördinatie een bekend knelpunt is binnen de crisisbeheersingsorganisatie. Ook bij andere incidenten blijkt de informatiecoördinatie een terugkerend knelpunt. Tijdens de zwemschoolcrisis is op een innovatieve wijze getracht dit proces goed vorm te geven. Hiermee is een eerste aanzet gegeven ter verbetering van de informatiecoördinatie. Het is nu zaak om op basis van deze eerste aanzet de informatiecoördinatie verder vorm te geven.

4.5 Organisatie en verloop van de nafase

Op het moment van afschaling is de crisis nog niet voorbij. De gemeente is zich hiervan bewust en doet het voorstel voor een structurele crisisaanpak in de reguliere situatie: *Voorstel afspraken vervolg crisisaanpak zedenzaak zwembad*. Dit stuk wordt in het Regionaal Beleidsteam besproken en ondertekend door de gemeentesecretaris van gemeente 's-Hertogenbosch namens de managers van de vier kolommen. Er wordt besloten om op deze manier verder te werken omdat veel van de zaken die op dat moment geregeld moeten worden een plaats kunnen krijgen in de reguliere werkprocessen van de betrokken kolommen. Van belang hierbij is dat de kolommen los van elkaar hun eigen taken kunnen voortzetten en hier niet meer voor bij elkaar hoeven te komen. Het vertrouwen in en tussen de kolommen is hierin groot. Wel worden mogelijkheden gecreëerd om zaken te bespreken indien dit door een van de partijen noodzakelijk wordt geacht.

Er wordt een Regulier Beleidsoverleg Zwemschool (de uitgebreide strategische driehoek) ingesteld onder voorzitterschap van de burgemeester van 's-Hertogenbosch. Het opgeheven Regionaal Operationeel Team gaat verder in de vorm van een projectorganisatie met de proceseigenaren. Alle burgemeesters en AOV-ers van gemeenten met kinderen die mogelijk betrokken zijn bij de zedenzaak worden op de hoogte gebracht van de vervolgaanpak.

De vergadercycli van het Beleidsoverleg en projectorganisatie proceseigenaren worden op elkaar afgestemd. Het Hoofd van de Divisie Centrale Recherche in Brabant-Noord is de verbindende schakel tussen deze teams. Hij informeert de driehoek door middel van stavaza-verslagen (sitrap) en hij is aanwezig bij de overleggen van de driehoek. Er wordt op deze manier structuur en afstemming gevonden inzake de nog lopende "crisis". Deze aanpak maakt mogelijk dat "de vinger aan de pols wordt gehouden van de crisis" en dat op gewenste of noodzakelijke momenten de juiste mensen snel met elkaar in contact kunnen treden.

Met name de vervolggcommunicatie naar de ouders inzake deze crisis speelt een belangrijke rol binnen deze teams. Met betrekking tot de collectieve communicatie wordt afgesproken dat kleinere aspecten worden besproken en zonodig afgestemd tussen de kolommen. Onderwerpen met een groter impact zullen in de uitgebreide driehoek worden besproken. Communicatie vindt, met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid, plaats na afstemming met Hoofd communicatie gemeente 's-Hertogenbosch. In ernstige gevallen zal het Beleidsoverleg worden geraadpleegd. Op deze manier wordt een heldere en gestructureerde lijn in de communicatie uitgezet die in de praktijk ook op deze manier is gevolgd.

De zedenzaak heeft geleid tot een emotionele crisis met een reële dreiging van maatschappelijke onrust. De crisis is niet afgelopen als de intense crisisactiviteiten zijn afgerond, de crisisorganisatie is afgeschaald en de lopende zaken waar mogelijk zijn opgepakt binnen de reguliere werkprocessen. Dit is door de gemeente onderkend en er is een nafaseplan opgesteld om op een structurele manier te werken en te communiceren inzake deze casus. Door deze manier van werken wordt de aandacht voor de crisis en de informatiedeling en informatievoorziening over de crisis en de activiteiten inzake de crisis geborgd. Deze aanpak maakt mogelijk dat op gewenste of noodzakelijke momenten de juiste mensen snel met elkaar in contact kunnen komen.

5 Conclusies

Het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement heeft de opdracht gekregen van de Veiligheidsregio Brabant-Noord om het optreden van de autoriteiten naar aanleiding van de arrestatie van Benno L. in technisch-organisatorische zin te evalueren. Binnen deze opdracht heeft het COT gekeken naar de wijze waarop de diverse betrokken instanties hebben gefunctioneerd binnen de opgeschaalde crisisorganisatie. Het doel van deze evaluatie is het leren van lessen uit de wijze waarop deze crisis is aangepakt, met het oog op eventuele toekomstige (soortgelijke) crisissituaties. In dit onderzoek is specifiek gekeken naar de wijze waarop de autoriteiten invulling hebben gegeven aan het bereiken van de hieronder genoemde doelstellingen:

- het voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust en het kanaliseren van de gevoelens van ouders/verzorgers van (mogelijke) slachtoffers;
- het informeren van de mogelijke slachtoffers over de beschikbare zorg en het organiseren van grootschalige psychosociale hulpverlening.

Verder heeft het COT specifiek gekeken naar het functioneren van de GRIP-regeling, de rollen van de verschillende crisisteams, het verloop van het proces Voorlichting en de informatievoorziening binnen de crisisorganisatie. Deze evaluatie gaat daarmee voornamelijk over processen, organisaties en systemen. Dit onderzoek richt zich niet op de vraag hoe slachtoffers en hun verwanten de inspanningen van de betrokken organisaties hebben ervaren. Hoewel zij nadrukkelijk de primaire doelgroepen zijn van de activiteiten die de autoriteiten hebben ontplooid, hebben wij de slachtoffers en hun verwanten niet betrokken in dit onderzoek. Dit omdat het onderzoek specifiek gericht is op de techniek en de organisatie van de aanpak. Ook hebben de Veiligheidsregio Brabant-Noord, als opdrachtgever, en het COT, als opdrachtnemer, de slachtoffers en hun verwanten niet willen belasten met dit onderzoek, mede omdat dit onderzoek geen antwoord geeft op de voor hen daadwerkelijk belangrijke vragen als 'hoe heeft dit kunnen gebeuren?' of 'wat is mijn kind overkomen?'. Dit onderzoek bevat daarmee geen diepteanalyse van de (massa)psychologische effecten van de gebeurtenissen.

Dit onderzoek richt zich niet op het beoordelen van het functioneren van de strafrechtelijke processen Opsporing en Vervolgung. Het verloop van deze processen is geen onderdeel van de analyse en conclusies.

Het COT is tot de volgende conclusies gekomen:

1. Het informeren van slachtoffers en ouders/verwanten over de gebeurtenissen was één van de prioriteiten van de betrokken partijen. De partijen hebben getracht dit proces zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren. Hoewel zij op momenten beperkt waren in hun mogelijkheden, zijn zij hier voor een groot deel in geslaagd. Een beperking was bijvoorbeeld het feit dat het in de meeste gevallen (nog) niet mogelijk was om ouders daadwerkelijk te vertellen of hun kind wel of geen slachtoffer is. De informatievoorziening richting (ouders/verzorgers van) mogelijke slachtoffers is over het algemeen goed verlopen. In het bijzonder de keuze om ouders te informeren voordat de zaak in de pers kwam, de keuze om maximale openheid te betrachten in de informatievoorziening richting ouders, het informeren van de ouders over het verloop van het juridische traject en de gehanteerde mediastrategie illustreren dit. Echter, door de ouders/verzorgers van kinderen die in het verleden zwemles hadden van Benno L. pas in tweede instantie actief te informeren heeft een deel van de ouders de informatievoorziening als onvoldoende ervaren.

2. De betrokken partijen hebben in hun informatiebeleid een evenwicht gevonden tussen de behoefte om zo open mogelijk te communiceren, goede zorg te verlenen en de noodzaak om prudent te communiceren met het oog op het strafrechtelijke traject. Inherent aan de casus was dat de er discussies ontstonden tussen Justitie en de gemeente over de mate van openheid en tussen Justitie en GHOR over de balans tussen het verlenen van hulp (waaronder het spreken met slachtoffers door ouders/verzorgers en hulpverleners) en de consequenties hiervan voor de opsporingsaspecten (beïnvloeding van getuigen). De partijen hadden hierin hun eigen belangen, die voortkwamen uit hun eigen verantwoordelijkheden (bijvoorbeeld: voorlichting, zorg of opsporing/vervolging). Voor de betrokken partijen was er sprake van een continue zoektocht naar een evenwicht tussen deze verschillende en soms strijdige aspecten. De partijen zijn er in geslaagd om in deze discussies maximale overeenstemming te vinden in de standpunten van de betrokken partijen, waarbij de belangen van de slachtoffers en hun verwanten telkens centraal stonden.
3. De arrestatie van Benno L. en het openbaar worden van de vermeende feiten waarvoor hij wordt vastgehouden hebben geleid tot veel beroering. Er was sprake van een emotionele crisis: een crisis waarbij de gevoelens van mensen de hoofdrol spelen. De gebeurtenissen hebben gezorgd voor angst, onrust en verontwaardiging onder de direct betrokkenen, hun verwanten en breder op de gehele maatschappij. Het ontstaan van maatschappelijke onrust is inherent aan de gebeurtenissen. De ontstane maatschappelijke onrust heeft zich vooral gemanifesteerd in gevoelens van verdriet, woede, onmacht en vrees bij direct betrokkenen. Daarnaast hebben de gebeurtenissen geleid tot beperkte, kleinschalige openbareordeverstoringen bij de woning van de verdachte. De gebeurtenissen hebben niet geleid tot grootschalige openbareordeverstoringen.
4. De betrokken autoriteiten hebben diverse inspanningen gedaan om de maatschappelijke onrust te beperken. Het is niet met zekerheid vast te stellen of de maatschappelijke onrust groter en/of onbeheersbaar was geweest wanneer de autoriteiten andere maatregelen of geen maatregelen hadden genomen. Onze inschatting is dat de inspanningen van de autoriteiten in belangrijke mate hebben bijgedragen aan het beperken en beheersen van maatschappelijke onrust.
5. In relatief korte tijd is op een professionele wijze de informatievoorziening aan de diverse betrokkenen en grootschalige psychosociale hulpverlening georganiseerd. Betrokken partijen hebben in het bepalen van de noodzakelijke activiteiten steeds de (verwachte) behoeften van slachtoffers en verwanten voorop gesteld.
6. In de organisatie van de verschillende activiteiten is een aantal knelpunten opgetreden, met name ten aanzien van het functioneren van de GRIP-regeling en de organisatie van het proces Voorlichting. Deze knelpunten hebben het eindresultaat niet negatief beïnvloed.
7. Met betrekking tot de gehanteerde organisatiestructuur geldt dat de GRIP-regeling, binnen het bestaande palet aan mogelijke werkwijzen, een effectief instrument is om dit type crisis aan te pakken. GRIP 4 was, gezien de betrokkenheid van meerdere gemeenten, de juiste GRIP-fase. Echter, de formele opschaling naar GRIP 4 had op zaterdag plaats moeten vinden in plaats van informeel opschalen op zaterdag en formeel op zondag. Dit had gedeeltelijk voorkomen dat het Regionaal Operationeel Team moeite had haar rol te vinden. Hoewel de GRIP-regeling een effectief instrument is, gaan de betrokken partijen in de praktijk te star om met de GRIP-regeling. Het is mogelijk om de GRIP-regeling en de daarin functionerende teams afhankelijk van de op dat moment actuele context een specifieke vorm en invulling te geven. De crisisorganisatie heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt, maar

had dat wel moeten doen ten aanzien van de vorm, rol en invulling van het Regionaal Operationeel Team. Het Regionaal Operationeel Team is nu opgestart alsof er sprake was van een 'klassieke' rampsituatie. In plaats daarvan had er voor een lichtere coördinatie- en afstemmingsstructuur gekozen moeten worden.

8. Het Operationeel Leiderschap en de functie Operationeel Leider zijn tijdens de opschalingsperiode niet op een heldere wijze ingevuld. Door het Operationeel Leiderschap functioneel te verdelen tussen de RGF in het Regionaal Beleidsteam en de GHOR-vertegenwoordiger in het Regionaal Operationeel Team was het voor veel functionarissen niet duidelijk wie er Operationeel Leider was. Dit leidde er toe dat de Operationeel Leider(s) niet goed werd(en) geïnformeerd. De Operationeel Leider kon hierdoor onvoldoende zijn rol als inhoudelijk adviseur vervullen binnen het Regionaal Beleidsteam.
9. De informatiecoördinatie binnen de crisisorganisatie is aanvankelijk niet goed verlopen. Hierdoor waren relevante feiten niet bij iedereen op hetzelfde moment bekend. Over het algemeen waren de besluitvormers wel op de hoogte van de actuele stand van zaken, maar ontbrak het met name op het operationele en tactische niveau aan een actueel beeld van de stand van zaken. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door het feit dat het noodzakelijk was om gedetailleerde informatie te delen en valideren op het niveau van het Regionaal Beleidsteam. Uiteindelijk is dit proces door de aanstelling van een multidisciplinaire Chef Informatie beter verlopen, maar op dat moment waren de meeste activiteiten in het kader van de crisisbeheersing al in een afrondende fase.
10. De informatievoorziening aan slachtoffers, verwanten, overig publiek en pers is inhoudelijk goed verlopen. De inrichting van het proces Voorlichting kan in organisatorische zin worden verbeterd. Het proces was beter verlopen wanneer aan het begin van het proces de regie op het Voorlichting expliciet bij één partij – in dit geval de gemeente 's-Hertogenbosch – was belegd.
11. Door de betrokken partijen is onderkend dat deze 'emotionele crisis' niet is afgelopen als de belangrijkste activiteiten zijn afgerond en de crisisorganisatie is afgeschaald. De betrokken partijen hebben er zorg voor gedragen dat er een goede structuur aanwezig was om de activiteiten in de nafase van de crisis (vanaf de afschaling) op een goede manier te organiseren.

Aanbevelingen

A. Formaliseer de functie van multidisciplinaire Chef Informatie (multi-CHIN) in de crisisbeheersingsorganisatie. De multi-CHIN kan een spilfunctie in het crisisbeheersingsproces vervullen door informatie van verschillende actoren bijeen te brengen, een beeld te schetsen van de actuele stand van zaken, informatie te evalueren en valideren, analyses op te stellen en actoren te informeren. Beperk de rolinvulling van de multi-CHIN in eerste instantie tot het bijeenbrengen, valideren, wegen en verspreiden van informatie. Wanneer dit goed werkt is het mogelijk om de multi-CHIN een meer sturende rol te geven in de operatie, door op basis van de verzamelde informatie te adviseren over mogelijke acties. Binnen de huidige structuur van crisisbeheersing zou de multi-CHIN het beste kunnen aansluiten binnen het Regionaal Operationeel Team.

B. Ontwerp de GRIP-regeling zo dat deze flexibel kan worden toegepast. In de huidige vorm wordt de GRIP-regeling gezien als norm voor hoe de crisisbeheersingsorganisatie eruit moet zien. Uit deze (en eerdere) casus blijkt dat er vaak behoefte is aan een meer flexibele organisatievorm. Het betreft hier bijvoorbeeld het werken met een Beleidsteam en enkele actiecentra, zonder tussenkomst van een Regionaal Operationeel Team.

Werk de huidige GRIP-regeling om tot een model waarin organisaties, teams en processen naar behoefte kunnen worden ingezet en kunnen worden afgeschaald. Werk op basis van een aantal modelscenario's uit welke condities hieraan verbonden zijn (wanneer zet je welke teams en processen in, wie besluit hierover, etc.). Overigens betekent dit niet dat het noodzakelijk om de GRIP-regeling zoals die nu bestaat te vervangen door een andere regeling. Binnen de kaders van de huidige regeling moet echter expliciet worden gemaakt hoe en wanneer het mogelijk is om flexibel om te gaan met de GRIP-regeling. Werk dit vervolgens uit in een beknopte verfijnde opschalings- en alarmeringsprocedure.

C. Bezie op welke wijze er moet worden omgegaan met het 'toewijzen' van het Operationeel Leiderschap aan organisaties en functionarissen. In veel gevallen volstaat het om het Operationeel Leiderschap bij de brandweer te beleggen. Er zijn echter gevallen denkbaar waarin het effectiever is om het Operationeel Leiderschap te beleggen bij een andere organisatie. Soms omdat deze organisatie inhoudelijk de grootste rol heeft bij een crisis. In andere gevallen juist om de organisatie die de grootste rol heeft bij een crisis te ontlasten. Voer een beknopt onderzoek uit naar de huidige invulling van het Operationeel Leiderschap en de opvattingen hierover. Bekijk op basis van een aantal eerdere casus hoe het Operationeel Leiderschap is ingevuld, of dit op een goede wijze is gedaan en of het beter was geweest als een andere partij of functionaris het Operationeel Leiderschap had vervuld. Betrek in het onderzoek de bestaande opvattingen van betrokken functionarissen (Operationeel Leiders, hoofden van secties in het Regionaal Operationeel Team, burgemeesters, etc.), bijvoorbeeld door interviews af te nemen of een aantal groepsgesprekken te voeren. Betrek in de overwegingen de mogelijkheid om te werken met een 'grijze' (niet aan een organisatie gebonden) Operationeel Leider. Werk op basis van de onderzoeksopbrengsten uit of er gekomen moet worden tot een andere invulling van het Operationeel Leiderschap en (eventueel) hoe dit er in de toekomst uit moet zien.

Bijlage 1 Gebruikte documenten

Stukken zijn ontvangen per e-mail, per post of persoonlijk overhandigd door respondenten. Onder de stukken zijn documenten met een geheimhoudingscode en persoonlijke stukken als e-mail correspondentie, logboeken en aantekeningen. Deze stukken staan niet of geanonimiseerd/aangepast vermeld in deze index.

Regionaal Operationeel Team (ROT)

- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 14-06-2009 – overleg 1 (2 versies)
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 15-06-2009 – overleg 2
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 16-06-2009 – overleg 3
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 16-06-2009 – overleg 4
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 17-06-2009 – overleg 5
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 18-06-2009 – overleg 6
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 20-06-2009 – overleg 7
- Actiepuntenlijst ROT overleg d.d. 22-06-2009 – overleg 8

- SITRAP ROT d.d. 17-06-2009
- SITRAP ROT d.d. 18-06-2009
- SITRAP ROT d.d. 19-06-2009
- SITRAP ROT d.d. 20-06-2009
- SITRAP ROT d.d. 22-06-2009
- SITRAP ROT d.d. 25-06-2009

- Stuk inzake informatiecoördinatie ROT d.d. 16-06-2009

- Voorstel RBT t.b.v. communicatiestrategie d.d.18-06-2009

Regionaal Beleidsteam (RBT)

- Verslag vergadering van de driehoek d.d. 12-06-2009
- Verslag vergadering van de uitgebreide driehoek d.d. 13-06-2009
- Besluitenlijst Beleidsoverleg d.d.14-06-2009
- Besluitenlijst Beleidsoverleg d.d 15-06-2009
- Besluitenlijst Beleidsoverleg d.d 16-06-2009
- Besluitenlijst Beleidsoverleg d.d 17-06-2009
- Besluitenlijst Beleidsoverleg d.d 22-06-2009
- Verslag Beleidsoverleg zwemschool - uitgebreide strategische driehoek d.d. 25-06-2009
- Verslag Beleidsoverleg zwemschool d.d. 06-08-2009
- Verslag Beleidsoverleg zwemschool d.d. 16-08-2009

Gemeentelijk Management Team (GMT)

- Verslag managementteam grootschalig zedenincident d.d. 15-06-2009

Afdeling Communicatie Gemeente 's-Hertogenbosch

- Logboeken en actielijsten afdeling Communicatie Gemeente 's-Hertogenbosch
- Draaiboeken en verslagen van de informatiebijeenkomsten voor ouders op dinsdag 16 juni en donderdag 18 juni
- Logboeken/actielijsten inzake perscontacten
- Persbericht Gemeente 's-Hertogenbosch inzake extra informatieavond donderdag 18 juni d.d. 17-06-2009
- Persbericht Gemeente 's-Hertogenbosch inzake leeghalen woning verdachte zwemleraar d.d. 18-06-2009

- Persbericht Gemeente 's-Hertogenbosch inzake meer informatie ouders/verzorgers (oud)leerlingen Bossche zwemschool d.d. 22-07-2009
- Persbriefing voor de burgemeester voor de persconferentie van dinsdag 16 juni
- Persverklaring van de burgemeester van maandag 15 juni 2009
- Publieksinformatie
- Informatieflyer Algemene adviezen
- Aanvraag en eindrapportage voor de inzet van 0800-1351 van 15-06-2009 – 21-06-2009, Dienst Publiek en Communicatie
- Actielijsten en verslagen van de overleggen met de communicatieadviseurs uit de omliggende gemeenten en de verschillende kolommen
- Stukken inzake mediawatching door de afdeling Communicatie Gemeente 's-Hertogenbosch
- Afsprakenlijsten bijeenkomsten Communicatie

Gemeente 's-Hertogenbosch

- Voorstel afspraken vervolg crisisaanpak zedenzaak zwembad

Documenten OM en politie

- Interne vergaderverslagen, procesverslagen, notities en overige stukken
- Persbericht OM en Politie, inzake zedenzaak, d.d. 15-06-2009
- Persbericht OM inzake Onjuiste berichtgeving in media met betrekking tot tenlastelegging 59-jarige verdachte zwemleraar, d.d. 19-06-2009

GHOR

- Sitrap AC-GHOR

GGD

- GGD hulpverleningsaanbod zedenzaak d.d. 07-07-2009
- GGD achtergrondstukken inzake zedenzaken

PSHOR

- Verslag bijeenkomst Kernteam PSHOR d.d.14-06-2009 (twee bijeenkomsten)
- Verslag bijeenkomst Kernteam PSHOR d.d.15-06-2009
- Verslag bijeenkomst Kernteam PSHOR d.d.17-06-2009
- Verslag bijeenkomst Kernteam PSHOR d.d.18-06-2009
- Verslag bijeenkomst Kernteam PSHOR d.d.22-06-2009

Brieven

- Brief aan ouders/verzorgers, GGD Hart voor Brabant d.d. 14-06-2009 (actuele lijst)
- Brief aan ouders/verzorgers van een (oud)leerling van de zwemschool Benno Larue, informatie rondom zaak verdachte zwemschoolhouder, d.d. 23-06-2009
- Brief aan ouders/verzorgers van een (oud)leerling van de zwemschool Benno Larue, informatie rondom zaak verdachte zwemschoolhouder, d.d. 21-07-2009

Persoonlijk

- Persoonlijke logboeken en aantekeningen van verschillende respondenten

Bijlage 2 Respondenten

Naam	Organisatie	Functie
Dhr. Aarts	Gemeente 's-Hertogenbosch	Medewerker
Dhr. Backx	GGD Hart voor Brabant	Directeur
Mevr. Bosch	Gemeente 's-Hertogenbosch	Wijkmanager
Mevr. Boverman	Politie Brabant-Noord	Districtschef Aa & Dommel
Dhr. Van der Burg	Openbaar Ministerie	Hoofdofficier van Justitie
Dhr. Van Eijk	GGD Hart voor Brabant	Manager JGZ
Dhr. Hakkenberg	GHOR-bureau Brabant-Noord	Staffunctionaris OTO
Dhr. Huveneers	Reinier van Arkel groep	Directeur Financiën en Control
Dhr. De Leeuw	Gemeente 's-Hertogenbosch	Hoofd bestuursondersteuning
Mevr. Leppens	Brandweer Brabant-Noord	Communicatieadviseur
Dhr. Van der Maas	GHOR-bureau Brabant-Noord	Hoofd GHOR-bureau
Dhr. Van de Mortel	Gemeente Vught	Burgemeester
Dhr. Pommer	Gemeente Sint-Michielsgestel	Burgemeester
Dhr. Rombouts	Gemeente 's-Hertogenbosch	Burgemeester
Dhr. Sturkenboom	Gemeente 's-Hertogenbosch	Hoofd afdeling communicatie
Dhr. Venrooij	Gemeente 's-Hertogenbosch	Medewerker
Mevr. Verschuren	Veiligheidsbureau Brabant-Noord	Beleidsmedewerker
Dhr. Wassenaar	GHOR Midden- en West Brabant	Waarnemend RGF
Dhr. Van de Wetering	Politie Brabant-Noord	Hoofd Divisie Centrale Recherche
Dhr. Willems	Gemeente Heusden	Burgemeester
Mevr. Woestenberg	Gemeente 's-Hertogenbosch	Gemeentesecretaris
Mevr. Van de Wouw	Reinier van Arkel groep	Directeur Herlaarhof
Dhr. Van der Zande	GGD Hart voor Brabant	Dienstdoend RGF

Bijlage 3 Verslag informatiebijeenkomst 1 's-Hertogenbosch

Dinsdag 16 juni 2009
19.00 uur Brabanthallen, Paradezaal

Start bijeenkomst om 19.15 uur

Inleiding door Rombouts

Welkomstwoord door Rombouts. Goed dat u met zovelen gekomen bent. Iets afschuwelijks gebeurd, zijn we door geraakt. Begrijpen dat u veel vragen heeft vooral over uw eigen kind. U bent bezorgd, boos, woedend. U moet weten dat uw zorgen ook onze zorgen zijn. Uw zorgen zijn mijn zorgen. Van de burgemeester, ook van de wethouders en de raad. We hebben ons best gedaan om twee dingen regelen:

1. Wat is er precies gebeurd. Uitleg door politie. U wordt bijgepraat over de stand van zaken van het onderzoek en u hoort waar u terecht kunt met vragen.
2. Vanavond en na vanavond zijn er tientallen hulpverleners die meer individueel uw vragen kunnen beantwoorden. Mensen zijn deskundig en daar kunt u terecht met uw vragen. U hoort wat u kunt doen.

Er is een kinderpsychiater aanwezig die vertelt over hoe een kind kan reageren.

Het betreft een zedenzaak. Zaak van politie en justitie. Niet van gemeente. Toen ik ervan hoorde heb ik de coördinatie over de informatie naar me toegetrokken. Nu, vanavond zijn hier ouders van kinderen die zich dit jaar bij de zwemschool hebben ingeschreven. Er zijn ook ouders van kinderen die langere tijd geleden ingeschreven stonden en ook voor hen zijn we er.

We zijn er voor u, de komende dagen, weken en maanden.

Over het verloop van deze avond: u krijgt in algemene zin plenair informatie van de mensen achter deze tafel. Na het plenaire gedeelte kunt u in kleine kringen uw vragen stellen. Hulpverleners zijn aanwezig. Ook is er een callcenter ingericht, het telefoonnummer is bekend en het callcenter is bemenst.

Hoofdofficier van justitie: Vd. Burg

Het betreft een omvangrijke zedenzaak. De hoeveelheid slachtoffers en de kwetsbaarheid van de slachtoffers maakt het heel specifiek. In belang van de slachtoffers geven we vandaag al zoveel mogelijk info. Meer informatie dan we normaal gesproken in een onderzoek geven. Het liefst doen we namelijk in de luwte onderzoek. We geven informatie voor zover het onderzoek het toe laat. Maar er is nog veel onduidelijk. In belang van onderzoek kunnen we niet alles zeggen.

Politie

Op 7 juni kregen we de melding dat deze persoon ontuchtige handelingen met kinderen pleegde. Meteen een onderzoek gestart in samenwerking met het OM. Maandagmiddag 8 juni is de verdachte aangehouden en is er huiszoeking gedaan. Zijn administratie en veel spullen zijn in beslag genomen. Computers, externe harde schijven, geheugenkaarten en tien camera's.

Het gaat om tienduizenden plaatjes. Deze worden onderzocht door specialisten van de digitale recherche. Het is vastgelegd hoe dit moet, omdat er ook bewijs omheen verzameld moet worden. Het is een zeer intensief proces. Er is daarom vandaag nog geen compleet beeld van wat er precies aan de hand is. Het is complex en omvangrijk.

Een kleine 100 mensen zitten op de zaak. Het zijn zedenrechercheurs, tactische rechercheurs en digitale rechercheurs.

De prioriteit ligt bij het vaststellen van de namen van slachtoffers. Wie staan er op de beelden. Tot nu toe 2 slachtoffers waarvan de namen bekend zijn en de identiteit vaststaat. We gebruiken scholen en maatschappelijke instellingen om de namen bij de beelden te zoeken. We hebben ook u hierbij nodig.

Er zijn geruchten rond deze persoon (de verdachte): er is een keer een gerucht gemeld bij politie, dit was in 2004. We hebben hier onderzoek naar gedaan maar dit heeft geen concrete zaken, harde feiten opgeleverd.

We zijn nu bezig met de computerbestanden. Met het achterhalen van wie er op de foto's staan. Ik roep mensen op om gegevens achter te laten, via de formulieren en via mensen/hulpverleners die hier aanwezig zijn. Na de bijeenkomst zijn er politiemensen om vragen te beantwoorden.

Voor 30 juni wordt er op basis van de formulieren contact met u opgenomen.

We hebben tot nu toe 98 kinderen op beelden gezien. Dit is een voorlopig aantal. Dubbeltellingen zijn hierbij niet uit te sluiten. Er zijn seksuele handelingen te zien op de beelden, met meisjes met een geschatte leeftijd tussen de 6 en 16 jaar. Penetratie is niet vastgesteld, maar dit is niet uit te sluiten. Zoals nu uit de bekeken beelden blijkt zijn de foto's genomen in/rond/bij zwembaden. De handelingen vonden niet alleen plaats in 1 op 1 contact maar soms ook meerdere kinderen tegelijk. Over de aard van de handelingen kunnen we nu geen uitspraken over doen, vanwege evt. twijfel aan verklaringen van slachtoffers achteraf (is dit echt gebeurd of hebben ze dit gehoord uit de informatiebijeenkomst of uit de media?).

Er is nu sprake van 1 verdachte, het betreft de 59-jarige eigenaar van de zwemschool. Nu is er nog geen sprake van andere betrokkenen. De verdachte heeft geen strafblad op gebied van zedendelicten.

De zaak wordt tot op de bodem uitgezocht. De namen van de slachtoffers worden nu achterhaald. We verwachten dat het onderzoek 4-6 maanden zal duren. Morgen wordt er een beslissing genomen over het voorarrest van de verdachte. Ons uitgangspunt is dat hij langer vast blijft zitten.

De heer Schlooz, kinderpsychiater

Ik kan me uw bezorgdheid voorstellen. U wilt zo snel mogelijk helderheid en zo goed mogelijk weten wat er feitelijk gebeurd is. U wilt weten wat u tegen uw kind moet zeggen, wat u met uw kind moet.

Jullie als ouders staan het dichtste bij uw kind. Het is belangrijk dat u de rust bewaard zodat uw kind het gevoel van veiligheid krijgt/behoudt. Misschien heb je het idee (zijn er signalen) dat er seksuele handelingen zijn gepleegd met uw kind. Signalen kunnen zijn: angstig bij het uikleden of bij naar het toilet, niet meer naar bed durven. Of u kind is veranderd op een manier die u als ouder niet goed begrijpt. Uw kind functioneert niet prettig, u begrijpt uw kind niet, het kind maakt ruzie of is inert, doet niets meer. Dit kunnen redenen zijn om contact op te nemen met bureau Slachtofferhulp. Het beste is om er te zijn voor je kind.

Burgemeester Rombouts:

Ik herhaal de belangrijkste feiten van de hoofdofficier.

- Er zijn op de beelden 98 kinderen te zien, voorlopig.
- Dubbeltellingen zijn hierbij niet uit te sluiten.
- Er zijn films en foto's met een seksuele strekking, waarop meisjes te zien zijn.
- Het is nog niet vastgesteld dat er sprake is van penetratie, maar dit is niet uit te sluiten.

- De beelden zijn gemaakt in en om zwembaden, niet alleen in 1 op 1 situaties maar ook met meerdere kinderen samen.

Er zijn veel beelden, en er is nog maar een beperkt deel van gezien. Er wordt veel tijd ingestoken. Er zijn 98 kinderen onderscheiden, steeds het woord meisjes. Niet vastgesteld dat er geopenetreerd is, maar de hoofdofficier heeft duidelijk nuances uitgesproken.

Ik heb nog een paar dingen om af te sluiten:

Dit is een besloten bijeenkomst, het gaat vanavond om kinderen die dit jaar zijn ingeschreven bij de zwemschool. Mensen met kinderen die in eerdere jaren zwemles hebben gehad, hebben we niet binnengelaten, om het aantal mensen vanavond te kunnen behappen. Donderdag is er voor hen een bijeenkomst.

Kan zijn dat er iemand hier in de zaal bij de krant of omroep werkt. Ik verzoek diegenen om respectvol met de informatie van vanavond om te gaan.

We hebben in korte tijd, veel verteld. Er zijn nog meer vragen. Ik zeg nog twee dingen:

- Callcenter ingericht dat tot laat bemenst is
- Er zijn hulpverleners aanwezig na de bijeenkomst.

Wij maken keuzes in het informeren en u gaat voor alles. We zijn gericht op uw kinderen. Op eventuele slachtoffers en op u. De pers is bijzaak en is volgend. We kunnen er niet omheen. We hebben 500 brieven verstuurd en als je dat doet, ligt het nieuws op straat. De pers weet niet meer dan wat er in de brief stond. Vanavond wordt pers geïnformeerd. Wij vertellen alleen aan de pers wat we hier verteld hebben. Het gaat ons om uw zorgen en om uw kinderen. We zijn terughoudend naar de pers. Dit vinden ze niet leuk maar dat moeten ze respecteren.

Het is een omvangrijke en een ernstige zaak. Ik begrijp dat u bezorgd bent en ongerust en dat uw vertrouwen in uw medemensen misschien wel geschaad is. Laten we hopen dat de schade voor uw kind relatief beperkt is. Laten we het hopen.

Laten we de zaak niet groter maken. Ik verzoek u: ben terughoudend naar de pers. Ik zeg dit omdat mensen vaak achteraf spijt hebben dat ze openhartig naar de media zijn geweest. U mag praten met de pers, ik hou u niet tegen. Maar of u het moet doen is de vraag. Stel u zelf de vraag of het in het belang van het onderzoek verstandig is?

Vragen:

1. Klopt het dat er alleen nog maar meisjes op de beelden zijn geconstateerd, geen jongetjes?

Dat klopt.

2. Wat zeg ik morgen tegen mijn dochters?

Meneer is opgepakt, de politie bekijkt wat er gebeurd is. Kijk hoe u dochter reageert. Als ze zich normaal gedraagt is ze misschien niet betrokken. Het kan ook zijn dat ze er niet over wil praten.

3. Eerder is ons afgeraden om er met onze kinderen over te praten. Dit is strijdig met wat u nu zegt.

Nee, we hebben gezegd: wacht met praten met uw kinderen tot na deze informatiebijeenkomst.

4. De politie stond aan mijn deur met een foto van onze dochter. Ik wil weten wat mijn recht is. Ik wil weten welke foto's er zijn van mijn dochter. Hoeveel foto's zijn er, wanneer zijn ze gemaakt en hoe? Ik wil niet van het kastje naar de muur worden gestuurd, dan ga ik gekke dingen doen.

Als u vragen hebt, stel ze individueel aan hulpverleners en/of politie, of in kleine kring. Er zijn talloze mensen van politie en hulpverlening aanwezig.

Reactie vanuit de politie: u hebt rechten. We maken afspraken met alle mensen van wie wij geconstateerd hebben dat hun kinderen slachtoffer zijn.

Als de politie weer een foto zou tegenkomen van uw dochter, hebt u het recht deze foto te zien. De politie neemt dan met u contact op. Als er een rechtzaak komt hebt u als slachtoffer juridische rechten. Schadevergoeding bijvoorbeeld. U hebt het recht om aan de rechter te laten weten hoe u zich voelt. Dit speelt als er een rechtzaak komt.

Burgemeester Rombouts: ik beschouw het ook als mijn rol dat jullie de weg weten te vinden naar de juiste plek.

5. Is op de foto's te zien op welke plaatsen ze genomen zijn?

Het gaat mogelijk om 4 zwembaden. We kunnen nu nog niet zeggen in welke zwembaden wel en niet. Zwembaden lijken op elkaar.

6. Mijn dochter zit 3 maanden op zwemles. Er zijn 3 foto's van haar gemaakt, maar Benno heeft er maar 1 gemaald. De andere twee foto's heb ik niet gezien.

Politie: voor mij is dit nieuwe informatie. Wilt u deze zo meteen nog even melden. Of op formulier zetten.

7. U gaat ervan uit dat er 1 verdachte is. In hoeverre is dat een waarschijnlijkheid of een feit?

Tot op heden sprake van 1 verdachte. Tot op heden.

8. Kan ik ervan uitgaan dat als er bij de zwemles van mijn kind meerdere instructeurs aanwezig waren, de kans kleiner is dat mijn kind slachtoffer is?

Als er andere medewerkers omheen zijn is het moeilijker om dit te doen. Maar het kan niet worden uitgesloten.

9. U zegt dat 8 juni het onderzoek gestart is. Maar afgelopen zondag heeft mijn kind nog les gehad van Benno. Hoe kan dit?

Benno zit sinds 8 juni vast. Dit kan dus niet.

10. Hoe gaat het verder met de zwemlessen?

Daar gaan wij niet over.

11. Staan er data op de foto?

Kan ik geen uitspraken over doen. We moeten aantonen wanneer de foto is gemaakt. De datum die in het systeem staat hoeft niet de datum te zijn dat de foto is gemaakt. Ik kan geen uitspraken doen over de data.

12. Er zijn foto's waar de verdachte opstaat. Wie heeft deze foto's gemaakt?

Zover zijn we nog niet. Onderzoek richt zich nu alleen op deze ene verdachte. Je hebt statieven en zelfontspanners. Er zijn foto's waar hij te zien is, maar dat is niet onmogelijk.

13. Zijn er foto's verspreid via internet of verkocht?

Daar hebben we tot nu toe geen aanwijzingen voor. We zullen later daar wel ons onderzoek op richten.

14. Hoe weten jullie wie welk kind is?

We hebben een administratie van de zwemschool, met pasfoto's. Daarmee proberen wij er achter te komen. We nemen contact op met scholen en maatschappelijke instellingen en zo proberen we we een match te maken.

15. Mijn zoon zwom bij hem maar mijn dochter ging wel eens mee. Ze staat niet geregistreerd bij de zwemschool.

Meld dit op het formulier.

16. Wie is aanspreekpunt voor zwemschool? Er zijn kinderen die vlak voor hun afzwemmen zitten. Hoe wordt hiermee omgegaan?

Het betreft een particuliere zwemschool. Hier hebben we niks mee te maken. Er is geen enkel gemeentelijk zwembad bij betrokken.

17. Er wordt niet uitgesloten dat er andere verdachten zijn. Zijn er huiszoeken bij andere leraren gedaan?

We zijn pas een week onderweg in het onderzoek. Nu richt het onderzoek zich enkel op de ene verdachte. We hebben nu geen aanwijzingen dat er anderen bij zijn,

18. Ouders weten niet waar ze naartoe moeten over de zwemlessen, diploma's die komende week zouden afzwemmen? Wijzen jullie iemand aan als contact persoon?

Rombouts: daar denk ik over na.

19. Mijn kind die een beperking heeft, kunnen jullie niet helpen. Op die zwemschool worden goede zwemlessen gegeven. Jullie (als gemeente) kunnen het godverdomme niet waarmaken. We hebben al zorgen want we hebben een speciaal kind. De overheid betaalt niets om dat mijn kind extra zorg nodig heeft.

Rombouts: ik heb een gehandicapte broer, waar ik curator van ben. Ik kan me enigszins inleven in uw situatie. Ik doe in ieder geval mijn best om me in te leven. Deze voorziening (zwemschool) stopt nu. U blijft met vragen zitten over hoe uw kind zijn/haar zwemdiploma kan halen en hoe het verder moet. Dit is een beleidsvraag, ik heb hier vanavond geen antwoord op. De voorziening die er was, is nu geknakt. We komen terug op deze vragen.

20. Gaat het alleen om meisjes die les hebben gehad van Benno?

Dat hoeft niet per se. We kunnen niet uitsluiten dat er dan toch iets gebeurd is, bijvoorbeeld omdat de verdachte een keer een les heeft overgenomen. Andere medewerkers zijn niet verdacht.

21. Is het uitgesloten dat er jongens slachtoffer zijn?

Tot nu toe zijn er alleen foto's met meisjes gevonden. We kunnen nu echter niet uitsluiten dat er ook jongens slachtoffer zijn.

22. Er zijn misschien ook wel dingen gebeurd die niet op beeld zijn vastgelegd. Bijvoorbeeld hoe hij een jongen of een meisje vastpakt. Dat staat dan niet op een foto, maar doen jullie daar wel iets mee?

Het onderzoek richt zich nu op de beelden. Wat er nog meer gebeurd kan zijn, komt later aan de orde.

23. Hoe groot is de kans dat het aantal slachtoffers gaat groeien?

De beelden zijn nog niet geanalyseerd. We moeten ons beperken tot de feiten tot nu toe: 98 kinderen zien we op de beelden tot nu toe. De komende weken zal blijken of het aantal slachtoffers oploopt of niet.

24. Er waren jonge meisjes die hem assisteerden, ze waren 11 of 12 jaar, minderjarig dus. Worden deze meisjes ook verhoord? En hoe gaat dat in zijn werk, gezien het feit dat deze meisjes minderjarig zijn?

Medewerkers zullen als getuigen in onderzoek worden betrokken op het moment dat het onderzoek eraan toe is. Er zijn regels over hoe je omgaat met minderjarigen getuigen.

25. Worden onze kinderen ook ondervraagd door de politie?

In de loop van het onderzoek bepalen we dit. Het is niet zo dat we per definitie kinderen moeten horen. Soms is het nodig om een goed beeld te krijgen.

26. Ik wil informatie toevoegen aan mijn reeds ingevulde en ingeleverde formulier.
Achter in de zaal zijn hiervoor mensen aanwezig met extra formulieren. Vul een nieuw formulier in en verwijst naar uw eerder ingevulde formulier.

27. Er werden regelmatig foto's en films gemaakt om de vorderingen van het zwemmen te kunnen zien. Ik ga daar nu wel op een andere manier over nadenken. Hoe ging dat in zijn werk, waren er standaard camera's in het bad aanwezig?
We weten niet precies hoe dat werkte. We hebben ook normale beelden aangetroffen.

28. Heeft u een adressenlijst van mensen die vroeger met hem gewerkt hebben? Worden deze mensen ook nog verhoord?
Als u deze gegevens heeft ontvangen wij die graag van u.

29. Ik heb foto's van zijn site afgehaald, foto's die onder water zijn gemaakt.
Geen reactie.

30. In het verleden is er al een vermoeden van ontucht geweest. Hoe is dit toen precies in zijn werk gegaan. Houdt het op als er geen bewijs is?
We hebben toen onderzoek gedaan. De melding was gebaseerd op een "onderbuikegevoel". Toentertijd hebben we doorgevraagd en gevraagd of mensen met concrete feiten konden komen. We hebben mensen gezegd zich te melden. Dit heeft nooit tot een melding of aangifte geleid.

31. Reinier van Arkel en stichting MEE vermoedden al dat zulke handelingen er waren. Konden ze niet hard maken?
Deze organisaties worden in het onderzoek betrokken.

32. Er zijn tot nu toe 98 slachtoffers. De digitale fototechniek bestaat al een jaar of 10. Is het risico voor de groep die hier zit daarom kleiner, omdat het risico verdeeld is over 10 jaar?
Dat zijn statistieken en kansberekening. Zo werkt het niet. We weten het niet, we weten alleen wat we nu hebben.

33. Hoeveel foto's zijn er bekeken om tot die 98 slachtoffers te komen?
Het is niet zo dat er 98 beelden zijn bekeken en er daarop 98 slachtoffers te zien zijn. Het gaat niet om berekeningen of kansberekeningen.

34. Is er 1 melding aanleiding geweest tot onderzoek of waren er meerdere meldingen?
Nee, het was 1 hele concrete melding, daarop zijn we het onderzoek gestart. We kunnen er geen mededeling over doen hoe en van wie we die melding hebben gekregen.

35. De verdachte zit nu een week vast. Beroept hij zich op zwijgrecht of geeft hij zelf informatie?
In belang van het onderzoek kunnen we hier geen uitspraken over doen.

36. Zegt hij iets of zegt hij niets?
Daar kunnen we niet op ingaan.

37. In verband met mijn werkplek wil ik weten of hij dichtbij of ver weg in een huis van bewaring zit?
Geen antwoord

Er wordt toegelicht waarom bepaalde dingen niet gezegd kunnen worden. Alles wat gezegd wordt kan in een onderzoek gebruikt worden. Het moet niet mogelijk zijn dat een slachtoffer of getuige informatie in de krant heeft kunnen lezen. We misgunnen u geen informatie.

Een andere overweging is in de richting van de rechter. We moeten de rechter dossiers voorleggen. De rechter mag geen info uit andere bronnen kunnen halen. Daarom kunnen we op bepaalde zaken vanavond niet ingaan.

38. Gisteren is de pers al geïnformeerd. Waarom niet pas morgen, na deze bijeenkomst?

Gisteren hebben we voor 16.30 uur 500 brieven laten bezorgen bij betrokken ouders. We zijn ontzettend streng geweest: eerst de ouders informeren en dan pas de pers. Maar als je 500 brieven bezorgt, ligt het bij de pers. De brief stond al op internet voordat hij bij iedereen bezorgd was. U hebt niets uit onze mond, let wel: uit onze mond, in de krant kunnen lezen, dat u niet van ons hebt gehoord. We hebben ons voorbereid op een persbijeenkomst vanavond. We vertellen de pers absoluut niet meer dan u.
(applaus)

39. Mijn kind kan ook getuige zijn geweest van ontucht. Hoe kan ik dit herkennen en wat moet ik ermee?

Het zijn dan vaak dezelfde symptomen maar milder/zachter. Kijk of uw kind erover begint te praten. Schakel ook bureau Slachtofferhulp in en de politie. Geef het kind de ruimte om zijn/haar verhaal te doen.

40. Oma heeft de brief gekregen en niet ik, omdat oma de zwemles betaalt. Wordt zij nu in het vervolg ook hierover geïnformeerd?

Vermeld dit en uw adres op het formulier. We zijn met de verzending van de brieven uitgegaan van de administratie van de zwemschool zelf.

41. Het onderzoek duurt misschien wel 4 tot 6 maanden. Hoe worden we op de hoogte gehouden?

We zullen elkaar vaker zien. Hoe dat precies gaat...? De hoofdofficier gaat over de strafbare feiten, ik (Rombouts) overleg met hem. We hebben veel verteld uit het onderzoek, dat is abnormaal. We hebben binnen een paar dagen gehandeld om u te informeren. Er moeten nieuwe momenten komen. Hoe precies is nog niet duidelijk.

42. Zijn er aanwijzingen dat de verdachte er een "geheimpje" van heeft gemaakt en het zo gebracht heeft naar de kinderen zodat zij er niet over zouden praten?

Dit is niet bekend.

43. Hoe krijg ik mijn zoon aan het praten. Hij praat sowieso al moeilijk.

Dit is een vraag die u bij een van de experts kwijt kunt.

Rombouts sluit af:

Voor vandaag laten we het hierbij (applaus uit de zaal). Wij wensen u veel sterkte en hopen dat we verteld hebben wat u wilde weten. We laten u niet los en blijven zichtbaar.

Er wordt in kleine groepjes nagepraat met elkaar, met hulpverleners en met politie.

Om 21.30 uur is iedereen weg.

Bijlage 4 Verslag informatiebijeenkomst 2 's-Hertogenbosch

Informatiebijeenkomst ouders 18 juni 2009, 20.00 uur Brabanthallen

- Rombouts
- Van de Burg, OM
- Bovenman, politie
- Schlooz, kinderpsychiater

Rombouts opent de bijeenkomst, 20.00 uur.

Zijn welkomstwoord wordt onderbroken door een mevrouw die binnen komt als de deur al dicht is. Ze wordt tegengehouden door de beveiliging en reageert zeer emotioneel. Rombouts zegt dat ze binnen mag en ze wordt gemaand te gaan zitten. De rust keert terug.

Reactie uit de zaal:

Ik ben heel pissig, er wordt wel onderscheid gemaakt. Ik stond hier dinsdag aan de deur en mocht niet binnen.

Rombouts: we zijn er voor u. Het was dinsdag niet eerlijk geweest als we u wel binnen hadden gelaten. U bent gelijk en u wordt ook gelijk behandeld. We maken geen onderscheid tussen kinderen die deze keer

Mevr. Bovenman

Toen wij merkten hoe groot het onderzoek werd, wilden wij de ouders informeren. We konden alleen maar afgaan op de administratie van de zwemschool. Er waren twee lijsten: een lijst van de kinderen die nu zwemmen. Een tweede lijst met kinderen die er in het verleden zwemles hebben gehad. Er was niet te zien hoe oud of actueel de lijst was. De actuele lijst leek te kloppen en daar zijn we vanuit gegaan. We hadden geen zicht op hoe groot de groep was en wisten niet hoe we de mensen konden bereiken. We begrijpen uw woede, op dat moment geen aanwijzing dat de administratie niet op orde was. Aantal mensen van u is hier de dupe van geworden. Excuses.

Woord aan de heer Schlooz

Vraag uit de zaal:

Hoe gaat het verder? Gelegenheid voor vragen?

Rombouts legt het verloop van de avond uit.

Schlooz gaat verder

Rombouts, heeft nog 7 punten. Hij geeft eerst het woord aan Van der Burg voor een korte herhaling van de feiten. Van der Burg herhaalt kort de feiten.

Opmerking Rombouts: het callcenter blijft de komende dagen geopend.

Vragen/opmerkingen

1. Heeft u enig idee hoeveel jaren dit speelt?

Kunnen we nog geen uitsluitend over geven.

Doet u eens een gok!

Zou zeer speculatief zijn om hier iets over te zeggen. Mensen gaan dan misschien opgelucht weg terwijl het ook anders kan zijn.

2. Ik wil iets gecheckt hebben. U hebt het over 98 kinderen, maar er kunnen dubbeltellingen inzitten. Kunnen het er ook 500 zijn?

Nu 98, maar kunnen dubbeltellingen inzitten. Soms lijkt er sprake te zijn van hetzelfde meisjes.

Bijna niet uit te leggen hoever we zijn. Er zijn films en beelden van allerlei resolutie. We kunnen niet zien hoever we zijn. Willen ook geen bestanden beschadigen. Aan de rechter moeten we vertellen waar we het precies hebben gevonden en de handeling moet je precies beschrijven. Het is een enorme hoeveelheid bestanden, haast niet zeggen om hoeveel beelden het gaat. We kunnen het niet zien.

3. Mijn dochter heeft 6 jaar gezwommen. In groepjes maar ook anderhalf jaar 1 op 1. Naast Benno was er altijd een assistent, jong meisje. Zijn zij ook gehoord?

Met hen wordt ook gesproken, zij worden betrokken in het onderzoek. Het zijn vaak zelf ook jonge mensen.

4. Dochter heeft in het JBZ gezwommen. Speelt de locatie ook een rol in het onderzoek?

We maken geen onderscheid in locaties of tijd. We kijken bij de prioritering wel naar de ernst van het feit. We onderzoeken elk beeldje en maken ons sterk voor zoveel mogelijk identificatie. Ik kan u niet garanderen dat als u kind niet op beelden te zien is, dat er ook niets gebeurd is. Mogelijk zijn er situaties geweest die niet zijn vastgelegd. Ook dit onderzoeken we.

5. Was het een vooropgezet plan?

Omvangrijk onderzoek, er kan geen sprake zijn van impulsen gezien de hoeveelheid materiaal.

6. Mededeling van MEE, was ik boos over. Ook boos op het ziekenhuis.

Geen reactie.

7. Impact op andere kinderen is erg groot. Maak ik me zorgen om. Kinderen die niet letterlijk slachtoffer zijn, zijn in zekere zin toch ook slachtoffer.

Instructies over hoe je kunt reageren. Iedereen is upset en het gaat ook andere kinderen belasten. Leerkrachten, ouders, media spreek ik ook aan, nuchterheid is erg belangrijk.

8. 10.000den foto's gevonden. U probeert de identiteit te achterhalen, hoe doet u dat? Kunnen we als ouders pasfoto's aanleveren?

We weten niet van alle foto's wanneer ze gemaakt zijn, de foto's kunnen van langer geleden zijn en hoeven niet te matchen met beeld in de computer. In eerste instantie werken we met de foto's die we hebben op de ledenlijst. We gaan ook werken met scholen, vertrouwenspersonen.

9. Ik heb zelf ook beelden, foto's die Benno heeft gemaakt. Kunnen jullie die dan niet gebruiken?

Nu nog niet, in een later stadium misschien wel.

10. U heeft 98 foto's, u kunt u hier portretten van maken, zodat alleen het hoofd te zien is. Ik herken mijn kind dan meteen.

Ouders willen dat foto's beschermd blijven.

11. Ik weet nu dat er 2 foto's zijn waar mijn kind niet op staat. Het gaat sneller als we de foto's kunnen zien.

We nemen het in overweging in het onderzoeksteam.

12. Hoe zit met de verdachte zelf? Hij kan vertellen wie er op de foto's staan.

Verdachte wordt regelmatig verhoord. Heeft nu nog niet geleid tot het noemen van namen van slachtoffers. Natuurlijk proberen we dat, maar de verdachte heeft nog niet gesproken.

13. Het is mij toegezegd dat ik een foto kan toesturen. Ik ben verbaasd dat het nu "wordt overwogen".

Het is niet verboden om een foto toe te sturen. Maar we hebben nu nog geen capaciteit om ingestuurde foto's te bekijken. We steken veel energie in het snel matchen van foto's met identiteiten.

14. Ik begrijp niet hoe u kinderen nu op foto's herkent?

Kijken hoe duidelijk het beeld is. Systeem aangepast zodat we hopelijk sneller tot een herkenning kunnen komen. We werken met vertrouwenspersonen.

15. Hoe gaat u om met kinderen die nu niet meer op zwemles zitten?

Dit hangt samen met het vaststellen van de datum wanneer een foto gemaakt is.

16. In hoeverre kunnen ouders met jongetjes nu opgelucht zijn, gaat alleen maar om meisjes?

Kan niet uitgesloten worden dat er ook beelden met jongetjes worden gevonden.

17. Hoe belangrijk is het voor een strafbaar feit dat de identiteit van het kind op de foto bekend is. Is het bezit van de foto's alleen al niet strafbaar. En: we willen er zijn voor onze kinderen, laat ons die foto's zien.

Bij elke foto zal nadrukkelijk worden overwogen of het nodig is om er een verklaring over te krijgen. We proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat kinderen hiermee belast worden maar we zullen het niet altijd kunnen voorkomen.

De rechter beslist.

18. (mevrouw die op tv is geweest) Ik vond het moeilijk om op tv te zijn. Maar ik heb veel informatie uit de media moeten halen. Ik heb foto's bij me van kinderen in de zwemkleding. Is dat nu ineens niet meer nodig?

We nemen dit mee in het onderzoeksteam.

19. Is het zo dat het film en fotomateriaal al op internet rondgegaan.

Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat dat is gebeurd.

20. 98 foto's mogen we niet zien, maar we lopen wel de kans dat er een of andere pedofiel zit te masturberen bij de foto's van onze kinderen!

Geen reactie.

21. Het gaat om 10.000 foto's, maar 98 meisjes. Zitten er ook andere, normale foto's bij?

Zitten ook gangbare foto's bij, foto's staan door elkaar.

22. Vraag voor OM: is er niet een medeverdachte die de foto's gemaakt heeft?

Tot op heden sprake van 1 verdachte. Geen aanwijzing dat er een fotograaf bij was.

23. Er zijn foto's waarop ontuchtige handelingen opstaan, dan is er toch een fotograaf bij betrokken?

Er kan met een zelfontspanner gewerkt zijn. We gaan onderzoeken of hier een ander bij betrokken is geweest.

24. Zijn er foto's waarop jongetjes te zien zijn?

Meerdere kinderen op foto's. Tot nu toe hebben we nog geen foto's van strafbare handelingen met jongetjes gezien.

25. Foto's die wij van Benno hebben ontvangen geven misschien weer wanneer ze gemaakt zijn. Kan jullie helpen om de datums te bepalen.

Wordt genoteerd.

26. Is het een idee om alleen de hoofden aan de medewerkers van Benno te laten zien, die kennen de kinderen met nat haar, ze kennen de kinderen.

Hebben we over nagedacht, moeten eerst zekerheid hebben dat het geen betrokkenen zijn.

27. Zijn er ook foto's van voor het digitale tijdperk?

Dit moet nog vastgesteld worden.

28. Hoe wordt veilig gesteld dat de foto's niet in de openbaarheid komen?

De foto's worden maar door een kleine groep gebruikt. Er is strakke regelgeving hiervoor. Er gaat niets naar hem terug.

29. Pasfoto gemaakt d.m.v. een webcam. Zijn deze ook aangetroffen?

Ja, dit is ons bekend en deze worden ook onderzocht.

30. Op hoeveel foto's seksuele handelingen?

98 foto's met meisjes, seksueel getint, poses

31. Wordt er geposeerd op de foto's of wisten de kinderen niet hoe ze gefotografeerd werden?

Moeilijk te zien aan de foto's, zedenrechercheurs zijn hierin gespecialiseerd. Zij onderzoeken de foto's ook.

32. Zijn er buiten de camera's om geen seksuele handelingen gepleegd?

Weten we niet. Dit wordt ook meegenomen in het onderzoek.

33. Mijn zoon zat in 1994 op zwemles, zijn er ook foto's uit die tijd?

Dit is nog niet duidelijk.

34. Zijn de foto's ook verspreid, aan anderen gestuurd?

Dit is tot op heden nog niet vastgesteld.

35. Is het duidelijk of Benno voorkeur had voor kinderen met lang haar of iets dergelijks?

Hier hebben we nog geen uitsluitel over.

36. Ik beschik over een tape, 28 mei 1998, wil ik ter beschikking stellen.

U heeft mogelijk belangrijke informatie, wilt u zich melden bij collega's en dan wordt het genoteerd.

37. Speciaal onderwijs maar er zaten ook gewone kinderen op de zwemschool. Wordt daar ook naar gekeken?

Ja, alles wordt meegenomen en bekeken.

Vd Mortel: Alle scholen in de regio krijgen een brief.

38. Twee kinderen zijn geïdentificeerd. Maar nog geen aangifte gedaan, dat vind ik vreemd.

Geen reactie.

39. Ik heb gehoord dat sommige mensen foto's hebben meegenomen, ik heb in de krant gelezen, zijn andere mensen benaderd over deze bijeenkomst?

Nee

40. Neem ook voortgezet onderwijs mee, mijn dochter is inmiddels 13.

Nemen we mee.

41. Kunt u gebruik maken van zedenrechercheurs uit andere landen.

Ja, soms op bepaald expertise, maar ook handen uit andere regio's. Als het nodig is gaan we tot Den Haag.

42. U kunt geen locaties uitsluiten?

Nog niet

43. U kijkt niet alleen naar kinderen met beperking?

Nee, maken geen uitzondering.

44. Mijn kind had les in grotere groepen en met meerdere groepen tegelijk. Maakt dat de kans kleiner?

Nee, dit is niet te zeggen.

45. Mededeling: dinsdag met politie en slachtofferhulp gebeld en met callcenter, van geen van deze organisaties gehoord van de infobijeenkomst van vanavond.

Had wel moeten gebeuren. We nemen dit mee.

46. Tot waar gaat de regio van de scholen?

We hebben een lijst en weten waar kinderen vandaan komen. U kunt op het formulier aangeven dat uw kind in een andere regio op school zit.

47. Zijn de scholen opgedragen om niet met de kinderen te praten.

Kinderpsycholoog gevraagd om een gesprek, werd gezegd dat dat niet mocht.

Rita: Ik ken deze regel niet.

48. Hoe kan ik erachter komen dat mijn kind bij een van die 98 zit? Ik mag er zelf niet mee praten en school blijkbaar ook niet.

Geen reactie

49. Constatie richting burgemeester: voorzitter van de ver. kinderen met verstandelijk handicap deed in de media de uitspraak dat tweederde van deze kinderen misbruikt is/wordt. Geeft aan dat er een waterdicht protocol nodig is. Het is nog steeds mogelijk dat 1 man als buschauffeur rondrijdt met een bus vol met kinderen. Ik kijk de gemeente hierop aan. (applaus).

Ben zelf curator van mijn geestelijk gehandicapte broer. Kan me dit voorstellen. Ik ben ook geschrokken van dit cijfer. Er moet iets gebeuren, meer toezicht op mensen die met gehandicapten werken.

50. Suggestie: schoolzwemmen weer in te voeren. Dat is door de gemeente afgeschaft.

Dinsdag bij de bijeenkomst leefde heel erg de vraag "hoe kunnen onze kinderen afzwemmen?". De gemeente gaat dit coördineren, daar komt een oplossing voor. Volgende week hoort u hier meer van. Met de gehandicapte instellingen ga ik dit bekijken. Ik zeg hier niet toe dat 's-Hertogenbosch het schoolzwemmen weer invoert.

51. Gaan we nu afwachten, wanneer worden wij weer ingelicht? Hoe gaat het verder?

Inschatting van hoe lang het werk duurt. Als er iets gevonden wordt wat uw kind mogelijk betreft, wordt u hierbij betrokken. Maandag proberen besluiten te nemen hoe we dit onderzoek en deze zaak voorrang kunnen blijven laten krijgen. Nazorg moet gegarandeerd blijven. Gemeente neemt op zich om te bedenken hoe we u op de hoogte houden. Misschien op deze manier, misschien website of op andere manieren.

52. Instellingen adviseren al jaren negatief over deze zwemleraar. Hoe kan het dat er niks mee is gebeurd?

Ik begrijp het ook niet. Ben er net zo upset van als u.

53. Uit de media: advocaat noemt hem een pedoseksueel. Vraag aan OM: is er sprake van erkenning bij de verdachte?

Verdachte heeft verklaringen afgelegd maar deze hebben nog niet tot doorbraken geleid. Ik kan niet concreet ingaan op wat hij wel of niet gezegd heeft.

54. Degene die begeleid hebben tijdens de zwemperiodes, mijn dochter heeft mee begeleid, zij is geestelijk beperkt, en instabiel. Ik zie niet in hoe dat zou moeten, hoe zij verhoord zou moeten worden.

Wordt overwogen en bekeken of het nodig is en kan, in overleg met de betrokkenen.

55. Geruchten waren er al veel langer, ook al in 2000. Hoe kan het dat er niet eerder is ingegrepen?

Ook geruchten leggen we vast. Maar we kunnen niet alleen op basis van geruchten onderzoek doen. Als een gerucht niet concreet wordt, moet je het weer verwijderen uit de computer. Daar is regelgeving over, alleen concrete zaken of veroordelingen blijven bewaard en vastgelegd. .

56. Mijn dochter heeft er jaren gezwommen (vrije school). Mijn zontje zwom nu nog bij hem. Mijn mededeling: er is in de hoofden van de kinderen zoveel gaande. Er is een soort van vertrouwensconflict en hij mist de zwemles, hoe moet ik ermee omgaan.

Veel kinderen op een normale manier zwemles gehad. Als uw zoon angstig is, laat hem vertellen wat zijn angsten zijn. Als er op school, in de klas veel door leerlingen over gepraat wordt, is dit voor leerkrachten misschien een aanleiding om dit aan de orde te stellen.

57. Het is een grote zaak, u moet zorgvuldig te werk gaan. Periode van 4 tot 6 maanden. Ouders zijn ongerust, kinderen hebben het moeilijk. Gaat het wegebben? Minder mensen op de zaak etc. Veel mensen willen foto's aanleveren, we willen weten of mijn kind erbij zit. Ik wil erop aandringen dat u de zaak snel afrondt!

Duidelijk. Er zijn wettelijke richtlijnen.

Namens de gemeente zeg ik toe dat u regelmatig op de hoogte wordt gehouden. Politie en justitie doen beroep op uw individueel.

58. Staat u open voor alternatieve oplossingen?

Uiteraard. We doen er alles aan om het zo snel en grondig te doen.

59. In de media las ik dat deze zwemleraar in Duitsland al eens veroordeeld.

Wisten we niet, vernamen we ook uit de media. Als er aanleiding toe is gaan we informeren in het buitenland.

Rombouts sluit af om 21.40 uur.

Er wordt nagepraat in kleiner verband.

Bijlage 5 Gezamenlijk persbericht 15 juni

Postbus 90163
5200 MS 's-Hertogenbosch
Telefoon 0900-8844
Fax 073-6991896

- Brabant-Noord
- Korpsondersteuning

PERSBERICHT

15 juni 2009

Persbericht

Dit is een gezamenlijk persbericht van het Openbaar Ministerie en de Regiopolitie Brabant-Noord

Zwemschoolhouder aangehouden voor ontucht

's-Hertogenbosch - De politie heeft maandag 08 juni 2009 een 59-jarige Bosschenaar in zijn woning aangehouden op verdenking van ontucht met minderjarigen. De man is eigenaar van een zwemschool in 's-Hertogenbosch, gespecialiseerd in het geven van les aan kinderen met een verstandelijke beperking of bijvoorbeeld watervrees. Hij geeft zijn lessen in zwembaden van gezondheidsinstellingen in 's-Hertogenbosch, Vught en Sint Michielsgestel en een zwembad in Vlijmen. De verdachte is op donderdag 11 juni voorgeleid bij de rechter-commissaris die hem in bewaring stelde; hij zit nog vast.

Onderzoek

Op de computer van de zwemschoolhouder zijn beelden aangetroffen waarop te zien is dat hij ontuchtige handelingen met kinderen pleegde. De politie startte direct een onderzoek. Bij huiszoeking in de woning van de verdachte werden computerapparatuur en administratie in beslag genomen. Specialisten van de digitale recherche onderzoeken deze apparatuur. Inmiddels is vast komen te staan dat er sprake is van misbruik van meerdere kinderen. De politie heeft nog niet alle namen van betrokken kinderen kunnen vaststellen. De ouders van kinderen waarvan de namen wel bekend zijn werden in de loop van maandag 15 juni in een persoonlijk gesprek door de politie geïnformeerd.

Informatie aan ouders

Ouders waarvan bekend is dat hun kind van deze zwemleraar les heeft, zijn benaderd en worden dinsdagavond nader geïnformeerd in een besloten bijeenkomst. Daarbij zijn vertegenwoordigers van politie, Openbaar Ministerie en gemeente aanwezig. Voor de betrokken ouders is slachtofferhulp en maatschappelijk werk beschikbaar. Ouders van kinderen die mogelijk van de man zwemles hebben gehad en niet persoonlijk zijn benaderd, kunnen met vragen of informatie contact opnemen met een speciaal daarvoor geopend telefoonnummer: 0800-1351.

=====

Uitnodiging persconferentie

Op dinsdag 16 juni 2009 om 21.00 uur wordt in het Bestuurscentrum van de gemeente 's-Hertogenbosch aan Achter 't Stadhuis 5-7 een **persconferentie** over bovenstaande zaak belegd. U bent daarvoor hierbij uitgenodigd.

Voor meer informatie:

Persvoorlichting politie Brabant Noord
Doorkiesnummer: 073-6991911

Bijlage 6 Tekst informatiebrief ouders d.d. 14 juni 2009

Geachte ouders/verzorgers,

Uit de bij ons beschikbare gegevens is gebleken dat uw kind op dit moment zwemles heeft bij zwemschool Benno Larue uit 's-Hertogenbosch. Wij informeren u, via deze onpersoonlijke weg, over het volgende.

De afdeling zeden van de politie Brabant Noord is op maandag 8 juni 2009 gestart met een onderzoek naar seksueel misbruik door de 59-jarige mannelijke eigenaar van deze zwemschool. Op de computer van de zwemschoolhouder zijn beelden aangetroffen waarop te zien is dat hij ontuchtige handelingen pleegt met kinderen.

De verdachte is aangehouden en in bewaring gesteld. Uit onderzoek is gebleken dat het om slachtoffers gaat uit diverse gemeenten in de regio. Het is mogelijk dat uw kind hierbij betrokken is geweest. De politie heeft nog niet de namen van alle betrokken kinderen kunnen vaststellen. De ouders van de kinderen waarvan de politie de naam al wel heeft achterhaald, zijn door de politie persoonlijk benaderd.

Omdat wij beseffen dat deze informatie emoties en vragen bij u oproept, vinden wij het belangrijk u hierover uitgebreider te informeren. Daarom organiseren de gemeenten 's-Hertogenbosch, Heusden en Vught samen met de politie, Openbaar Ministerie en hulpverleningsinstanties bijeenkomsten.

Alle ouders/verzorgers van de kinderen die les hebben bij deze zwemschool worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij een bijeenkomst. Er zijn bijeenkomsten in drie gemeenten. De bijeenkomsten zijn op **dinsdag 16 juni** aanstaande. Ze beginnen om **19.00 uur**.

- Bijeenkomst in gemeente Vught, hotel Vught, Bosscheweg 2, Vught.
- Bijeenkomst in gemeente Heusden, Cultureel Centrum de Voorste Venne, Afrikalaan 100, Drunen.
- Bijeenkomst in gemeente 's-Hertogenbosch, Brabanthallen, ingang A, Diezekade2, 's-Hertogenbosch.

Tijdens de bijeenkomsten informeren politie en Openbaar Ministerie u over het opsporingsonderzoek. Daarnaast zijn deskundigen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg en medewerkers van Bureau Slachtofferhulp en Juvans Maatschappelijk Werk aanwezig. Wij begrijpen dat u op dit moment behoefte heeft om met uw kind te praten om te weten of het wel of niet slachtoffer is. Deskundigen raden u af dit te doen. Zij adviseren u te wachten tot na de bijeenkomst. Daar krijgt u tips en adviezen aangereikt hoe u, in het belang van uw kind, hier op een zorgvuldige manier mee om kan gaan. Ook kunt u tijdens de bijeenkomst een afspraak maken voor nazorg.

Tijdens de bijeenkomst gaan we uiteraard in op al uw vragen. Mocht u eerder vragen hebben dan kunt u bellen met een speciaal daarvoor geopend telefoonnummer 0800-1351. Dit is bereikbaar van maandag 10.00 uur tot 23.00 uur en van dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 uur tot 20.00 uur.

Tenslotte willen we u laten weten dat de inhoud van deze brief - op maandag 15 juni aan het einde van de dag - beschikbaar wordt gesteld aan de pers. Pas na de bijeenkomst volgt een persbijeenkomst.

Wij verzoeken u om deze brief, samen met een legitimatiebewijs, mee te nemen naar de bijeenkomst.

Namens de betrokken gemeenten, het Openbaar Ministerie, de politie en
zorginstellingen,

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts
Burgemeester 's-Hertogenbosch